

Broj: 05-02-1-1701-*Y*/21
Sarajevo, 16.6.2021. godine

ŽURNO

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- *Zastupnički dom* -
- *Dom naroda* -

SARAJEVO

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 16.06.2021			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Uvj. priloga
01/02-02-1-		1223/21	

B

PREDMET: Prijedlog zakona o carinskim
prekršajima Bosne i Hercegovine, *dostavlja se*

Poštovani,

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 40. sjednici održanoj 16.6.2021. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po žurnom zakonodavnom postupku.

U opredjeljenju da razmatranje i usvajanje navedenog zakona predloži po žurnom postupku, Vijeće ministara je uvažilo navode iznijete u dopisu Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine, broj: 01-02-2-453-33/21 od 16.6.2021. godine, a čiji primjerak dostavljamo u pigitku.

U vezi s navedenim, u prilogu dostavljamo Prijedlog zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, elektroničku verziju Prijedloga zakona, kao i navedeni dopis Uprave za neizravno oporezivanje BiH o razlozima donošenja po žurnom postupku, sukladno poslovničkim odredbama oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, pribavljena mišljenja nadležnih institucija, kao i elektroničku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

PRILOG: - Kao u tekstu -

DOSTAVITI:

- *Naslovu i*
- *a/a.*

GENERALNI TAJNIK
VIJEĆA MINISTARA BiH
mr. Robert Vidočić

BOSNA I HERCEGOVINA

VIJEĆE MINISTARA

PRIJEDLOG

**ZAKON
O CARINSKIM PREKRŠAJIMA BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, jun 2021. godine

Na osnovu člana IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na _____ sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ 2021. godine, i na _____ sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2021. godine, usvojila je

ZAKON O CARINSKIM PREKRŠAJIMA BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Ovim zakonom određuju se prekršaji koje na carinskom području Bosne i Hercegovine, u primjeni Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 58/15, u daljnjem tekstu: ZCP BiH) i Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 13/19, 54/19 i 21/20, u daljnjem tekstu: Odluka), učine pravno, fizičko i drugo lice, propisuju sankcije za učinjeni prekršaj, te naplata uvoznih i izvoznih dažbina po službenoj dužnosti.

Član 2. (Definicije)

U smislu ovog zakona pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) **„carinsko područje“** je područje Bosne i Hercegovine koje je ograničeno carinskom linijom koja je identična sa granicom Bosne i Hercegovine,
- b) **„uvozne dažbine“** su:
  - 1) carina i druge dažbine s jednakim efektom kao i carina,
  - 2) uvozne dažbine koje su utvrđene u okviru mjera poljoprivredne politike ili posebnih mjera koje se primjenjuju na određenu robu dobijenu preradom poljoprivrednih proizvoda,
- c) **„izvozne dažbine“** su:
  - 1) carina i druge dažbine s jednakim efektom kao i carina,
  - 2) izvozne dažbine koje su utvrđene u okviru mjera poljoprivredne politike ili posebnih mjera koje se primjenjuju na određenu robu dobijenu preradom poljoprivrednih proizvoda,
- d) **„carinski nadzor“** znači radnju koju preduzima carinski organ s ciljem da osigura pravilnu primjenu carinskih propisa i, po potrebi, drugih propisa koji se primjenjuju na robu koja podliježe carinskom nadzoru,
- e) **„unos robe“** je radnja unošenja robe u carinsko područje Bosne i Hercegovine, od bilo kojeg lica i na bilo koji način, neovisno u koje će carinski odobreno postupanje ili upotrebu biti stavljena nakon unosa,
- f) **„iznos robe“** je radnja iznošenja robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine, od bilo kojeg lica i na bilo koji način, neovisno u koje će carinski odobreno postupanje ili upotrebu biti stavljena pri iznošenju,
- g) **„lice“** je:
  - 1) fizičko lice,
  - 2) fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost,
  - 3) pravno lice,

- 4) odgovorno lice u pravnom licu,
- 5) drugo lice - udruženje lica ili druga organizacija, koji nemaju zakonski status pravnog lica, ali im je prema važećim propisima priznata sposobnost preduzimanja određenih pravnih radnji.

Član 3.
(Upotreba muškog ili ženskog roda)

Izrazi koji su u ovom Zakonu dati radi preglednosti u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

**POGLAVLJE II - PREKRŠAJI I KAZNE ZBOG KRŠENJA ODREDBI ZAKONA O
CARINSKOJ POLITICI U BOSNI I HERCEGOVINI**

Član 4.
(Zabranjena roba i roba opasna po život)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 KM do 200.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako izbjegavajući mjere carinskog nadzora, preko carinske linije unese ili iznese, odnosno pokuša unijeti ili iznijeti robu čiji je uvoz ili izvoz zabranjen, ograničen ili zahtijeva posjedovanje dozvole prema važećim propisima (član 48., član 202. ZCP BiH);
  - b) ako izbjegavajući mjere carinskog nadzora, preko carinske linije unese ili iznese, odnosno pokuša unijeti ili iznijeti predmet ili supstancu opasnu po zdravlje i život ili koja predstavlja ozbiljnu opasnost po javnu sigurnost (član 48., član 202. ZCP BiH);
  - c) ako podnese nadležnom carinskom organu ispravu, informaciju, uvjerenje ili bilo koji drugi dokument koji je netačan, lažan ili krivotvoren u namjeri da izbjegne bilo kakvu zabranu ili ograničenje navedeno u stavu (1) tač. a) i b) ovog člana.
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 20.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 20.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM.

Član 5.
(Opojna droga, oružje, municija ili eksploziv)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 KM do 200.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako ne prijavi carinskom organu opojnu drogu ili sirovinu u smislu propisa o opojnim drogama, koju unosi ili iznosi, za koju posjeduje urednu dozvolu za uvoz ili izvoz (član 48., član 202. ZCP BiH);
  - b) ako ne prijavi carinskom organu oružje, municiju ili eksploziv koje unosi ili iznosi preko carinske linije, za koje je pribavio dozvolu nadležnog organa za posjedovanje i prenošenje (član 48., član 202. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 20.000,00 KM.

- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 20.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM.

Član 6.

(Unos ili iznos robe izvan graničnog prijelaza)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 100.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice ako izvan graničnog prijelaza unese ili iznese, odnosno pokuša unijeti ili iznijeti robu preko carinske linije (član 48., član 202., u vezi sa članom 3. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 10.000,00 KM.

Član 7.

(Skrivena roba)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 70.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice ako preko graničnog prijelaza unese ili iznese, odnosno pokuša unijeti ili iznijeti skrivenu robu (član 48., član 202., u vezi sa članom 3. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 7.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 7.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 5.000,00 KM.

Član 8.

(Neprijavljivanje robe)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako carinskim organima ne prijavi robu koju unosi ili iznosi preko carinske linije (član 48., član 52., član 202. ZCP BiH);
  - b) ako bez prijave graničnom carinskom organu unese ili pokuša unijeti drumsko motorno vozilo na koje su utisnuti brojevi šasijske pod kojim je drugo vozilo registrirano kod nadležnih organa u Bosni i Hercegovini ili na koje su stavljene domaće registarske oznake ili na osnovu saobraćajne dozvole u kojoj su izvršene ispravke oznake vozila (član 48. ZCP BiH);
  - c) ako u carinskom graničnom pojasu na moru, međunarodnim graničnim rijekama ili graničnim jezerima, sa plovnog objekta koji saobraća sa inostranstvom, bez odobrenja carinskih organa primi ili preda robu (član 48. ZCP BiH);
  - d) ako tokom leta bez opravdanog razloga izbaci teret iz zrakoplova i o tome ne obavijesti nadležni carinski organ (član 48. ZCP BiH);
  - e) ako ne prijavi poštanske pošiljke koje podliježu obavezi prijavljivanja radi obavljanja carinskog postupka (član 49. ZCP BiH).

- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 5.000,00 KM.

Član 9.
(Zabranjena roba)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 40.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice ako lažnim prikazivanjem činjenica ostvari ili pokuša ostvariti uvoz ili izvoz robe, čiji je uvoz ili izvoz zabranjen ili je ograničen posebnim propisima (član 48., član 202. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 800,00 KM do 4.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 800,00 KM do 4.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM.

Član 10.
(Nepodnošenje carinske deklaracije i deklaracija za privremeni smještaj)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako ne podnese ili ne preda carinsku deklaraciju za robu ili je ne podnese ili je ne preda za svu robu koja bi bila predmet jednog od carinskih postupaka iz člana 4. tačka aa) ZCP BiH osim za postupak izvoza (član 71. ZCP BiH);
  - b) ako ne podnese ili blagovremeno ne podnese deklaraciju za privremeni smještaj (član 54. ZCP BiH);
  - c) ako nadležnom carinskom uredu ne podnese dopunsku carinsku deklaraciju ili je ne podnese u odobrenom roku (član 88. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 500,00 KM.

Član 11.
(Netačni podaci o robi u priloženim dokumentima pri uvozu i izvozu)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 60.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako carinskom organu posredno ili neposredno priloži dokumente u vezi sa provođenjem carinskih postupaka u kojima su navedeni netačni podaci o robi, ako bi to prouzrokovalo ili bi moglo prouzrokovati neplaćanje uvoznih dažbina ili njihovo plaćanje u manjem iznosu (član 74. ZCP BiH);

- b) ako u ispravama koje se pri izvozu podnose uz carinsku deklaraciju, označi drugi kvalitet, vrstu, količinu, vrijednost ili porijeklo robe pri čemu takvim činjenjem ostvari ili može ostvariti neko pravo koje mu po zakonu ne pripada (član 74., član 179. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 6.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 6.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 6.000,00 KM.

Član 12.

(Davanje netačnih podataka i činjenica o robi pri uvozu i izvozu)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
- a) ako u carinskoj deklaraciji neistinito, netačno ili nepotpuno navede podatke o količini, kvaliteti, vrsti, tarifnoj oznaci, vrijednosti ili porijeklu robe ili drugi podatak za obračun dažbina ili za pravilno razvrstavanje u nomenklaturi Carinske tarife ili druge tarife, ako to prouzrokuje ili bi moglo prouzrokovati plaćanje uvoznih dažbina u manjem iznosu (član 74. ZCP BiH);
- b) ako lažnim ili netačnim prikazivanjem činjenica ostvari ili pokuša ostvariti oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina (član 207., član 212. ZCP BiH);
- c) ako lažnim ili netačnim prikazivanjem činjenica pri ponovnom uvozu robe ostvari ili pokuša ostvariti oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina (članovi 209. do 211. ZCP BiH);
- d) ako izlazni carinski ured prilikom provjere da li predložena roba odgovara onoj koja je izvezno ocarinjena kod izvoznog carinskog ureda utvrdi da postoji veća ili manja količina robe u odnosu na prijavljenu, ili da je pokazana druga vrsta ili u drugačijem stanju roba u odnosu na prijavljenu, ili viša vrijednost, ili drugačije porijeklo robe, ili drugačija tarifna oznaka (član 180. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 5.000,00 KM.

Član 13.

(Nepredaja robe)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 20.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice ako ne prijavi odnosno ne preda svu ili dio robe i pripadajuće isprave carinskom uredu kojeg su odredili carinski organi ili na drugi način onemogućiti prijavljivanje odnosno predaju robe ili takvu robu preda u izmijenjenom stanju (član 49., član 51., član 106., član 110. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM.

Član 14.
(Nepravilno korištenje uvezene robe)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 40.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako robu uvezenu uz smanjenje ili oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ili uz primjenu tarifnih mjera propisanih drugim propisima BiH ili robu uvezenu uz povoljno tarifno postupanje koristi suprotno propisanim uvjetima (član 25., član 26., član 96. ZCP BiH);
  - b) ako robu uvezenu na osnovu carinske povlastice otuđi prije isteka propisanog ograničenja u pogledu raspolaganja sa robom ili je preda drugom na upotrebu ili je upotrijebi u druge svrhe, a ne u svrhe zbog kojih je ta roba oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina (član 207., član 208. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 3.000,00 KM.

Član 15.
(Izbjegavanje mjera carinskog nadzora)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 20.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako robu za koju je carinskom uredu podnesena carinska deklaracija preda drugom, takvu robu primi ili njome raspolaže prije obavljenog pregleda (članovi 80. do 82. ZCP BiH);
  - b) ako robu za koju je prihvaćena carinska deklaracija preda drugom, takvu robu primi ili njome raspolaže na bilo koji drugi način, prije izmirenja carinskog duga ili polaganja osiguranja za njegovo plaćanje (član 85., član 86. ZCP BiH);
  - c) ako domaću robu prijavljenu za izvoz, unutarnji prevoz, vanjsku obradu ili carinsko skladištenje izuzme ispod carinskog nadzora prije provedenog carinskog postupka (član 71. ZCP BiH);
  - d) ako povrijedi carinska obilježja u namjeri da izbjegne mjere carinskog nadzora (član 84. ZCP BiH);
  - e) ako robu smještenu u carinsko skladište izuzme ispod carinskog nadzora (član 118., član 119., član 126., član 127. ZCP BiH);
  - f) ako izvrši istovar, pretovar ili robu izuzme s mjesta na kojem se nalazi bez odobrenja carinskih organa (član 57., član 58. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM.

Član 16.
(Prekršaji u putničkom prometu)

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice:

- a) ako carinskom organu lažno prikaže da unosi robu koju je kao putnik privremeno iznio (član 51., član 52. ZCP BiH);
- b) ako izlaznom carinskom uredu prijavi da iznosi robu koju ne nosi sa sobom ili se ne nalazi na prijevoznom sredstvu (član 202. ZCP BiH);
- c) ako carinskom organu prijavi stvari koje sa sobom nosi, ali onemogućujući provođenje carinskog postupka (član 48., član 202. ZCP BiH).

Član 17.

(Nepravilno postupanje sa robom u slobodnoj zoni)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako sa robom smještenom u slobodnoj zoni raspolaže na način suprotan članovima 191. do 193. ZCP BiH;
  - b) ako u slobodnoj zoni obavlja bilo kakvu privrednu djelatnost suprotno uvjetima koji su propisani ZCP BiH i drugim važećim propisima (član 190. ZCP BiH);
  - c) ako ne vodi evidenciju o robi pri obavljanju djelatnosti skladištenja, obrade, prerade, prodaje ili kupovine robe u slobodnoj zoni ili je ne vodi ispravno ili blagovremeno ili ako na propisan način ne vodi evidenciju o zalihama robe koja se nalazi u slobodnoj zoni (član 190., član 194. ZCP BiH);
  - d) ako nastavlja obavljati privrednu djelatnost u slobodnoj zoni, poslije izrečene zabrane obavljanja te djelatnosti od strane carinskih organa (član 190. ZCP BiH);
  - e) ako carinskom organu na njegov zahtjev ne preda kopiju prijevoznog dokumenta koji prati robu ili onemogućujući provjeru robe, lica i prijevoznih sredstava koji ulaze, napuštaju ili ostaju u slobodnoj zoni, ili ako pri unosu u slobodnu zonu ne predoči robu iz člana 188. stav (2) ZCP BiH (član 185. ZCP BiH);
  - f) ako ne prijavi robu koju iz slobodne zone unosi u ostali dio carinskog područja BiH (član 195. ZCP BiH);
  - g) ako podnese lažnu dokumentaciju za robu koju unosi, iznosi ili ostaje u slobodnoj zoni (član 185. ZCP BiH);
  - h) ako unese ili iznese robu iz slobodne zone van mjesta ulaska i izlaska (član 184. ZCP BiH);
  - i) ako ne obavijesti carinski organ o izgradnji objekta u slobodnoj zoni (član 184. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 3.000,00 KM.

Član 18.

(Neispunjavanje obaveza)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 7.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako ne ispunjava obaveze držaoca carinskog skladišta (član 118., član 126. ZCP BiH);
  - b) ako ne ispunjava obaveze korisnika carinskog skladišta (član 119. ZCP BiH);
  - c) ako ne vodi ili neuredno ili nepravilno vodi evidenciju o robi koja se nalazi u postupku carinskog skladištenja, kao i o domaćoj robi smještenoj u carinsko skladište a koja nije u postupku carinskog skladištenja, onemogućujući kontrolu knjige evidencije, inventuru jednog dijela ili cjelokupne robe smještene u carinsko skladište (član 122., član 123. ZCP BiH);

- d) ako postupa sa robom u bescarinskoj prodavnici u suprotnosti sa članom 115. stav (3) ZCP BiH;
  - e) ako ne obavijesti nadležni carinski organ o svim činjenicama koje nastanu nakon davanja odobrenja za carinski postupak s ekonomskim dejstvom (član 101. ZCP BiH);
  - f) ako izvrši privremeni smještaj robe van mjesta ili protivno uvjetima koje odredi nadležni carinski organ (član 62. ZCP BiH);
  - g) ako sa robom u privremenom smještaju postupa tako da mijenja njen izgled ili tehničke karakteristike (član 63. ZCP BiH);
  - h) ako za potrebe obavljanja pregleda robe i prijevoznih sredstava kojima se ona prevozi, ne istovari ili ne raspakuje robu nakon što je to od njega zatražio carinski organ (član 57. ZCP BiH);
  - i) ako dokumente i podatke koji se odnose na provedeni carinski postupak ne čuva u propisanom roku (član 21. ZCP BiH);
  - j) ako za prijevoz robe ne koristi putne pravce određene od strane carinskih organa (član 49. ZCP BiH);
  - k) ako ne obavijesti carinski organ o ponovnom izvozu ili uništenju robe (član 201. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM.
  - (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM.
  - (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM.

Član 19.

(Podnošenje netačnih dokumenata)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice ako podnese nadležnom carinskom organu ispravu, informaciju, uvjerenje ili bilo koji drugi dokumenat koji je netačan, lažan ili krivotvoren, a koji nije imao za posljedicu izbjegavanje plaćanja dažbina odnosno njihovo plaćanje u manjem iznosu (član 74. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 500,00 KM.

Član 20.

(Onemogućavanje pregleda robe, dokumenata ili uzimanja uzoraka)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako nakon prijave robe carinskom organu ne omogući pregled robe, uzimanje uzoraka ili na drugi način onemogući određivanje carinskog postupka ili namjene (član 80. ZCP BiH);
  - b) ako nakon puštanja robe deklarantu ne dopusti naknadni pregled dokumenata ili pregled robe carinskom organu (član 92. ZCP BiH);
  - c) ako ne stavi na raspolaganje dokumente ili podatke ili ne da pojašnjenja koja su potrebna carinskom organu za provođenje carinskih i drugih propisa, odnosno ne osigura druge potrebne pomoći za provođenje carinskih i drugih propisa (član 19., član 74., član 80., član 81., član 194. ZCP BiH);

- d) ako onemogućiti pregled robe koja napušta carinsko područje BiH (član 202. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 800,00 KM.

Član 21.

(Nepridržavanje propisanih uvjeta i rokova)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako stranoj robi predloženoj carinskom organu ne odredi neko od carinski dozvoljenih postupanja ili upotrebe robe ili propusti da obavi takve formalnosti u propisanom roku (član 59., član 60. ZCP BiH);
  - b) ako se ne pridržava propisanih uvjeta ili rokova u postupku unutarnje obrade, vanjske obrade, obrade pod carinskom kontrolom i privremenog uvoza (član 131., član 132., član 135., član 136., član 141., član 151., član 152., član 155., član 158., član 167., član 175. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 800,00 KM.

Član 22.

(Povreda carinskih obilježja i prekoračenje roka predaje)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako povrijedi carinska obilježja ili propusti da zaštiti carinska obilježja na robi ili prijevoznom sredstvu od uništenja ili oštećenja (član 84. ZCP BiH);
  - b) ako prekorači rok za predaju robe određenoj carinskom uredu (član 49., član 106., član 110. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 800,00 KM.

Član 23.

(Nepravilno postupanje u slučaju nepredviđene okolnosti, više sile ili opasnosti)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako bez odgađanja ne obavijesti carinski organ da usljed nepredviđenih okolnosti ili više sile ne može ispoštovati obavezu predviđenu članom 49. stav (1) ZCP BiH (član 50. ZCP BiH);

- b) ako ne obavijesti nadležni carinski organ o teretu izbačenom iz zrakoplova ili plovnog objekta u slučaju nepredviđene okolnosti ili više sile i mjestu gdje je teret izbačen (član 49., član 50. ZCP BiH);
  - c) ako bez odgađanja ne obavijesti carinski organ o istovaru robe izvršenom usljed neposredne opasnosti (član 57. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.
  - (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.
  - (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 800,00 KM.

Član 24.

(Neprijavljivanje robe namijenjene za lične potrebe)

Novčanom kaznom od 200,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako carinskom organu ne prijavi robu čiji uvoz nije zabranjen koju prenosi preko carinske linije, a koja je namijenjena za ličnu upotrebu ili za zadovoljavanje potreba članova njegovog domaćinstva (član 48. ZCP BiH).

Član 25.

(Primanje, držanje i prometovanje robe kojom je učinjen carinski prekršaj)

Pravno lice, odgovorno lice u pravnom licu, fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost, fizičko lice i drugo lice koje robu kupi, prodaje, primi na poklon, prikriva, primi na čuvanje, upotrijebi ili primi na držanje po bilo kojem osnovu, za koju zna ili je moglo znati da je njome izvršen prekršaj iz čl. 4., 5., 6., 7., 8., 9., člana 11. stav (1) tačka a), čl. 13. i 14. i člana 15. stav (1) tačka a) i b) ovog zakona kaznit će se za prekršaj istom kaznom propisanom za učinioce tih prekršaja.

Član 26.

(Nepravilno ostvarivanje povrata ili otpusta dažbina)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice ako neistinitim prikazivanjem činjenica ostvari povrat ili otpust dažbina (članovi 262. do 265. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.

Član 27.

(Neiznošenje iz carinskog područja BiH robe čiji je uvoz zabranjen)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice ako robu čiji je uvoz zabranjen ili ograničen ne iznese iz carinskog područja BiH u roku koji je odredio carinski organ (član 87. ZCP BiH).

- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 800,00 KM.

Član 28.

(Domaća roba koja podliježe mjerama poljoprivredne politike)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice ako ne zahtijeva jedno od carinski dozvoljenih postupanja ili upotrebe za robu koja podliježe mjerama poljoprivredne politike i koja je zbog unosa u slobodnu zonu ispunila uvjete za primjenu mjera koje se primjenjuju prilikom izvoza takve robe (član 197. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 800,00 KM.

Član 29.

(Netačni podaci o porijeklu robe)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 20.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako sastavi ili omogući da se sastavi dokument sa netačno navedenim podacima o porijeklu robe (član 27., član 33. ZCP BiH);
  - b) ako sastavi ili omogući da se sastavi dokument koji sadrži netačne podatke, na osnovu kojih se za proizvode, na koje se dokument odnosi, nezakonito dobije porijeklo (član 27., član 33. ZCP BiH);
  - c) ako pripremi ili naloži pripremu lažne evidencije o porijeklu robe, pripremi ili naloži pripremu dokumenta koji sadrži netačne podatke kako bi dovelo do nepropisnog odobrenja za postupak sa ekonomskim dejstvom i utvrđivanja preferencijalnog porijekla robe koja je obuhvaćena tim dokumentom (član 27., član 33. ZCP BiH).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM.

POGLAVLJE III - PREKRŠAJI I KAZNE ZA KRŠENJE ODREDBI ODLUKE O PROVOĐENJU ZAKONA O CARINSKOJ POLITICI U BOSNI I HERCEGOVINI

Član 30.

(Nepravilno postupanje u pojednostavljenim postupcima)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako se nakon dobijanja odobrenja za ovlaštenog privrednog subjekta (AEO) ili za korištenje pojednostavljenog postupka utvrdi da je u cilju dobijanja odobrenja dao lažnu izjavu ili bilo koji drugi lažni dokument ili podatak (članovi 28. do 32. Odluke);
  - b) ako imalac odobrenja za ovlaštenog privrednog subjekta (AEO) ne obavijesti carinski organ koji je izdao odobrenje o svim okolnostima koje nastanu nakon izdavanja odobrenja koje bi mogle uticati na daljnje važenje ili sadržaj odobrenja (član 41. Odluke);
  - c) ako imalac odobrenja ne obavijesti carinski organ koji je izdao odobrenje o svim okolnostima koje nastanu nakon izdavanja odobrenja koje bi mogle uticati na daljnje važenje ili sadržaj odobrenja (član 184. Odluke);
  - d) ako ne podnese pravilne ulazne ili izlazne sažete deklaracije ili ih ne podnese u propisanim rokovima (član 106., član 107., član 112., član 448., član 449., član 452., članovi 492. do 494. Odluke);
  - e) ako ne obavijesti carinski organ o prispjeću robe za koju ima odobrenje za deklariranje na osnovu postupka kućnog carinjenja ili tu robu ne upiše u svoje evidencije ili je ne upiše blagovremeno odnosno pravilno (član 203. Odluke);
  - f) ako ne obavijesti nadzorni carinski organ o prispjeću robe za koju ima odobrenje za stavljanje u postupak carinskog skladištenja na osnovu postupka kućnog carinjenja ili tu robu ne upiše u svoje evidencije ili je ne upiše blagovremeno odnosno pravilno ili nadzornom carinskom organu ne stavi na raspolaganje sve dokumente u vezi sa puštanjem robe u postupak carinskog skladištenja (član 210. Odluke);
  - g) ako ne podnese pojednostavljenu izvoznju deklaraciju i na taj način ne obavijesti izvozni carinski ured o puštanju robe iz odobrenog prostora u postupak izvoza ili carinskim organima ne stavi na raspolaganje sva dokumenta potrebna za izvoz robe (član 222. Odluke);
  - h) ako prije otpreme robe odobreni izvoznik ne ispunji formalnosti iz člana 222. Odluke i na primjerku 3. jedinstvene carinske isprave (JCI) ne navede kada je roba bila upisana u evidenciju (član 225. Odluke);
  - i) ako događaje iz člana 279. Odluke ne upiše u prateći provozni dokument i njega zajedno sa pošiljkom ne predoči carinskom organu nadležnom prema mjestu gdje se nalazi prijevozno sredstvo (član 279. stav (1) Odluke);
  - j) ako provoznom ili odredišnom carinskom organu ne predoči prateći provozni dokument i robu (član 277., član 280. Odluke);
  - k) ako po prijemu robe u svojim prostorima ovlašteni primalac ne ispunji obaveze iz člana 316. Odluke;
  - l) ako u postupcima kućnog carinjenja bez odobrenja carinskog organa izuzme robu ispod carinskog nadzora iz odobrenog prostora prije završetka tih postupaka (član 203. Odluke)
  - m) ako imalac odobrenja ne poštuje obaveze iz odobrenog pojednostavljenog postupka u okviru postupka provoza (član 288. Odluke).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM.

- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.

Član 31.

(Nepravilno korištenje privremeno uvezenog prijevoznog sredstva)

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se fizičko lice ako u carinskom području BiH, u kojem ima prebivalište, u privatne svrhe povremeno koristi privremeno uvezeno prijevozno sredstvo prema uputstvu imaoца registracije, a u trenutku upotrebe lice na čije ime je registrirano prijevozno sredstvo se ne nalazi u carinskom području BiH (član 413. Odluke).

Član 32.

(Ostali prekršaji po provedbenom propisu)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili drugo lice:
  - a) ako carinskom organu predoči prijevozno sredstvo zbog stavljanja carinskih plombi iako prijevozno sredstvo za to nije pogodno opremljeno odnosno izrađeno (član 272. Odluke);
  - b) ako imalac odobrenja nadzornom carinskom organu ne podnese razdužni list u propisanom roku (član 374. Odluke);
  - c) ako ne upotrebljava privremeno uvezenu robu u skladu sa namjenom za koju je bilo odobreno potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja carine (član 410., član 411., član 414., članovi 417. do 431. Odluke);
  - d) ako ne obavijesti izvozni carinski ured da roba koja je puštena za izvoz nije napustila carinsko područje (član 462. Odluke).
- (2) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM.
- (3) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM.
- (4) Za radnje iz stava (1) ovog člana kaznit će se za prekršaj fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 3.000,00 KM.

POGLAVLJE IV - ZAŠTITNE MJERE

Član 33.

(Zabrana obavljanja registrirane djelatnosti vanjskotrgovinskog prometa)

- (1) Za prekršaj iz čl. 4. i 5. ovog zakona, pravnom ili drugom licu može se izreći zaštitna mjera zabrana obavljanja vanjskotrgovinskog prometa u trajanju do šest mjeseci.
- (2) Zaštitna mjera zabrane obavljanja vanjskotrgovinskog prometa može se izreći i odgovornom licu u pravnom licu u trajanju od tri mjeseca do šest mjeseci.

Član 34.

(Oduzimanje robe)

- (1) Roba koja je predmet prekršaja iz čl. 4., 5., 6., 7., 8., 9., člana 11. stav (1) tačka a), člana 16. stav (1) tačka a), člana 17. stav (1) tačka f), i roba koja je predmet prekršaja iz člana 25. ovog

- zakona, ako je učinilac prekršaja izvršio neku od radnji predviđenih u čl. 4., 5., 6., 7., 8., 9., članu 11. stav (1) tačka a), članu 16. stav (1) tačka a) i članu 17. stav (1) tačka f), oduzet će se.
- (2) Roba koja je predmet prekršaja iz čl. 4., 5., 6., 7., 8., 9., člana 11. stav (1) tačka a), člana 16. stav (1) tačka a), člana 17. stav (1) tačka f) i roba koja je predmet prekršaja iz člana 25. ovog zakona, ako je učinilac prekršaja izvršio neku od radnji predviđenih u čl. 4., 5., 6., 7., 8., 9., članu 11. stav (1) tačka a), članu 16. stav (1) tačka a) i članu 17. stav (1) tačka f), može se oduzeti i kada nije vlasništvo učinioca prekršaja.
- (3) Ako se roba ne pronađe, od učinioca prekršaja naplatit će se njena protivvrijednost koja, prema odredbama ZCP BiH, predstavlja carinsku vrijednost i provest će se postupak naplate uvoznih i izvoznih dažbina u smislu tog zakona.
- (4) Smatrat će se da roba nije pronađena ako se iz bilo kojih razloga ne može oduzeti.
- (5) Za vrijednost nepronađene robe učinioci prekršaja odgovaraju solidarno.
- (6) Roba koja je predmet carinskog prekršaja za koju je propisana zaštitna mjera oduzimanja robe, kao i roba za koju nije proveden carinski postupak, može se staviti pod carinski nadzor do okončanja prekršajnog postupka.
- (7) Ako se roba iz stava (6) ovog člana ne stavi pod carinski nadzor učinilac prekršaja dužan je položiti garanciju u visini protivvrijednosti robe i dažbina koje se za tu robu zakonski potražuju ako se radi o robi za koju je propisana zaštitna mjera oduzimanja robe, odnosno u visini iznosa dažbina koje se za tu robu zakonski potražuju ako se radi o robi za koju nije proveden carinski postupak, a za koju nije propisano izricanje zaštitne mjere.

Član 35.

(Oduzimanje prijevoznog sredstva)

- (1) Prijevozno, odnosno prijenosno sredstvo izgrađeno, prilagođeno, izmijenjeno ili podešeno na bilo koji način u svrhu skrivanja robe koja je predmet prekršaja iz čl. 4., 5., 6., 7. i člana 8. stav (1) tačka a) ovog zakona, a za čiji je prijevoz odnosno prijenos iskorišteno, oduzet će se.
- (2) Prijevozno, odnosno prijenosno sredstvo koje je isključivo upotrijebljeno za prijevoz odnosno prijenos robe koja je predmet prekršaja iz člana 4., 5., 6., 7. i člana 8. stav (1) tačka a), može se oduzeti.
- (3) Oduzimanje prijevoznog sredstva po osnovu stava (1) i (2) ovog člana ne utiče na prava trećeg lica da od učinioca prekršaja zahtijeva naknadu štete.

Član 36.

(Posebni slučajevi oduzimanja robe i prijevoznog sredstva)

- (1) Roba ili prijevozno, odnosno prijenosno sredstvo, kojim je izvršen prekršaj, a za koje je odredbama ovog zakona propisana zaštitna mjera oduzimanja, može se oduzeti i kad se postupak protiv učinioca prekršaja obustavi zbog toga što je u vrijeme izvršenja prekršaja bio maloljetan.
- (2) Roba ili prijevozno, odnosno prijenosno sredstvo kojim je izvršen prekršaj, a za koji je odredbama ovog zakona propisana zaštitna mjera oduzimanja, može se oduzeti, odnosno naplatiti njihova protivvrijednost i kad se protiv učinioca ne može voditi prekršajni postupak zbog toga što je nepoznat ili nedostupan nadležnim organima, ili zbog postojanja drugih zakonskih smetnji, osim u slučaju nastupanja apsolutne zastarjelosti.

POGLAVLJE V - NAPLATA UVOZNIH I IZVOZNIH DAŽBINA PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI I OTKUP ROBE

Član 37. (Napлата dažbina)

- (1) Ako se rješenjem o prekršaju roba ne oduzima, odnosno ako je zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka odbačen ili je prekršajni postupak obustavljen ili je okrivljeni oslobođen odgovornosti ili se prekršajni postupak ne može voditi zbog toga što je učinilac nepoznat ili nedostupan nadležnim organima ili zbog postojanja drugih zakonskih smetnji, carinski organ će po službenoj dužnosti pokrenuti postupak naplate uvoznih i izvoznih dažbina.
- (2) Ako se iznos dažbina ne može naplatiti od učinioca prekršaja, naplatit će se od držaoca robe.

Član 38. (Otkup robe)

- (1) Licu koje je izvršilo prekršaj za koji je izrečena zaštitna mjera oduzimanja robe, kao i vlasniku robe ako je roba oduzeta od nevlasnika, carinski organ može u opravdanim slučajevima dozvoliti otkup robe, pod uvjetom da plati vrijednost robe koja je bila predmet prekršaja i uvozne ili izvozne dažbine kojima roba podliježe.
- (2) Prilikom ocjene opravdanosti otkupa robe u smislu stava (1) ovog člana, cijeni se:
  - a) karakter i specifičnost robe,
  - b) namjena robe,
  - c) rok trajanja robe.
- (3) Carinska vrijednost robe i dažbine utvrđuju se u skladu sa propisima koji važe na dan donošenja rješenja o otkupu.

POGLAVLJE VI - ZASTARJELOST

Član 39. (Zastarjelost za pokretanje prekršajnog postupka)

Prekršajni postupak po carinskim prekršajima ne može se pokrenuti ako je proteklo više od tri godine od dana izvršenja prekršaja.

Član 40. (Prekid zastarjelosti)

- (1) Zastarjelost se prekida svakom radnjom nadležnog carinskog organa koja se preduzima radi gonjenja učinioca prekršaja.
- (2) Svakim prekidom, rok zastarjelosti počinje ponovo teći, ali bez obzira na prekide, zastarjelost u svakom slučaju nastupa kada protekne šest godina od dana kada je prekršaj izvršen.

POGLAVLJE VII - NADLEŽNOST ZA POKRETANJE I VOĐENJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Član 41.

(Nadležnost za pokretanje prekršajnog postupka)

Ovlašteni organ nadležan za pokretanje prekršajnog postupka protiv počinitelaca carinskih prekršaja propisanih ovim zakonom je Uprava za indirektno oporezivanje.

Član 42.

(Nadležnost za vođenje prekršajnog postupka)

- (1) Stvarno nadležni organi za odlučivanje o prekršajima su sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu BiH, dok se mjesna nadležnost suda određuje prema mjestu gdje je prekršaj počinjen, a što je propisano zakonima o sudovima i zakonima o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH.
- (2) Zakonima o sudovima u Federaciji BiH i Republici Srpskoj propisano je koji su općinski sudovi u Federaciji BiH, odnosno koji su osnovni sudovi u Republici Srpskoj nadležni da u prvom stepenu vode prekršajne postupke za prekršaje iz oblasti carina, dok je Osnovni sud Brčko Distrikta BiH nadležan da u prvom stepenu vodi prekršajne postupke za prekršaje počinjene na teritoriji Brčko Distrikta BiH.
- (3) Drugostepeni sud koji odlučuje po žalbama izjavljenim na prvostepena prekršajna rješenja je nadležni kantonalni sud u Federaciji BiH, okružni sud u Republici Srpskoj, te Apelacioni sud Brčko Distrikta BiH.

Član 43.

(Primjena procesnog zakona)

Pri vođenju prekršajnog postupka sudovi primjenjuju procesnopravne odredbe zakona o prekršajima koji je u primjeni u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu BiH, te materijalnopravne odredbe ovog zakona.

POGLAVLJE VIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 44.

(Postupak koji nije okončan)

Prekršajni postupci koji su započeti prije početka primjene ovog zakona, okončaće se u skladu sa odgovarajućim zakonom o prekršajima koji je u primjeni u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu BiH, te odredbama Zakona o carinskim prekršajima BiH koji se primjenjivao u vrijeme izvršenja prekršaja, osim ako je za počinioca prekršaja povoljnije da se primijene odredbe ovog zakona.

Član 45.
(Prestanak važenja ranijeg zakona)

Danom početka primjene ovoga zakona prestaje da važi Zakon o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 88/05).

Član 46.
(Stupanje na snagu i početak primjene)

- (1) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“, a primjenjuje se od dana početka primjene Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 58/15).
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, odredba člana 30. stav (1) tačka d) ovog zakona, primjenjuje se od dana navedenog u članu 279. stav (2) tačka a) Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini.

Broj:
Datum,

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE

I - USTAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine proizilazi iz člana III 1.c) i člana IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, kojima je određeno da je u nadležnosti institucija BiH carinska politika, te da je Parlamentarna skupština BiH nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili za vršenje funkcija Parlamenta po ovom Ustavu.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni cilj donošenja ovog Zakona je usklađivanje oblasti carinskih prekršaja sa odredbama novog Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 58/15), koji još uvijek nije u primjeni, te sa odredbama nove Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 13/19, 54/19 i 21/20).

Također, Zakon o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 88/05), koji je sada u primjeni, donijet je prije stupanja na snagu novog prekršajnog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini, odnosno prije stupanja na snagu procesnih zakona o prekršajima Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta BiH. Ovim zakonima, u odnosu na procesne zakone koji su bili u primjeni u vrijeme kada je donijet sada važeći Zakon o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, uspostavljena su znatno drugačija pravila koja se odnose ne samo na pokretanje i vođenje prekršajnog postupka već i na organe nadležne za procesuiranje učinioca svih prekršaja, pa tako i učinioca carinskih prekršaja.

Imajući u vidu navedeno Prijedlog Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) ne sadrži odredbe o nadležnosti komisija za prekršaje pri regionalnim centrima Uprave za indirektno oporezivanje za vođenje prekršajnog postupka u prvom stepenu i donošenje rješenja, jer je stvarna i mjesna nadležnost za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka propisana procesnim zakonima tj. Zakonima o prekršajima na nivou entiteta i Brčko Distrikta BiH, kao i Zakonom o prekršajima na nivou BiH. Za prekršaje iz oblasti carina i poreza mjesna nadležnost sudova propisana je entitetskim zakonima o sudovima i Zakonom o sudovima Brčko Distrikta BiH.

Prijedlogom zakona nije propisana naplata kazne na licu mjesta, koja je u trenutno važećem Zakonu o carinskim prekršajima BiH propisana za prekršaj iz člana 16. Ovo iz razloga što procesnim zakonima o prekršajima nije više predviđena mogućnost naplate kazne na licu mjesta, već je u slučaju kada je za prekršaj propisana fiksna novčana kazna, predviđeno izdavanje prekršajnog naloga. U pogledu sankcioniranja pokušaja izvršenja prekršaja, a s obzirom na odredbu člana 2. stav (5) Zakona o prekršajima („Službeni glasnik BiH“, broj: 41/07, 18/12, 36/14, 81/15 i 65/20) kojom je propisano da pokušaj počinjenja prekršaja nije kažnjiv, osim ako je kažnjavanje za pokušaj izričito propisano, Prijedlogom zakona predviđeno je sankcioniranje za pokušaj izvršenja prekršaja samo gdje je to ocijenjeno neophodnim, a imajući u vidu ili posebno svojstvo robe koja je predmet prekršaja (zabranjena roba, roba koja predstavlja opasnost po zdravlje, život ili javnu sigurnost) ili poseban način izvršenja prekršaja (prijenos skrivene robe, prijenos robe izvan graničnog prijelaza i sl.).

Također, prilikom izrade Prijedloga zakona imalo se u vidu činjenicu da se prema novom Zakonu o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini, određene carinske procedure mogu provoditi bez pregleda robe i robne dokumentacije, što ostavlja veliku mogućnost da se roba u carinskoj prijavi netačno prijavljuje ili da robu prate lažni i netačni robni dokumenti. Stoga je Prijedlogom zakona, kao i u

zemljama u okruženju, sankcionirano svako netačno prijavljivanje robe ili prilaganje netačnih robnih dokumenata, za koje protivpravno postupanje je predviđen različit iznos novčane kazne, ovisno od činjenice da li je netačno prijavljivanje robe imalo za posljedicu neplaćanje ili manje plaćanje dažbina, koje se plaćaju prilikom uvoza ili nije.

Prijedlogom zakona su propisani duži rokovi zastarjelosti za pokretanje prekršajnog postupaka za prekršaje iz oblasti carina iz razloga što je u pogledu činjenica relevantnih za utvrđivanje postojanja prekršaja potrebno izvršiti određene provjere u skladu sa materijalnim propisima koji reguliraju carinski postupak, a predviđeni rokovi su u skladu sa odredbama člana 22. stav (2) Zakona o prekršajima.

III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

U poglavlju I sadržane su opće odredbe, gdje je članom 1. propisan predmet Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine.

Članom 2. date su definicije pojmova koji su korišteni u tekstu zakona.

Članom 3. definisano je da se izrazi dati u zakonu u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije odnose i na muškarce i na žene, čime je postupljeno po odredbi člana 44. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH.

U poglavlju II članovima 4. do 29. propisane su radnje koje čine bitna obilježja prekršaja u smislu odgovarajućih odredaba Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini, određena su lica koja ih mogu počinuti, te propisane kazne.

Članom 4. propisano je kažnjavanje ako se izbjegavajući mjere carinskog nadzora, preko carinske linije unese ili iznese, odnosno pokuša unijeti ili iznijeti roba čiji je uvoz ili izvoz zabranjen, ograničen ili zahtijeva posjedovanje dozvole prema važećim propisima, kao i supstance opasne po zdravlje i život ili koja predstavlja ozbiljnu opasnost po javnu sigurnost, te podnošenje nadležnom carinskom organu isprave, informacije, uvjerenja ili bilo kojeg drugog dokumenta koji je netačan, lažan ili krivotvoren u namjeri da se izbjegne bilo kakva zabrana ili ograničenje.

Članom 5. propisano je kažnjavanje ako se ne prijavi carinskom organu opojna droga ili sirovina u smislu propisa o opojnim drogama, koja se unosi ili iznosi, a za koju se posjeduje uredna dozvola za uvoz ili izvoz, te ako se ne prijavi carinskom organu oružje, municija ili eksploziv koji se unose ili iznose preko carinske linije, za koje je pribavljena dozvola nadležnog organa za posjedovanje i prenošenje.

Članom 6. propisano je kažnjavanje za unošenje ili iznošenje robe, odnosno pokušaj unošenja ili iznošenja robe izvan graničnog prijelaza.

Članom 7. propisano je kažnjavanje za unošenje ili iznošenje, odnosno pokušaj unošenja ili iznošenja preko graničnog prijelaza skrivene robe.

Članom 8. propisano je kažnjavanje za neprijavljivanje robe carinskim organima u različitim situacijama.

Članom 9. propisano je kažnjavanje za situaciju kada se lažnim prikazivanjem činjenica ostvari ili pokuša ostvariti uvoz ili izvoz robe, čiji je uvoz ili izvoz zabranjen ili je ograničen posebnim propisima.

Članom 10. propisano je kažnjavanje za nepodnošenje carinske deklaracije, deklaracije za privremeni smještaj, dopunske carinske deklaracije ili nepodnošenje u odobrenom roku.

Članom 11. propisano je kažnjavanje za prilaganje carinskom organu dokumenata u vezi sa provođenjem carinskih postupaka, u kojima su navedeni netačni podaci o robi koji mogu dovesti do neplaćanja uvoznih dažbina ili njihovog plaćanja u manjem iznosu, te kažnjavanje za prilaganje isprava sa netačnim podacima pri izvozu ako se time može ostvariti neko pravo koje po zakonu ne pripada.

Članom 12. propisano je kažnjavanje za neistinito, netačno ili nepotpuno navođenje podataka u carinskoj deklaraciji, koje može dovesti do plaćanja uvoznih dažbina u manjem iznosu, zatim

kažnjavanje za lažno ili netačno prikazivanje činjenica kojima se ostvari ili pokuša ostvariti oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, te kažnjavanje za situaciju kada izlazni carinski ured prilikom provjere da li predočena roba odgovara onoj koja je izvozno ocarinjena kod izvoznog carinskog ureda utvrdi nepravilnosti.

Članom 13. propisano je kažnjavanje za nepredaju robe i pripadajućih isprava carinskom uredu kojeg su odredili carinski organi, onemogućavanje prijavljivanja i predaje robe ili predaju robe u izmijenjenom stanju.

Članom 14. propisano je kažnjavanje za nepravilno korištenje robe koja je uvezena uz smanjenje ili oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ili na osnovu carinske povlastice.

Članom 15. propisano je kažnjavanje za izbjegavanje mjera carinskog nadzora koje se može izvršiti na načine detaljno navedene u članu.

Članom 16. propisano je kažnjavanje fizičkog lica za prekršaje izvršene u putničkom prometu.

Članom 17. propisano je kažnjavanje za nepravilno postupanje sa robom u slobodnoj zoni.

Članom 18. propisano je kažnjavanje za neispunjavanje različitih obaveza propisanih Zakonom o carinskoj politici BiH.

Članom 19. propisano je kažnjavanje za podnošenje carinskom organu netačnih, lažnih ili krivotvorenih isprava, informacija, uvjerenja i drugih dokumenata, a koji nisu imali za posljedicu izbjegavanje plaćanja dažbina, odnosno njihovo plaćanje u manjem iznosu.

Članom 20. propisano je kažnjavanje za onemogućavanje pregleda robe, dokumenata ili uzimanja uzoraka.

Članom 21. propisano je kažnjavanje ako se stranoj robi predloženoj carinskom organu ne odredi neko od carinski dozvoljenih postupanja ili upotrebe robe ili se propusti obaviti takve formalnosti u propisanom roku, odnosno kada se ne pridržava propisanih uvjeta ili rokova u postupku unutarnje obrade, vanjske obrade, obrade pod carinskom kontrolom i privremenog uvoza.

Članom 22. propisano je kažnjavanje za povredu carinskih obilježja ili propuštanje da se zaštite carinska obilježja na robi ili prijevoznom sredstvu od uništenja ili oštećenja, te kažnjavanje za prekoračenje roka za predaju robe odredišnom carinskom uredu.

Članom 23. propisano je kažnjavanje za neobavješćavanje carinskog organa o okolnostima nastalim usljed nepredviđene okolnosti, više sile ili opasnosti.

Članom 24. propisano je kažnjavanje fizičkog lica ako carinskom organu ne prijavi robu čiji uvoz nije zabranjen koju prenosi preko carinske linije, a koja je namijenjena za ličnu upotrebu ili za zadovoljavanje potreba članova njegovog domaćinstva.

Članom 25. propisano je kažnjavanje lica koje robu kupi, proda, primi na poklon, prikrije, primi na čuvanje, upotrijebi ili primi na držanje po bilo kojem osnovu, za koju zna ili je moglo znati da je njome izvršen prekršaj.

Članom 26. propisano je kažnjavanje ako se neistinitim prikazivanjem činjenica ostvari povrat ili otpust dažbina.

Članom 27. propisano je kažnjavanje ako se roba čiji je uvoz zabranjen ili ograničen ne iznese iz carinskog područja BiH u roku koji je odredio carinski organ.

Članom 28. propisano je kažnjavanje ako se ne zahtijeva jedno od carinski dozvoljenih postupanja ili upotrebe za robu koja podliježe mjerama poljoprivredne politike i koja je zbog unosa u slobodnu zonu ispunila uvjete za primjenu mjera koje se primjenjuju prilikom izvoza takve robe.

Članom 29. propisano je kažnjavanje za sastavljanje ili omogućavanje sastavljanja dokumenata sa netačno navedenim podacima o porijeklu robe, sastavljanje ili omogućavanje sastavljanja dokumenata sa netačno navedenim podacima, na osnovu kojih se za proizvode na koje se dokument odnosi, nezakonito dobije porijeklo robe, te kažnjavanje ako se pripremi ili naloži priprema lažne evidencije o porijeklu robe ili dokumenta koji sadrži netačne podatke kako bi dovelo do nepropisnog odobrenja za postupak sa ekonomskim dejstvom i utvrđivanja preferencijalnog porijekla robe koja je obuhvaćena tim dokumentom.

U poglavlju III članovima 30. do 32. sankcionirana su određena ponašanja koja se u praksi vrlo često pojavljuju, a radi se o kršenju pravila i uvjeta kod pojednostavljenih postupaka, te zloupotrebi vozila koja se nalaze u postupku privremenog uvoza, u smislu odgovarajućih odredaba Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u BiH, određena su lica koja ih mogu počiniti, te propisane kazne.

U poglavlju IV članovima 33. do 36. propisane su zaštitne mjere zabrane obavljanja registrirane djelatnosti vanjskotrgovinskog prometa, oduzimanja robe, te prijevoznog sredstva.

U poglavlju V članovima 37. i 38. propisana je naplata uvoznih i izvoznih dažbina po službenoj dužnosti, kao i otkup robe.

U poglavlju VI članovima 39. i 40. propisan je rok zastarjelosti za pokretanje prekršajnog postupka, prekid roka zastarjelosti, te apsolutni rok zastarjelosti. Sada važećim Zakonom o carinskim prekršajima rokovi zastarjelosti za pokretanje i vođenje carinskog prekršajnog postupka nisu bili propisani, već su u tom dijelu primijenjivani rokovi propisani procesnim zakonima o prekršajima u BiH.

U poglavlju VII članom 41. propisano je ko je ovlašten organ nadležan za pokretanje prekršajnog postupka protiv počinitelaca carinskih prekršaja.

Članom 42. propisano je da su za vođenje prekršajnog postupka stvarno nadležni sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj, te Brčko Distriktu BiH, prema mjestu gdje je prekršaj počinjen.

Članom 43. propisano je da pri vođenju prekršajnog postupka sudovi primjenjuju procesnopravne odredbe zakona o prekršajima koji je u primjeni u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu BiH, te materijalnopravne odredbe ovog zakona.

U poglavlju VIII članom 44. propisan je način na koji će se okončati prekršajni postupci koji su započeti prije početka primjene ovog zakona.

Članom 45. propisan je prestanak važenja ranijeg zakona.

Članom 46. propisano je stupanje na snagu i početak primjene ovog zakona.

IV - PRINCIPI NA KOJIMA JE ZASNOVAN PROPIS

Osnovni principi na kojima se zasniva ovaj propis su: zakonitost i pravna sigurnost, transparentnost, ravnopravnost i zaštita javnog interesa.

Carinski prekršaji i sankcije za iste propisuju se ovim zakonom. Nikome ne može biti izrečena prekršajna sankcija ako nije odgovoran za počinjeni carinski prekršaj, te ako prije počinjenja prekršaja nisu zakonom bila određena obilježja carinskog prekršaja i propisane sankcije. Ovaj zakon objavljuje se u Službenom glasniku BiH tako da su sva fizička i pravna lica u mogućnosti upoznati se sa sadržajem njegovih odredbi. Učinioci carinskih prekršaja su ravnopravni i podliježu prekršajnoj odgovornosti neovisno od nacionalne, rasne ili vjerske pripadnosti, jezika, političkog uvjerenja, boje kože, pola ili seksualne orijentacije, zdravstvenog statusa ili rodnog identiteta, porijekla, političkog ili društvenog položaja ili bilo koje druge okolnosti.

V - USKLADENOST PROPISA SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Prilikom izrade ovog zakona imali su se u vidu Prijedlog direktive evropskog Parlamenta i Vijeća o pravnom okviru Unije za carinske prekršaje i sankcije COM/2013/0884 (2013/0432 COD), kao i zakoni kojima su propisani carinski prekršaji u zemljama iz okruženja.

Na nivou Evropske unije nema jedinstvenog zakona kojim je regulirana materija carinskih prekršaja, već je svakoj zemlji članici ostavljena mogućnost da sama može uvoditi sankcije za kršenje određenih obaveza koje proizilaze iz carinskog zakonodavstva EU.

VI - MEHANIZMI I NAČIN OSIGURAVANJA POŠTIVANJA PROPISA

Za prekršaje propisane ovim zakonom postupak se pokreće i vodi u skladu s odredbama procesnih zakona BiH, entiteta i Brčko Distrikta, shodno kojima su za postupanje po prekršajima propisanim zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine stvarno nadležni sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu BiH, uključujući i situaciju kada, nakon izdavanja prekršajnog naloga od strane Uprave za indirektno oporezivanje kao ovlaštenog organa, okrivljeni zatraži sudsku zaštitu, na koji način je osigurano poštovanje odredaba ovog zakona.

VII - FINANSIJSKA SREDSTVA

Provođenje ovog zakona ne zahtijeva izdvajanje dodatnih finansijskih sredstava.

VIII - OBRAZLOŽENJE MOGUĆIH EKONOMSKIH, SOCIJALNIH I OKOLIŠNIH UTICAJA PROPISA

Na osnovu prethodne procjene uticaja propisa utvrđeno je da ne postoji potreba provođenja sveobuhvatne procjene uticaja propisa, jer uvođenje i primjena ovog propisa nema značajnih ekonomskih, socijalnih ili okolišnih uticaja.

IX - OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE ZAKONA

U skladu sa članom 75. Jedinistvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17 i 70/17) i članom 7. Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“ broj 5/17) proveden je postupak javnih konsultacija o prednacrtu ovog zakona, objavom istog na internet stranici UIO i web aplikaciji e-Konsultacije sa pozivom zainteresiranoj javnosti da u naznačenom roku dostave prijedloge i primjedbe na isti.

X - PRIBAVLJENA MIŠLJENJA

Prije dostavljanja nacrtu zakona Vijeću ministara BiH radi utvrđivanja Prijedloga zakona, Uprava za indirektno oporezivanje pribavila je mišljenja organa iz člana 31. Poslovnika o radu Vijeća ministara BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 22/03) i to od:

- Ureda za zakonodavstvo, mišljenje broj: 03-02-1-325/21 od 22.04.2021. godine;
- Ministarstva pravde BiH, mišljenje broj: 09-02-4-3133/21 od 16.04.2021. godine;
- Ministarstva finansija i trezora BiH, mišljenje broj: 05-02-2-2788-3/21 od 29.04.2021. godine;
- Direkcije za evropske integracije, mišljenje broj: 03/B-06-2-AP-284-2/21 od 13.04.2021. godine.

Primjedbe i sugestije date u mišljenjima Ureda za zakonodavstvo i Ministarstva pravde BiH uvrštene su u tekst Prijedloga zakona, a na traženje Ministarstva finansija i trezora BiH koje nije imalo primjedbi, materijal je dopunjen sa podacima o prihodima po osnovu novčanih kazni naplaćenih za carinske prekršaje u periodu 2018.-2020. godina, te projekcijom prihoda po osnovu indirektnih poreza za period 2021.-2024. godina.

Pored navedenih mišljenja, pribavljena su i dodatna mišljenja od:

- Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, mišljenje broj: 07-01-02-1631-1/21 od 13.05.2021. godine,
- Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH, mišljenje broj: 08-02-1-1952-3/2021 od 25.05.2021. godine;
- Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH, mišljenje broj: 03-1-02-1-532-2/21 od 03.06.2021. godine, a koji nisu imali primjedbi na tekst propisa.

XI - OBRAZLOŽENJE ZA RAZMATRANJE PO HITNOM POSTUPKU

U opredjeljenju da se razmatranje zakona predloži po hitnom postupku, imala se u vidu činjenica da je 01.07.2021. godine određen kao datum početka primjene novog Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 58/15) i njegovog provedbenog propisa, odnosno Odluke o sprovođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 13/19, 54/19 i 21/20), te kako bi u potpunosti zaživjela nova carinska regulativa, neophodan preduslov je da do navedenog datuma bude usvojen i stupi na snagu i novi Zakon o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, čiji osnovni cilj jeste da osigura poštivanje zakonskih i podzakonskih odredbi novog carinskog zakonodavstva.

Datum početka primjene novog Zakona o carinskoj politici u BiH i njegovog provedbenog propisa, prolongiran je nekoliko puta, prvenstveno iz razloga što nisu bili ispunjeni tehnički uslovi vezano za mogućnost primjene „elektronskog potpisa“, odnosno što provođenje pomenutih propisa nije moguće bez kvalifikovanih elektronskih potvrda izdatih od strane registrovanog certifikacionog tijela, shodno Zakonu o elektronskom potpisu („Službeni glasnik BiH“, br. 91/06) i Zakonu o elektronskom dokumentu („Službeni glasnik BiH“, br. 58/14).

U mjesecu januaru 2021. godine, od subjekata zaduženih za tehničku realizaciju projekta elektronskog potpisa dobijena je informacija da će svi neophodni tehnički uslovi biti realizovani do 01.07.2021. godine, a koji datum je određen i za početak primjene novog Zakona o carinskoj politici u BiH.

S tim u vezi, Uprava za indirektno oporezivanje je dana 08.02.2021. godine dostavila nacrt Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine Upravnom odboru UIO na razmatranje, a isti je na svojoj 50. sjednici održanoj 22.03.2021. godine, dao odobrenje Upravi za indirektno oporezivanje da pokrene aktivnosti na pribavljanju mišljenja nadležnih institucija potrebnih za stavljanje nacrta zakona u dalju proceduru.

Postupajući po navedenom, Uprava za indirektno oporezivanje je u skladu sa članom 31. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 22/03), zatražila mišljenja na nacrt Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine od nadležnih organa.

Nakon pribavljanja svih potrebnih mišljenja dana 25.05.2021. godine, Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara BiH dostavljen je nacrt Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine sa priloženim popratnim materijalom, radi razmatranja na sjednici Vijeća ministara BiH i utvrđivanja prijedloga Zakona, te dostavljanja istog Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje po hitnom postupku.

S tim u vezi, Vijeće ministara je predmetni propis razmatralo 16.06.2021. godine na 40. sjednici, kom prilikom je usvojilo Prijedlog Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po hitnom postupku.

KABINET DIREKTORA

Broj: 01-02-2-453-33/21 /21

Banja Luka, 16.6. 2021. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
SARAJEVO
VRLO HITNO!

PRIMLJENO: 16-06-2021			
Organizacioni redni broj	Klasifikacioni oznaka	Redni broj	Broj priloga
05	102-1	1704-6	21

VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
GENERALNI SEKRETARIJAT

Trg BiH 1

71000 SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, *dostavlja se*

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 40. sjednici održanoj dana 16.06.2021. godine usvojilo je Prijedlog Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po **hitnom postupku**.

S tim u vezi, u prilogu akta dostavljamo vam Prijedlog Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, sačinjen na jezicima u službenoj upotrebi u BiH, pribavljena mišljenja nadležnih institucija, izvještaj i izjavu o održanim konsultacijama, kao i elektronsku verziju Prijedloga zakona, kako biste iste uputili Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

U opredjeljenju da se razmatranje i usvajanje navedenog zakona predloži po hitnom postupku, imalo se u vidu činjenicu da je 01.07.2021. godine određen kao datum početka primjene novog Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 58/15) i njegovog provedbenog propisa, odnosno Odluke o sprovođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 13/19, 54/19 i 21/20), te kako bi u potpunosti zaživjela nova carinska regulativa, neophodan preduslov je da **hitno** bude usvojen **novi Zakon o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine**, te da isti najkasnije do 23.06.2021. godine bude objavljen u Službenom glasniku BiH, kako bi stupio na snagu osmog dana od dana objavljivanja, odnosno 01.07.2021. godine.

Zakonom o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine definišu se radnje koje čine carinske prekršaje, zatim počinio prekršaja, sankcije i zaštitne mjere.

Razlog donošenja novog Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine je usklađivanje oblasti carinskih prekršaja sa odredbama novog Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini i odredbama nove Odluke o sprovođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini, a njegov osnovni cilj jeste da osigura poštovanje zakonskih i podzakonskih odredbi carinskog zakonodavstva BiH.

Datum početka primjene novog Zakona o carinskoj politici u BiH i njegovog provedbenog propisa, prolongiran je nekoliko puta, prvenstveno iz razloga što nisu bili ispunjeni tehnički uslovi vezano za mogućnost primjene „elektronskog potpisa“, odnosno što provođenje pomenutih propisa nije moguće bez kvalifikovanih elektronskih potvrda izdatih od strane registrovanog sertifikacionog tijela, shodno Zakonu o elektronskom potpisu („Službeni glasnik BiH“, br. 91/06) i Zakonu o elektronskom dokumentu („Službeni glasnik BiH“, br. 58/14).

U mjesecu januaru 2021. godine, od subjekata zaduženih za tehničku realizaciju projekta elektronskog potpisa dobijena je informacija da će svi neophodni tehnički uslovi biti realizovani do 01.07.2021. godine, a koji datum je određen i za početak primjene novog Zakona o carinskoj politici u BiH.

S tim u vezi, a kako je za početak primjene novog carinskog zakonodavstva, neophodan preduslov da do navedenog datuma bude usvojen i da stupi na snagu i novi Zakon o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, Uprava za indirektno oporezivanje je dana 08.02.2021. godine dostavila nacrt Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine Upravnom odboru UIO na razmatranje, a isti je na svojoj 50. sjednici održanoj 22.03.2021. godine, razmatrao nacrt Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, te je dao odobrenje Upravi za indirektno oporezivanje da pokrene aktivnosti na pribavljanju mišljenja nadležnih institucija potrebnih za stavljanje nacrt zakona u dalju proceduru.

Postupajući po navedenom, UIO je u skladu sa članom 31. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 22/03), zatražila mišljenje na nacrt Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine od nadležnih organa.

Nakon pribavljanja svih potrebnih mišljenja dana 25.05.2021. godine, Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara BiH dostavili smo nacrt Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine sa priloženim popratnim materijalom, radi hitnog razmatranja na sjednici Vijeća ministara BiH i utvrđivanja prijedloga Zakona, te dostavljanja istog Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje po hitnom postupku.

S tim u vezi, Vijeće ministara je predmetni propis razmatralo 16.06.2021. godine na 40. sjednici, kom prilikom je usvojilo Prijedlog Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po hitnom postupku.

S obzirom na izuzetno kratak vremenski period u kojem je potrebno usvojiti predmetni propis, to smatramo neophodnim sazivanje hitne sjednice Parlamenta na kojoj bi se razmatrao Prijedlog Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu prethodno navedeno, kao i negativne posljedice koje mogu nastupiti po budžete svih nivoa vlasti u BiH ukoliko se navedeni zakon ne bi počeo primjenjivati na vrijeme, to molimo da preduzmete sve što je u vašoj moći kako bi se navedeni propis hitno usvojio u Parlamentu.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. Kabinetu direktora
3. Koordinatoru (01/4-3)
4. a/a

DIREKTOR

Dr. Miro Džakula
Dr. MIRO DŽAKULA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Савјет министара
Уред за законодавство

01/4
28.04.2021

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Ured za zakonodavstvo

Broj: 03-02-1-325/21
Sarajevo, 22.4.2021. godine
(ZB)

UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE
BOSNE I HERCEGOVINE
Ul. Bana Lazarevića bb
Banja Luka

BOSNA I HERCEGOVINA		BOSNA I HERCEGOVINA	
UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE		UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE	
BANJA LUKA		BANJA LUKA	
28-04-2021		28-04-2021	
Broj prijava	01/4-02-2-563-19/21	Broj prijava	01/4-02-2-563-19/21

PREDMET: Mišljenje o Nacrtu Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine

Veza: vaš akt broj: 01-02-2-463-7/21 od 06.04.2021. godine

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, razmotrio je **Nacrt Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine** i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

MIŠLJENJE

Ustavni osnov za donošenje predmetnog Zakona sadržan je u članu III 1.c) Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine carinska politika, kao i članu IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona potrebnih za provođenje odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili za vršenje funkcija Parlamentarne skupštine prema Ustavu Bosne i Hercegovine.

Kako se navodi u Obrazloženju, razlog za donošenje ovog zakona je usklađivanje oblasti carinskih prekršaja sa odredbama novog Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 58/15), kao i usklađivanje sa odredbama nove Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ br. 13/19, 54/19 i 21/20).

Takođe, razlog za donošenje ovog zakona je taj što važeći Zakon o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine donijet je prije stupanja na snagu novog prekršajnog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini, odnosno prije stupanja na snagu procesnih zakona o prekršajima Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Ovim zakonima u odnosu na ranije procesne zakone uspostavljena su znatno drugačija pravila koja se odnose na pokretanje i vođenje prekršajnog postupka, već i na organe nadležne za procesuiranje učinioca svih prekršaja, pa tako i učinioca carinskih prekršaja.

U dostavljenom materijalu priloženi su: popunjen Obrazac broj 1 – Prethodna procjena uticaja propisa i Izjava o provedenim javnim konsultacijama.

U pogledu dostavljenog teksta Nacrta Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, Ured za zakonodavstvo daje sljedeće sugestije:

- u članu 2. date su definicije, odnosno definisana su značenja za određene pojmove u smislu ovog zakona, pa u vezi s tim predlaže se da se u tački g) alineji 1) razdvoje pojmovi „fizičko lice“ i „fizičko lice koje obavlja samostalnu poslovnu djelatnost“, s obzirom da se i dalje u tekstu kroz utvrđene prekršaje propisuju odvojene kazne za navedene kategorije;
- takođe, predlaže se u tački g) uvođenje pojma odgovorno lice u pravnom licu, s obzirom da su i za ovu kategoriju propisane posebne kazne;
- u članu 4. stavu (1) tačka c) tekst „u stavu (1) tačka a) i b)“ zamijeniti tekstem „u stavu (1) tač. a) i b)“;
- u članu 25. tekst „iz člana 4., 5., 6., 7., 8., 9.“ zamijeniti tekstem „iz čl. 4., 5., 6., 7., 8. i 9.“ i tekst „člana 13., 14.“ zamijeniti tekstem „čl. 13. i 14.“;
- prethodnu sugestiju primijeniti i čl. 33., 34. i 35..

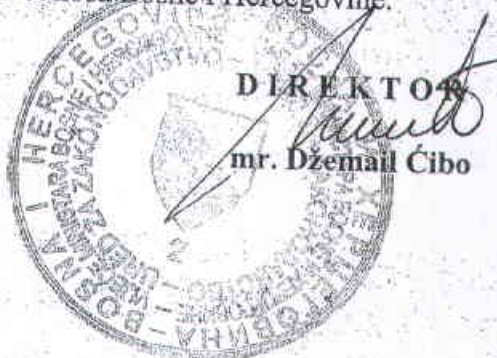
Takođe, Ured za zakonodavstvo ukazuje i na sljedeće:

U predmetnom tekstu zakona nije propisano šta će se dešavati sa postupcima koji nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona; pa je navedeno neophodno na odgovarajući način ugraditi u Prijelaznim i završnim odredbama.

Važećim Zakonom o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 88/05), članom 30. stav (1) propisano je da do stupanja na snagu novog prekršajnog zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prekršajni postupak u prvom stepenu vodi i rješenja donosi Komisija za carinske prekršaje u regionalnim centrima Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine, ali donošenjem novih zakona o prekršajima Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine uspostavljena su drugačija pravila koja se odnose ne samo na pokretanje i vođenje prekršajnog postupka već i na organe nadležne za procesuiranje učinioca svih prekršaja, pa tako i carinskih prekršaja, što je i razlog da predmetni zakon ne sadrži navedenu odredbu iz člana 30. važećeg zakona.

S tim u vezi, Ured smatra da se razmotri mogućnost propisivanja, odnosno potvrđivanja nadležnosti pokretanja i vođenja prekršajnog postupka, kao i nadležne organe (stvarna i mjesna nadležnost za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka propisana je na nivou entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine), kako bi oni ne koje se odnosi predmetni zakon bili upućeni u procedure postupka.

Ured za zakonodavstvo ukazuje da se o tekstu Nacrta Zakona pribave mišljenja: Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine i Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

Dostaviti:
-Naslovu
-a/a

01/4
04.05.2021
Mupovica
05.05.21
sk

Broj: 09-02-4-3133/21
Sarajevo, 16. 4. 2021. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
UPRAVA ZA INDIREKTNO/
NEIZRAVNO OPOREZIVANJE**

Bana Lazarevića bb
78 000 Banja Luka

Stamp: BOSNA I HERCEGOVINA, UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE, BANJA LUKA. Handwritten: 01/4-3, 04-55-27. Stamp: 01/4-02-2-463-15/21.

PREDMET: Mišljenje na Nacrt zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine;
dostavlja se,

Veza: Vaš akt broj: 02-2-463-6/21 od 5. 4. 2021. godine

U vezi vašeg akta, broj i datum gornji, kojim od Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine tražite mišljenje na Nacrt zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Nacrt zakona), a na temelju članka 31. stavak 1. točka b) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, dajemo sljedeće

MIŠLJENJE

Nakon izvršenog uvida u dostavljeni materijal, konstatira se da su uz tekst Nacrta zakona dostavljena dokumenta kako slijedi: Obrazloženje; Obrazac broj 1-Prethodna procjena utjecaja propisa; Izjava o održanim javnim konzultacijama sa zainteresiranom javnošću, broj: 01-02-2-552-17/19 od 28.5.2019. godine i Izvješće o održanim konzultacijama sa zainteresiranom javnošću od 14.2.2019. godine.

Glede dostavljenog Obrazloženja, konstatirano je da isto ne sadrži dio koji se odnosi na obrazloženje predloženih rješenja, te upućujemo obrađivača teksta Nacrta zakona, da prije upućivanja Nacrta zakona na sjednicu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, izvrši dopunu Obrazloženja, sukladno članku 60. Jedinostvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17 i 10/21).

Glede predloženih odredaba Nacrta zakona, istima se definiraju obilježja carinskih prekršaja i sankcije za iste, kao i zaštitne mjere, naplata dažbina, otkup robe, zastarjelost za pokretanje prekršajnog postupka i prekid zastarjelosti.

U Obrazloženju Nacrta zakona navedeno je da je stvarna i mjesna nadležnost za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka propisana procesnim zakonima o prekršajima na razini Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, ali u tekstu Nacrta zakona nisu propisane odredbe koje upućuju na primjenu procesnih zakona o prekršajima navedenih razina vlasti u Bosni i Hercegovini.

Obzirom na naprijed navedno, predlažemo da se tekst Nacrta zakona dopuni na način da se jasno precizira da se prekršajni postupak vodi pred nadležnim sudovima Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a sukladno odredbama važećih zakona o prekršajima. Na ovakav način se otklanjaju dileme glede nadležnosti i procedure vezano za pokretanje i vođenje carinsko-prekršajnih postupaka.

Na taj način bi bio ostvaren i osnovni princip suvremenih i demokratskih pravnih sustava, princip pravne sigurnosti.

Glede raspona predloženih sankcija, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, nema primjedbi.

Obzirom da se radi o propisu koji, prema navodima iz Obrazloženja, trebaju primjenjivati stvarno i mjesno nadležni sudovi na razini Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, sugeriramo da se i navedene sudbene institucije očituju po predloženom tekstu Nacrta zakona.

Pored svega gore navednog, ističemo da je neophodno, a prije upućivanja teksta Nacrta zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine na sjednicu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, pribaviti mišljenja nadležnih institucija i to: Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine sa uredno popunjenim i potpisanim Obrascem 2a-o fiskalnoj procjeni utjecaja propisa, te Direkcije za europske integracije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- naslovu
- a/a.

MINISTAR
Josip Grubeša

01/4
07.05.2021.

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Бosна и Херцеговина - Босна и Херцеговина
Управа за Индивидуално Порезовање
БАНЈА ЛУКА - БИХА ЛУКА

ОПШЕ ОБЕЗБЕДНО:	01/4-02-2-463-17
Нас. ознака	Редни број
ЛС. ознака	Редни број

Broj: 05-02-2-2788-3/21
Sarajevo, 29.4.2021. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Uprava za neizravno oprezivanje

Predmet: Mišljenje na nacrt Zakona o carinskim prekršajima u Bosni i Hercegovini.
Veza: Vaš akt broj: 01-02-2-463-5/21 od 6.4.2021. godine

01/4-3
Mupovack
10.05.21.
ok

Vezano za vaš dopis, broj naveden u vezi, a kojim se traži Mišljenje na nacrt Zakona o carinskim prekršajima u Bosni i Hercegovini, sukladno odredbama članka 31. pod e). Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), dajemo

MIŠLJENJE

1. Predmetnim Zakonom se određuju prekršaji koje na carinskom području Bosne i Hercegovine, u primjeni Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 58/15) i Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 13/19, 54/19 i 21/20) učine pravno, fizičko i drugo lice, propisuju sankcije za učinjeni prekršaj, te naplata uvoznih i izvoznih dadžbina po službenoj dužnosti.
2. Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine razmotrilo je predmetni Zakon i obrazloženje dostavljeno u privitku, te konstatiralo da je u dijelu obrazloženja, pod točkom VI Financijska sredstva navedeno da provedba ovog Zakona ne zahtijeva izdvajanje dodatnih finansijskih sredstava. Predlagatelj - nositelj normativnog posla u privitku akta navedenog u vezi, dostavio je i obrazac koji je propisan u Aneksu I - članku 12. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 i 10/21), i to OFP NE u kojem je isključen dodatni fiskalni utjecaj na proračun.
3. Slijedom konstatiranog u točki 2. ovog mišljenja, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine nema primjedbi na **nacrt Zakona o carinskim prekršajima u Bosni i Hercegovini** glede utjecaja na aspekt rashoda proračuna institucija Bosne i Hercegovine, ali uz napomenu da je predlagatelj dužan da po stupanju na snagu Zakona, od Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine pribavi instrukciju glede procedure naplate kazni koje su predmet Zakona i uz uvjet da se materijal dopuni mišljenjem Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine kao i pregledom prihoda naplaćenih sukladno Zakonu o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 88/05) u posljednje tri godine i projiciranim prihodima temeljem predmetnog Zakona.

S poštovanjem,

MINISTAR
Vjekoslav Bevanda

DOSTAVITI:

- naslovu
- Sektoru za proračun institucija Bosne i Hercegovine
- a/a

OBRAZAC broj 2a O FISKALNOJ PROCJENI UTICAJA

Obrazac OFP-NE

ODJELJAK A. Nosilac normativnog posla					
Razdjel	KOD	NAZIV			
	1601	Uprava za indirektno oporezivanje			
ODJELJAK B. Osnovni podaci o propisu					
Vrsta propisa	Ustav	Ne	Poslovník	Ne	Pravilnik
	Sporazum	Ne	Odluka	Ne	Drugi opći pravni akt
	Zakon	Da	Uputstvo	Ne	
Naziv propisa	Zakon o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine				

ODJELJAK C. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih uticaja na budžet

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva, odnosno isti nema dodatni fiskalni uticaj na Budžet institucija BiH.

ODJELJAK D. Pečat i potpis odgovornog lica instrukcije BiH

Mjesto i datum 25.02.2021

BANJA LUKA, 06.04.2021.god

Potpis rukovodioca nosioca normativnog posla

fluid

ODJELJAK E. Mišljenje Ministarstva finansija i trezora

*Mišljenje Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine,
Broj: OF-02-2-2788-2/21 od 29.4.2021. godine u punom*

Mjesto i datum

Pečat

Polpis ministra finansija i trezora

Sarajevo, 29.4.2011.godine

[Handwritten signature]

01/4
03
05

Broj: 03/B-06-2-AP-284-2/21

Sarajevo, 13.4.2021. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE
Bana Lazarevića bb
78 000 Banja Luka

1604-204. 7

BOSNA I HERCEGOVINA - BOSNA I HERCEGOVINA	
UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE	
BANJA LUKA - BANJA LUKA	
DOKUMENT BROJ: 15-04-2021	
01/4-02-2-463-8/21	01/4-02-2-463-8/21

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine sa *acquis*-em

Veza: Vaš akt broj: 01-02-2-463-8/21 od 6.4.2021. godine

01/4-3
Miroslav
16.04.21. 22

Na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17), člana VI Odluke o Direkciji za evropske integracije („Službeni glasnik BiH“, broj 41/03) i člana 6. Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom stečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“, br. 75/16 i 2/18), Direkcija za evropske integracije daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Nacrtom zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Nacrt zakona) određuju se prekršaji koje na carinskom području Bosne i Hercegovine, u primjeni Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 58/15) i Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 13/19, 54/19 i 21/20) učine pravno, fizičko i drugo lice, propisuju sankcije za učinjeni prekršaj, te naplata uvoznih i izvoznih dažbina po službenoj dužnosti.

Direkcija konstatuje da je predlagač propisa u dostavljenom obrazloženju naveo da je Nacrt zakona izrađen imajući u vidu Prijedlog Direktive Evropskog parlamenta i Vijeća o pravnom okviru Unije za carinske prekršaje i sankcije COM/2013/0884 final - 2013/0432 (COD) i zakone kojima su propisani carinski prekršaji u zemljama okruženja. S tim u vezi, Direkcija napominje da je ocjenu usklađenosti zakonodavstva BiH sa pravnom stečevinom EU (*acquis*) moguće dati samo u odnosu na *acquis* koji je usvojen i na snazi u momentu pripreme konkretnog propisa. Direkcija također ističe da je Prijedlog Direktive povučen 29.9.2020. godine objavom u Službenom listu Evropske unije, C 321.

Direkcija konstatuje da Nacrt zakona predstavlja provedbu osnovnih propisa odnosno Zakona o carinskoj politici iz 2015. godine i Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini, kako je navedeno u članu 1. Nacrta odluke.

Zakon o carinskoj politici iz 2015. godine usklađivan je sa Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. oktobra 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice kako je konstatovano u mišljenju Direkcije br. 03/B-06-2-AŠ-565/14 od 23.4.2013. godine. U mišljenju je konstatovano da je u ovoj oblasti donesena nova uredba, Uredba Evropskog parlamenta i Vijeća (EU) br. 952/2013 od 9. oktobra 2013. o Carinskom zakoniku Unije (preinačena), kojom je Uredba 2913/92 stavljena van snage od 1.6.2016. godine.

S tim u vezi, Direkcija napominje da je u Analitičkom izvještaju, EK naglasila da „*BiH treba dodatno uskladiti svoj Zakon o carinskoj politici iz 2015. godine sa Carinskim zakonikom Unije*“. U Izvještaju o BiH za 2020. godinu je ponovo istaknuta potreba daljnjeg usklađivanja sa Carinskim zakonikom Unije, a „*posebno u pogledu carinskih postupaka i pojednostavljenih postupaka*“. Dodatno, u Izvještaju je kao jedan od prioriteta u 2021. godini navedena neophodnost provođenja Zakona o carinskoj politici iz 2015. godine i „*uklanjanja svih administrativnih opterećenja kako bi se osigurala interoperabilnost sistema elektronskog potpisa na nivou cijele države*“.

Odluka o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini je usklađivana sa Uredbom (EEZ) br. 2454/93 od 2. jula 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice i Odlukom br. 1/2016 zajedničkog odbora EU-EFTA o zajedničkom provozu od 28. aprila 2016. o izmjeni Konvencije od 20. maja 1987. o zajedničkom provoznom postupku kako je konstatovano u mišljenjima Direkcije br. 03/A-06-2-SR-1862-3/17 od 4.12.2017. godine i br. 03/A-06-2-SR-1862-5/17 od 15.1.2018. godine. U mišljenjima je Direkcija istakla da Uredba 2452/93 više nije na snazi te je naveden relevantni *acquis* sa kojim je neophodno izvršiti usklađivanje, i to:

1. Uredba (EU) 2016/2339 Evropskog parlamenta i Vijeća od 14. decembra 2016. o izmjeni Uredbe (EU) br. 952/2013 o Carinskom zakoniku Unije o pogledu robe koja je privremeno napustila carinsko područje Unije morem ili zrakom;
2. Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 od 28. jula 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije;
3. Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 od 24. novembra 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije.

U odnosu na dostavljeni Nacrt zakona, analizom važeće pravne stečevine Evropske unije utvrđeno je da je materija koja se uređuje Nacrtom zakona regulisana članom 42. Uredbe (EU) br. 952/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 9. oktobra 2013. o Carinskom zakoniku Unije, u kojem je navedeno da „*Svaka država članica predviđa sankcije za nepoštovanje carinskog zakonodavstva. Takve sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.*“ U članu 42. stav 2. Uredbe dalje se navodi da „*ako se primjenjuju administrativne sankcije, one mogu, među ostalim, imati jedan od sljedećih oblika ili oba:*

- (a) novčanu kaznu koju naplaćuju carinska tijela, uključujući po potrebi poravnaje, koje se primjenjuje umjesto kaznenih sankcija;
- (b) opoziv, suspenziju ili izmjenu svih odobrenja koje dotična osoba ima.“

Na kraju, član 42. stav 3. Uredbe obavezuje države članice da u roku od 180 dana od stupanja na snagu ovog člana (1.6.2016.), Komisiju obavijeste o važećim nacionalnim odredbama te o svim naknadnim odredbama koje utiču na te odredbe.

Shodno naprijed navedenom, Direkcija konstatuje da se ovom slučaju ne može konstatovati da je vršeno usklađivanje Nacrta zakona sa članom 42. Uredbe 952/2013 sve dok osnovni propisi, odnosno Zakon o carinskoj politici i Odluka o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini ne budu usklađeni sa relevantnim *acquis*-em.

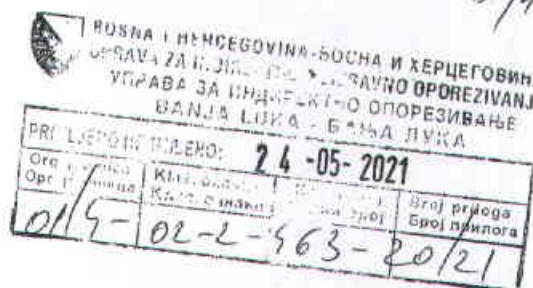
Dostavljeno:

1. Naslovu
2. a/a

Број: 07-01-02-1631-1/21
Сарајево, 13.05.2021 године

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
УПРАВА ЗА ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗИВАЊЕ
Бана Лазаревића 66
78 000 Бања Лука

Предмет: Нацрт Закона о царинским прекршајима Босне и Херцеговине, мишљење доставља се

Веза: Ваш акт број: 01-02-2-463-16/21 од 04.05.2021. године

На основу члана 31. Пословника о раду Вијећа министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ, број: 22/03) и члана 9. Закона о министарствима и другим тијелима управе Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13 и 19/16), Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине је размотрило Нацрт Закона о царинским прекршајима Босне и Херцеговине, те даје следеће:

МИШЉЕЊЕ

1. Актом везе Управа за индиректно опорезивање (у даљњем тексту: УИО) доставила је, ради прибављања мишљења, Министарству спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине Нацрт Закона о царинским прекршајима Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Нацрт Закона), сачињен на три службена језика и два писма, те Претходну процјену утицаја прописа број: 01-02-2-1439-27/18 од 06.12.2018.године. Нацрт Закона Управни одбор УИО је на 50. сједници одржаној 22.03.2021. године разматрао, те дао одобрење УИО да покрене активности на прибављању мишљења надлежних институција. На основу мишљења Уреда за законодавство БиХ, затражено је мишљење Министарства спољне трговине и економских односа БиХ уважавајући прописане надлежности.
2. Циљ доношења Нацрта Закона је усклађивање области царинских прекршаја са одредбама Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ, број: 58/15) и одредбама Одлуке о провођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини Одлуке о провођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ, бр. 13/19, 54/19 и 21/20) чија примјена се очекује 01.07.2021. године.
3. Министарство спољне трговине и економских односа БиХ је разматрало текст Нацрта Закона о царинским прекршајима Босне и Херцеговине те на исти нема примједби.

С поштовањем,

Доставити:

1. Наслову
2. а/а

01/4
27.05.2021
Miro Džakula

Broj: 08-02-1-1952-3/2021

Datum: 25.5.2021.godine

Uprava za indirektno oporezivanje

n/r Miro Džakula, direktor

27-05-2021	
01/4-02-2-463-23/4	23/4

01/4-3
Miro Džakula
28.05.21
22
01/4-3/2705
2021
JH

Predmet: Mišljenje na Nacrt zakona o carinskim prekršajima BiH, dostavlja se

Veza: Vaš broj: 01-02-2-463-18/21

Poštovani,

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće ili VSTV) zaprimilo je Vaš akt, broj gornji, kojim ste Vijeću dostavili Nacrt zakona o carinskim prekršajima BiH radi davanja mišljenja, u skladu sa članom 17. tačka (28) Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 24/04, 93/05, 48/07 i 15/08, u daljem tekstu: Zakon o VSTV-u).

Imajući u vidu da je od Uprave za indirektno oporezivanje zatraženo hitno postupanje po predmetnom aktu, obavještavamo Vas da je Stana komisija VSTV-a za legislativu, postupajući u skladu sa nadležnostima koje joj je Vijeće povjerilo Odlukom o formiranju stalnih komisija VSTV-a, dala Mišljenje na Nacrt zakona o carinskim prekršajima BiH.

Napominjemo da je Zakonom o VSTV-u, u članu 12. stav (2) propisano da Vijeće zbog efikasnog postupanja u pitanjima iz svoje nadležnosti, može osnivati komisije koje su ovlaštene donositi odluke. U skladu sa Odlukom o formiranju stalnih komisija VSTV-a, Stalna komisija za legislativu može davati mišljenja u skladu sa članom 17. tačka 28. Zakona o VSTV-u BiH, izuzev mišljenja na propise koji regulišu sistemska i organizaciona pitanja u pravosuđu, te statusna pitanja nosilaca pravosudnih funkcija u BiH, o kojima se uvijek izjašnjava Vijeće kao cjelina.

Mišljenje Stalne komisije za legislativu, broj 08-02-1-1952-2/21, od 24.5.2021. godine, dostavljamo u prilogu ovog dopisa, uz napomenu da će Vijeće o istom biti informisano na prvoj narednoj sjednici, koja je zakazana za 23. i 24. juni 2021. godine.

S poštovanjem,

Predsjednik
MP
Halil Lagumdžija

Prilog:

- Mišljenje na Nacrt zakona o carinskim prekršajima BiH.

Na osnovu člana 17. tačka 28. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), te člana 5. stav (1) tačka b) Odluke o formiranju stalnih komisija Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, broj: 08-07-2-2765/2020 i 08-07-2-398-3/2021, razmatrajući Nacrt zakona o carinskim prekršajima BiH, koji je dostavila Uprava za indirektno oporezivanje BiH, aktom broj: 01-02-2-463-18/21 od 10.5.2021. godine, Stalna komisija za legislativu Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH, na sastanku održanom 24. maja 2021. godine, dala je sljedeće

**Mišljenje
na Nacrt zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine**

I Stalna komisija za legislativu Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH (u daljem tekstu: Komisija) konstatuje da je materija sadržana u predloženom tekstu Nacrta zakona o carinskim prekršajima BiH (u daljem tekstu: Nacrt zakona) od uticaja na pravosuđe u Bosni i Hercegovini, u smislu člana 17. tačka 28. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH i člana 5. stav (1) tačka b) Odluke o formiranju stalnih komisija Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH, te daje mišljenje kako slijedi.

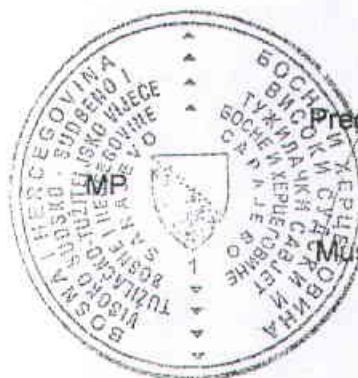
II Komisija je, sa konceptualnog aspekta, razmotrila Nacrt zakona, bez upuštanja u detaljnu analizu pojedinačnih odredaba koje će biti predmet rasprave u proceduri njegovog donošenja, te je imajući u vidu cilj ove zakonodavne inicijative, suglasna sa njegovim donošenjem.

Broj: 08-02-1-1952-2/2021

Datum: 24.5.2021. godine

Dostaviti:

- Uprava za indirektno oporezivanje BiH;
- a/a.

Predsjedavajući

Mustafa Šabić

Broj: 03-1-02-1-532-2/21
Sarajevo: 03.06.2021. godine

**UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE
BOSNE I HERCEGOVINE**
Ul. Bana Lazarevića bb
78000 Banja Luka

01/4-3 Милановић 01/4
08.06.21 08.06.2021.
01/4-3 - Leston / 206
BOSNA I HERCEGOVINA
UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE
УПРАВА ЗА ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗОВАЊЕ
ЛАН. СЛ. БАНЈА ЛУКА
08.06.2021.
01/4-3-06-2-563-28/21

PREDMET: Nacrt Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, mišljenje, dostavlja se -

VEZA: Vaš akt broj: 01-02-2-463-21/21 od 24.05.2021. godine

Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Agencija), je zaprimila akt veze u čijem prilogu ste dostavili na mišljenje Nacrt Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine.

Agencija shodno članu 40. stav (1) tačka d) Zakona o zaštiti ličnih podataka („Sl. glasnik BiH“, broj: 49/06, 76/11 i 89/11) daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Nakon izvršene analize Nacrta Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, sa aspekta zaštite prava na privatnost i obrade ličnih podataka, Agencija nema primjedbi.

S poštovanjem,

DIREKTOR
dr Dragoljub Reljić

Dostavljeno

- Naslovu
- Spis predmeta

Broj: 01-02-2-552-17 /19
Banja Luka, 28.05. 2019. godine

Na osnovu člana 22. Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, broj 5/17), Uprava za indirektno-neizravno oporezivanje uz nacrt Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, d a j e

IZJAVU

1.	Minimalne obaveze u pogledu konsultacija	Ispunjene su minimalne obaveze u provođenju konsultacija, propisane članom 7. Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa, postavljanjem prednacrtu Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine na službeni web stranicu UINO i na web aplikaciju „eKonsultacije“ sa pozivom zainteresovanoj javnosti da u periodu od 15.03.2019. do 15.04.2019. godine dostave prijedloge i primjedbe na isti.
2.	Obrazloženje zaključka da li pravni propis ili drugi akt ima značajnog uticaja na javnost ili ne, s obrazloženjem	Na osnovu izvršene prethodne procjene uticaja propisa ocijenjeno je da Zakon o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, nema značajan uticaj na javnost.
3.	Obrazloženje odluke o obliku dodatnih konsultacija i opis dodatnih konsultacija koje su izvršene	Obzirom na prethodnu procjenu kojom je utvrđeno da Zakon o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine nema značajan uticaj na javnost, nije bilo potrebno obavljati dodatne konsultacije.
4.	Dostavljanje izvještaja o provedenim konsultacijama iz člana 21. Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa	U skladu sa članom 21. Pravila, dostavljamo Izvještaj o provedenim konsultacijama sa zainteresovanom javnošću na prednacrt Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine.

DIREKTOR

dr. Miro Džakula

IZVJEŠTAJ O ODRŽANIM KONSULTACIJAMA SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

TEMA Prednacrt Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine

IZJAVA O SVRSI Razlog donošenja novog Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine je usklađivanje oblasti carinskih prekršaja sa odredbama novog Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 58/15) i odredbama nove Odluke o sprovođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 13/19), kao i usklađivanje sa važećim prekršajnim zakonodavstvom u BiH. Zakonom o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine definišu se radnje koje čine carinske prekršaje, počinioci prekršaja, sankcije i zaštitne mjere, te se na taj način obezbjeđuje poštovanje odredbi Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini i odredbi Odluke o sprovođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini.

OPIS TIJEKA KONSULTACIJA

Metode konsultacija

Statistika

Online konsultacije

Broj učesnika: 1

Broj komentara: 1

Datum početka 15.3.2019

Broj prijedloga: 1

Datum kraja 15.4.2019

Broj prihvaćenih i djelimično prihvaćenih prijedloga: 0

Metode konsultacija

Statistika

Zaprimanje prijedloga na e-mail
i na adresu sjedišta UIO

Broj učesnika: 4

Broj komentara: 0

Datum početka 15.3.2019

Broj prijedloga: 43

Datum kraja 15.4.2019

Broj prihvaćenih i djelimično prihvaćenih prijedloga: 25

ZAKLJUČAK:

Online konsultacije o prednacrtu Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine održane su u periodu od 15.03.2019. godine do 15.04.2019. godine. Pored objavljivanja prednacrtu Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine na web platformi „eKonsultacije“, Uprava za indirektno oporezivanje je tekst prednacrtu zakona zajedno sa pozivom zainteresovanoj javnosti na dostavljanje pisanih primjedbi i prijedloga objavila i na službenoj web stranici www.uino.gov.ba. Prijedlozi i primjedbe mogli su se dostavljati Upravi za indirektno oporezivanje i putem e-maila: konsultacije.prekrsaji@uino.gov.ba.

Pismeno obavještenje radi upoznavanja svih zainteresovanih subjekata sa provođenjem postupka javnih konsultacija o prednacrtu predmetnog zakona i sa mogućnošću davanja prijedloga i primjedbi na isti, dostavljeno je Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje, Sekretarijatu Parlamentarne skupštine BiH, Narodnoj skupštini Republike Srpske, Parlamentu Federacije BiH, Skupštini Brčko Distrikta BiH, Generalnom sekretarijatu Savjeta ministara BiH, Generalnom sekretarijatu Vlade Republike Srpske, Generalnom sekretarijatu Vlade Federacije BiH, Sekretarijatu Vlade Brčko Distrikta BiH, Ministarstvu pravde BiH, Ministarstvu pravde Republike Srpske, Ministarstvu pravde Federacije BiH, Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske, Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova, Policiji Brčko Distrikta BiH, Graničnoj policiji BiH, Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Spoljnotrgovinskoj komori BiH, Privrednoj komori Republike Srpske, Privrednoj komori Federacije BiH, Privrednoj komori Brčko Distrikta BiH, Znanstveno-istraživačkoj komori Republike Srpske i Obrtničkoj komori Federacije BiH.

U navedenom periodu, putem web platforme „eKonsultacije“ od strane jednog učesnika zaprimljen je jedan komentar i jedan prijedlog, koji nije prihvaćen.

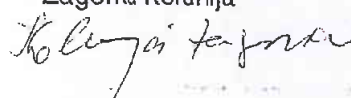
Pored navedenog, na gore pomenutu e-mail adresu, te na adresu sjedišta Uprave za indirektno oporezivanje, od strane četiri predlagača dostavljena su ukupno 43 prijedloga, od kojih je prihvaćeno i djelimično prihvaćeno 25 prijedloga. Prihvaćeni prijedlozi su uvršteni u tekst nacrtu Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine koji će se uputiti u daljnju proceduru.

Svi prijedlozi i komentari zaprimljeni u periodu održavanja javnih konsultacija, kao i obrazloženja stavova institucije vezano za zaprimljene prijedloge, integrisani su u Aneks koji je sastavni dio ovog izvještaja.

VODITELJ KONSULTACIJA

Miroslav Vulić

KOORDINATOR KONSULTACIJA

Zagorka Kolunija

Banja Luka, dana 14.5.2019. godine

Aneks

Prikupljeni prijedlozi i komentari na dokument iz online konsultacija

Prijedlozi i komentari na Član 1

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 1

Prijedlozi i komentari na Član 2

Prijedlozi:

1. Dodati novi član iza člana 2. koji bi glasio: „Ako nije drugačije navedeno, podrazumijeva se da upućivanje u ovom Zakonu na ZCP BiH i Odluku uključuje i izmjene i dopune tih propisa koji stupaju na snagu na datum početka primjene ovog Zakona ili nakon tog datuma“.

Obrazloženje: Predmetni član je predložen zbog mogućih eventualnih izmjena odredbi ZCP BiH i Odluke na koje se poziva u ovom Zakonu.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 2

Prijedlog nije prihvaćen, iz razloga što je opštepoznata činjenica da kada se vrši upućivanje na neki drugi propis, da se podrazumijeva da se misli na osnovni propis kao i na sve izmjene i dopune tog propisa koje su stupile na snagu i primjenjuju se u pravnom poretku.

Prijedlozi i komentari na Član 3

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 3

Prijedlozi i komentari na Član 4

Prijedlozi:

1. U stavu 1. pod c) brisati riječi „informacija“ i „netačan“.

Obrazloženje: U članu 2. prednacrtu Zakona date su definicije pojmova: carinsko područje, uvozne i izvozne dažbine i osobe, ali se ne navodi pojam uvjerenja, isprave informacije i slično, što onemogućava određivanje samog obilježja prekršaja i stvara mogućnost za zloupotrebu ovog člana, koja se veoma često u praksi i koristi za pokretanje carinskih prekršaja u formi izdavanja prekršajnog naloga. S aspekta prava i pravne sigurnosti, postavlja se pitanje šta je to pojam „informacije“ i koje ona zaštićeno

pravno dobro, propisano ZoCP BiH ugrožava, da za njeno davanje u carinskom postupku treba propisati novčanu kaznu. Ukoliko sagledamo carinski postupak on je u suštini upravni postupak koji se vodi po posebnom postupku koji je propisan ZoCP BiH, a za sve što nije propisano tim zakonom primjenjuju se odredbe ZUP-a BiH. Ovo korespondira sa članom 2. ZUP-a BiH (poseban postupak) koji precizno propisuje da se pojedina pitanja za određenu upravnu oblast mogu samo izuzetno, posebnim zakonom, drugačije urediti, s tim da ne mogu biti protivno načelima ovog zakona (ZUP-a). Dakle, stranka tj. carinski obveznik, popunjava carinsku prijavu na propisan način, koja se formalno pravno mora promatrati kao zahtjev kojim se stranka obraća organu uprave radi ostvarivanja određenih prava. Uz taj zahtjev prilaže i određenu dokumentaciju kojom potkrepljuje navedene činjenice. Problem se pojavljuje kada podnositelj prijave (zahtjeva) pogrešno navede bilo kakav podatak ili ne priloži potrebni dokument, a koji nema utjecaja na obračun carinskih pristojbi (npr. pogrešne registarske oznake vozila, pogrešan broj priloženog dokumenta i sl.), zbog čega automatski čine obilježja carinskog prekršaja iz citirane zakonske odredbe, dok ga u bilo kom drugom upravnom postupku, organ uprave poziva da ispravi uočeni propust, što je i svrha upravnog postupka. Ova obaveza proistječe iz osnovnih načela upravnog postupka na koje upućuje navedeni član 2., a koja se odnose na članove 5., 8., 9. i 10. ZUP-a BiH. Dakle, prema tim odredbama organ uprave (u konkretnom slučaju carinski organ) je dužan da ukaže podnositelju prijave na uočene greške, da traži njihovo otklanjanje. Takođe, što se može smatrati informacijom u određenom upravnom postupku zakonodavac nigdje nije definirao, a pogotovo s aspekta koja ne može utjecati na naplatu carinskih pristojbi. Ukoliko se kroz ZoCP BiH sagleda zadatak carinske službe, tamo je jasno propisano da je osnovni zadatak carinske službe sprečavanje unošenja ili uvoza zakonom zabranjenih proizvoda, te naplata zakonom propisanih carinskih pristojbi koju unose ili uvoze fizičke i pravne osobe u carinsko područje BiH. Činjenica da li je na nekom dokumentu pogrešno naveden neki podatak (npr. registarske oznake vozila, broj CMR i sl.) a koji nemaju apsolutno nikakvog utjecaja na obračun i naplatu carinskih pristojbi na robu koja se unosi ili uvozi u carinsko područje je u suprotnosti s osnovnim zadacima carinske službe koja je propisana u ZoCP BiH.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 4

Prijedlog nije prihvaćen. Imajući u vidu uspostavljeno prekršajno zakonodavstvo u BiH, po kojem su sudovi stvarno nadležni za donošenje odluke o postojanju prekršaja, odnosno odgovornosti učinioca za prekršaj u konkretnim slučajevima, ne može se govoriti o bilo kakvim zloupotrebama zakona od strane carinskih organa. Takođe, kada se ima u vidu da je za postojanje prekršaja iz člana 4. stav (1) tačka c) potrebno postojanje namjere tj. umišljaja učinioca prekršaja usmjerenog ka izbjegavanju zabrane i ograničenja vezano za zabranjenu robu i robu opasnu po život, jasno je da podnošenje netačnog podatka odnosno informacije, bez postojanja prethodno opisane namjere ne čini obilježje bića predmetnog prekršaja, zbog čega navedeni prijedlog nije prihvaćen.

Prijedlozi i komentari na Član 5

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 5

Prijedlozi i komentari na Član 6

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 6

Prijedlozi i komentari na Član 7

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 7

Prijedlozi i komentari na Član 8

Prijedlozi:

1. U članu 8. stav (1) tačka a) brisati riječi „član 52.“

Obrazloženje: Član 52. Zakona o carinskoj politici u BiH nije primjenjiv za član 8. stav (1) tačka a) obzirom da se radi o carinskom prekršaju koji se može počiniti na graničnom prelazu.

2. U članu 8. stav (1) tačka b) umjesto riječi „ono“ upisati riječi „drugo vozilo“.

Obrazloženje: Formulacija odredbe nije jasna.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 8

Prijedlog pod brojem 1. nije prihvaćen, iz razloga što se ne radi o prekršaju koji se može počiniti isključivo na graničnom prelazu, obzirom da se isti može počiniti i u carinskoj ispostavi.

Prijedlog pod brojem 2. je prihvaćen, te je uvršten u tekst nacrtu zakona.

Prijedlozi i komentari na Član 9

Prijedlozi:

1. U članu 9. stav (1) iza riječi „zabranjen“ brisati interpunkcijski znak „zarez“.

Obrazloženje: I zabrane i ograničenja se regulišu posebnim propisima i jedno i drugo je vezano za uvoz ili izvoz.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 9

Prijedlog je prihvaćen, te je uvršten u tekst nacrtu zakona.

Prijedlozi i komentari na Član 10

Prijedlozi:

1. Razjasniti odredbu člana 10. stav (1) tačka a).

Obrazloženje: Carinski prekršaj naveden u tački a) nije jasan i ne zna se na šta se isti odnosi.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 10

Prijedlog je prihvaćen, te je u tekstu nacrtu zakona izvršeno prilagođavanje sporne odredbe na način da je umjesto riječi „je“ upisana riječ „bi“, čime je izvršeno preciziranje, te ujednačavanje predmetne odredbe sa istom odredbom u zakonima zemalja okruženja.

Prijedlozi i komentari na Član 11

Prijedlozi:

1. U članu 11. stav (1) tačka a), te na svim ostalim mjestima, brisati stavove članova ZCP BiH.

Obrazloženje: Mišljenja smo da je dovoljno da se navedu članovi i da nije neophodno navoditi stavove.

2. U članu 11. stav (1) tačka b) prije riječi „deklaraciju“ upisati riječ „carinsku“, te umjesto „član 202.“ upisati „član 179.“.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 11

Prijedlozi su prihvaćeni i uvršteni u tekst nacrtu zakona.

Prijedlozi i komentari na Član 12

Prijedlozi:

1. U stavu 1. pod a) brisati riječi „tarifnoj oznaci“, u stavu 1. pod d) brisati riječi „ili drugačija tarifna oznaka“.

Obrazloženje: CT BiH je sastavni dio Zakona o carinskoj tarifi BiH pa je shodno tome i tarifno svrstavanje robe čisto pravno pitanje. S druge strane, kada formalno pravno promatramo podnesenu carinsku prijavu, ona je zahtjev kojim se stranka obraća carinskom organu kojim ga obavještava da je roba pristigla u carinski ured i da želi da se nad istom provede zahtijevana carinska procedura. Prijavu podnositelj popunjava u skladu s Uputom o popunjavanju i podnošenju carinskih prijava i on u rubrici 33 unosi tarifnu oznaku prema svom pravnom shvatanju koji carinski organ može da prihvati a i ne mora. Zakonom o upravnom postupku (a i svim ostalim procesnim propisima) je propisano da pravno shvatanje podnosioca zahtjeva ne obavezuje organ uprave prilikom donošenja odluke u konkretnoj upravnoj stvari. Također ZUP i ZOCP BiH, nalažu carinskom organu da u provedenom upravnom postupku, na temelju priložene dokumentacije, utvrdi činjenično stanje i na temelju njega donese odluku tj. izvrši obračun i naplati carinskih pristojbi u skladu sa važećim propisima. Dakle, carinski organ je taj koji povodom podnesenog zahtjeva za carinjenje prijavljene robe primjenjuje Zakon o CT BiH u pogledu ispravnog tarifnog svrstavanja robe, te na osnovu toga vrši obračun i naplatu propisanih carinskih pristojbi. U ovoj situaciji imamo čist primjer tumačenja i primjene

zakonske odredbe čija obaveza je na strani organa uprave, u ovom slučaju carinskih organa, bez obveze uzimanja u obzir pravno shvatanje tih odredbi podnosioca zahtjeva. U slučaju da carinski organ nije bio u obavezi da izvrši dokumentarni i fizički pregled (modul selektiviteta zeleno) tada bi predviđena točka imala smisla jer, ukoliko bi se izvršilo neispravno tarifno svrstavanje robe te na taj način izvršio obračun i naplata carinskih pristojbi u manjem iznosu, imali bi kršenje zakonskih odredbi u pogledu ispravnog obračuna i naplate carinskih pristojbi bez obzira u čiju korist one išle. U pogledu ispravnosti tarifnog svrstavanja u praksi smo svjedoci situacija da isti proizvod pa čak pod istim trgovačkim nazivom, carinski organi u carinskim ispostavama zahtijevaju da se različito tarifno svrstava. Pored navedenog, imamo situacije da za isti proizvod dobijemo od UIO različita mišljenja o tarifnom svrstavanju tog proizvoda. Dakle, postavlja se pitanje, šta je ispravno, tko će snositi posljedice za „neispravnost“ prethodnih predmeta u kojima je postupano po datim instrukcijama i gdje je pravna sigurnost u primjeni zakona.

2. U članu 12. stav (1) tačka c) izmijeniti tekst da glasi: „ako lažnim ili netačnim prikazivanjem činjenica pri ponovnom uvozu robe ostvari oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina (član 209. do 211. ZCP BiH).

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 12

Prijedlog pod brojem 1. nije prihvaćen, iz razloga što je intencija da se ubuduće analizom rizika procentualno mali broj carinskih deklaracija usmjerava na dokumentarni, odnosno, fizički pregled robe, zatim iz razloga što je Zakonom o carinskoj politici u BiH, odnosno Odlukom propisana odgovornost deklaranta odnosno njegovog zastupnika za tačnost svih podataka u carinskoj deklaraciji pa između ostalog i za ispravnost tarifne oznake, te iz razloga što je identična prekršajna odredba sa tim pojmovima prisutna i u zakonima zemalja okruženja.

Prijedlog pod brojem 2. je prihvaćen i uvršten u tekst nacrtu zakona.

Prijedlozi i komentari na Član 13

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 13

Prijedlozi i komentari na Član 14

Prijedlozi:

1. U članu 14. stav (1) izmijeniti tačku a) tako da ista glasi: „ako robu uvezenu uz povoljno tarifno postupanje ili uz primjenu tarifnih mjera propisanih drugim propisima BiH koristi suprotno propisanim uslovima“.

Obrazloženje: Nije jasno na šta se odnosi tekst „uz smanjenje ili oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina“ imajući u vidu odredbe člana 25., 26. i 96. ZCP BiH.

2. U članu 14. stav (1) izmijeniti tačku b) tako da ista glasi: „ako sa robom za koju je odobreno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina postupi suprotno zabrani otuđenja prije isteka propisanog roka zabrane otuđenja (član 207. i 208. ZCP BiH)“.

Obrazloženje: Odredba nije dovoljno precizna u pogledu zabrane otuđenja.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 14

Prijedlog pod brojem 1. nije prihvaćen, obzirom da se identična odredba nalazila i u ranijim zakonima o carinskim prekršajima, a odnosi se npr. na robu uvezenu na osnovu Odluke o privremenoj suspenziji i privremenom smanjenju carinskih stopa kod uvoza određenih roba, koju odluku donosi Savjet ministara svake godine i koja se objavljuje u Službenom glasniku BiH.

Prijedlog pod brojem 2. nije prihvaćen, obzirom da se prijedlogom sužava radnja izvršenja prekršaja samo na otuđenje.

Prijedlozi i komentari na Član 15

Prijedlozi:

1. U članu 15. stav (1) tačka a) umjesto teksta „prije obavljenog pregleda (član 80., član 81., član 82. ZCP BiH)“ upisati tekst „prije puštanja robe od strane carinskog organa (član 4. tačka ai), član 85. ZCP BiH)“.

Obrazloženje: Navedeni tekst nije obuhvatio vrijeme do momenta puštanja robe deklarantu. Sa robom koja je prijavljena carinskom organu za određeni carinski postupak ne može se raspolagati ni na koji način prije puštanja robe deklarantu, u smislu člana 4. tačka ai) i člana 85. Zakona.

2. U članu 15. stav (1) tačka c) ispred riječi „provoz“ dodati riječ „unutrašnji“.
3. U članu 15. stav (1) tačka e) iza člana 118. dodati član 119. i član 127.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 15

Prijedlog pod brojem 1. nije prihvaćen, iz razloga što je članom 15. obuhvaćen cijeli postupak do momenta puštanja robe deklarantu, iz kojeg razloga je neosnovana navedena primjedba.

Prijedlozi pod brojem 2. i 3. su prihvaćeni i uvršteni u tekst nacrta zakona.

Prijedlozi i komentari na Član 16

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 16

Prijedlozi i komentari na Član 17

Prijedlozi:

1. U članu 17. stav (1) tačka a) izmijeniti tekst da glasi: „ako sa robom smještenom u slobodnoj zoni raspolaže na način suprotan članu 191. do 193. ZCP BiH“.

Obrazloženje: Ovim prijedlogom je sada obuhvaćena i strana i domaća roba na koju se odnose član 191. do 193. ZCP BiH jer se ni sa jednom ni drugom robom ne može raspolagati drugačije nego što je predviđeno tim odredbama.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 17

Prijedlog je prihvaćen i uvršten u tekst nacrtu zakona.

Prijedlozi i komentari na Član 18

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 18

Prijedlozi i komentari na Član 19

Prijedlozi:

1. Prijedlog 1: U stavu 1 ovog člana brisati riječ "informaciju" Prijedlog 2: U stavu 1 ovog člana, između riječi "kazniće se za prekršaj pravno lice ili drugo lice ako" i riječi "podnese nadležnom carinskom organu ispravu, informaciju, uvjerenje ...." ubaciti riječi "svjesno i namjerno", tako da stav glasi: "Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ili drugo lice ako svjesno i namjerno podnese nadležnom carinskom organu ispravu, uvjerenje ili bilo koji drugi dokumenat koji je netačan, lažan ili krivotvoren, a koji nije imao za posljedicu izbjegavanje plaćanja dažbina odnosno njihovo plaćanje u manjem iznosu."
2. U stavu 1. iza riječi „ako“ dodati riječi „svjesno i namjerno“ i brisati riječi „informacija“ i „netačan“.
Obrazloženje: Isto kao za član 4. stav 1. pod c).
3. Izmijeniti član 19. stav (1) tako da glasi: Podnošenje netačnih dokumenata, carinske prijave bez potrebne dokumentacije za robu koja podliježe inspekcijskom nadzoru, carinske prijave bez potrebne dokumentacije za polovna i nova vozila iz uvoza i carinske prijave bez potrebne dokumentacije za robu koja ispunjava mjeriteljske/metrološke uslove za uvoz. (1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.000,00 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ili drugo lice: a) ako podnese nadležnom carinskom organu ispravu, informaciju, uvjerenje ili bilo koji drugi dokumenat koji je netačan, lažan ili krivotvoren, a koji nije imao za posljedicu izbjegavanje plaćanja dažbina odnosno njihovo plaćanje u manjem iznosu; b) ako prijavi robu nadležnom carinskom organu bez da je na istoj izvršen inspekcijski nadzor od strane nadležnih entitetskih uprava za inspekcijske poslove (sanitarno uvjerenje, kontrola kvaliteta, veterinarsko uvjerenje, fitosanitarno uvjerenje); c) ako prijavi polovno ili novo vozilo iz uvoza nadležnom carinskom organu bez prilaganja potrebnih dokumenata u skladu sa Pravilnikom o homologaciji vozila, dijelova uređaja i opreme vozila („Službeni glasnik BiH“ broj 41/08), Odlukom o posebnim vrstama uvoza za koje se ne provodi postupak homologacije pojedinačnog vozila („Službeni glasnik BiH“ broj 34/11, 73/11), Uputstva o provođenju postupka homologacije pojedinačnog vozila („Službeni glasnik BiH“ broj 89/10), Uputstvom o provođenju postupka homologacije tipa vozila („Službeni glasnik BiH“ broj 89/10); d) ako prijavi robu koja ispunjava mjeriteljske/metrološke uslove za uvoz nadležnom carinskom organu bez prilaganja potrebnih dokumenata izdatih od strane nadležnih entitetskih ministarstava koja regulišu ovu oblast.
4. U članu 19. stav (1) dodati riječi „član 74. ZCP BiH“.

Komentari:

1. Osnov za predmetni prijedlog jeste činjenica da se ova odredba može zloupotrebjavati od strane carinskih djelatnika, što je nerijetko bio slučaj u prošlosti jer ista odredba postoji i u trenutno važećem Zakonu o carinskim prekršajima BiH, pa se shodno potrebama dešavalo da carinski djelatnici kažnjavaju špeditere i za jednostavne greške u tipkanju prilikom izrade carinske deklaracije. Jasno je da zakonodavac ovim članom želi spriječiti lažiranje i krivotvorenje dokumenata koji se podnose u carinskom postupku i to je sasvim u redu, ali treba napraviti jasnu razliku između takvih pokušaja i običnih grešaka koje su potpuno normalne, tim prije što se ovim članom sankcioniraju neispravnosti koje nemaju za posljedicu izbjegavanje plaćanja dažbina odnosno njihovo plaćanje u manjem iznosu.

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 19

Prijedlozi pod brojem 1. i 2. nisu prihvaćeni. Naime, članom 2. stav (3) Zakona o prekršajima („Službeni glasnik BiH“ broj: 41/07, 18/12, 36/14 i 81/15) propisano je da je nehat izvršioca dovoljan da se izvršilac smatra odgovornim za prekršaj, osim ako je odredbama o prekršajima propisano da će biti kažnjen za djelo počinjeno isključivo s umišljajem. Nadalje, tačan je navod iz komentara da je navedena odredba u istom obliku prisutna u važećem zakonu o carinskim prekršajima, ali su netačni navodi predlagača da se dešavalo da carinski djelatnici kažnjavaju špeditere za jednostavne greške u tipkanju prilikom izrade carinske deklaracije. Prednje iz razloga što predmetna prekršajna odredba uopšte ne propisuje prekršajno sankcionisanje grešaka u carinskoj deklaraciji, već propisuje kao prekršaj podnošenje carinskom organu netačnih, lažnih ili krivotvorenih isprava, informacija, uvjerenja ili bilo kojeg drugog dokumenta, koji nije imao za posljedicu izbjegavanje plaćanja dažbina, odnosno njihovo plaćanje u manjem iznosu. Navedena odredba je u istom obliku bila prisutna i u prethodnim zakonima o carinskim prekršajima.

Prijedlog pod brojem 3. nije prihvaćen iz razloga što se ne može postupati po nepotpunom zahtjevu, a posebno što se ne može sankcionisati nepodnošenje dokumenata, obzirom da je predmet sankcionisanja ovog člana podnošenje netačnih lažnih ili krivotvorenih isprava, informacija, uvjerenja ili drugih dokumenata.

Prijedlog pod brojem 4. je prihvaćen i uvršten u tekst nacrtu zakona.

Prijedlozi i komentari na Član 20

Prijedlozi:

1. U članu 20. stav (1) tačka b) umjesto riječi „stavljanja u slobodan promet“ treba da stoji „ako nakon puštanja robe deklarantu“.

Obrazloženje: Ovo iz razloga što se član 92. ZCP BiH odnosi na naknadnu provjeru carinske deklaracije za bilo koji sprovedeni carinski postupak ili carinski odobreno postupanje nakon što je roba puštena deklarantu (treba razlikovati stavljanje robe u slobodan promet, kao jedan od carinskih postupaka, od puštanja robe kao radnje/formalnosti propisane članom 4. tačka ai) ZCP BiH.

2. U član 20. stav (1) tačka c) dodati član „81. ZCP BiH“.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 20

Prijedlozi pod brojem 1. i 2. su prihvaćeni i uvršteni u tekst nacrtu zakona.

Prijedlozi i komentari na Član 21

Prijedlozi:

1. U članu 21. stav (1) izmijeniti tačku a) tako da glasi: „ako stranoj robi predloženoj carinskom organu ne odredi neko od carinski dozvoljenih postupanja ili upotrebe ili propusti da obavi takve formalnosti u propisanom roku (član 59. i 60. ZCP BiH)“.

Obrazloženje: Potrebno preciznije definisati, radi se o stranoj robi.

2. U članu 21. stav (1) tačka b) brisati tekst „i privremenog izvoza“ kao i član 142., a umjesto teksta „150.-158.“ upisati „član 151., 152., 155. i 158.“.

Obrazloženje: Imajući u vidu pravila kod privremenog izvoza robe i razduženja tog postupka smatramo da takva radnja ne treba biti sankcionisana.

3. U članu 21. stav (1) tačka b) dodati riječi „posebne upotrebe“.

Obrazloženje: Posebna upotreba definisana je članom 228.-237. Odluke o sprovođenju Zakona o carinskoj politici u BiH.

4. U članu 21. stav (1) dodati novu tačku c) koja bi glasila: „ako se ne pridržava propisanih uslova korištenja carinskog terminala na osnovu Ugovora, a u skladu sa Instrukcijom o postupku naplate naknade za korištenje carinskog terminala i kontrola poštivanja ugovora („Službeni glasnik BiH“ broj 42/16) i Odluke o carinskom terminalu („Službeni glasnik BiH“ broj 11/16).

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 21

Prijedlozi pod brojem 1. i 2. su prihvaćeni i uvršteni u tekst nacrtu zakona.

Prijedlog pod brojem 3. nije prihvaćen, iz razloga što se uslovi i rokovi za carinske postupke nabrojane u članu 22. stav (1) tačka b), ne odnose na robu koja je puštena u slobodan promet uz povoljno tarifno postupanje ili uz smanjenu ili nultu stopu carine zbog njene upotrebe u posebne svrhe, a koji postupak je regulisan odredbama člana 228. do 237. Odluke.

Prijedlog pod brojem 4. nije prihvaćen, iz razloga što je pravno neosnovan, obzirom da se ovim zakonom ne mogu propisivati sankcije za kršenje nekih obaveza iz ugovornih odnosa.

Prijedlozi i komentari na Član 22

Prijedlozi:

1. U stavu 1. pod b) iza riječi „ako“ dodati riječi „ne kršeći odredbe drugih zakonskih propisa“.

Obrazloženje: Zakonom o sigurnosti cestovnog prometa u BiH propisani su obavezni odmori vozača, te zapriječene visoke novčane kazne za nepoštivanje tih odredbi. U praksi smo svjedoci da, vozači poštujući pomenuti Zakon, nisu u mogućnosti da ispoštuju određene rokove od strane carinskih organa.

2. U članu 22. stav (1) tačka b) umjesto riječi „određenoj“ upisati riječ „nadležnoj“.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 22

Prijedlog pod brojem 1. nije prihvaćen, iz razloga što carinski organi pri određivanju rokova za prevoz i predaju robe odredišnoj carinskoj kancelariji, uzimaju u obzir i pravila propisana drugim zakonima, kao i eventualne objektivne i vanredne okolnosti koje mogu biti od uticaja na vrijeme koje je potrebno za izvršavanje obaveze predaje robe carinskoj kancelariji, pri čemu se vodi računa da rok bude dovoljan i razumno određen.

Prijedlog pod brojem 2. je djelimično prihvaćen. Naime, prihvaćeno je da se izmijeni riječ „određenoj“, s tim da je umjesto iste uvrštena riječ „odredišnoj“ čime je izvršeno usklađivanje terminologije sa Zakom o carinskoj politici u BiH, dok nije prihvaćeno da se uvrsti riječ „nadležnoj“ kako je to predlagano.

Prijedlozi i komentari na Član 23

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 23

Prijedlozi i komentari na Član 24

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 24

Prijedlozi i komentari na Član 25

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 25

Prijedlozi i komentari na Član 26

Prijedlozi:

1. U članu 26. stav (1) staviti tekst „član 262. do 265.“.

Obrazloženje: Usklađivanje sa jedinstvenim pravilima.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 26

Prijedlog je prihvaćen i uvršten u tekst nacrtu zakona.

Prijedlozi i komentari na Član 27

Prijedlozi:

1. U članu 27. stav (1) iza riječi „zabranjen“ dodati „ili ograničen“.

Obrazloženje: Uvoz robe može biti zabranjen ili ograničen.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 27

Prijedlog je prihvaćen i uvršten u tekst nacrtu zakona.

Prijedlozi i komentari na Član 28

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 28

Prijedlozi i komentari na Član 29

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 29

Prijedlozi i komentari na Član 30

Prijedlozi:

1. U članu 30. stav (1) tačka a) brisati tekst: „u daljem tekstu“, te ostaviti „AEO“.

Obrazloženje: AEO se u daljem tekstu spominje samo još jednom, stoga nije potrebno navesti u daljem tekstu, dovoljno je samo AEO.

2. U članu 30. stav (1) tačka b) treba da glasi: „ako imalac odobrenja za ovlaštenog privrednog subjekta ne obavijesti carinski organ o svim okolnostima koje nastaju nakon izdavanja odobrenja koje bi mogle uticati na dalje važenje ili sadržaj odobrenja (član 41. Odluke).

Obrazloženje: Neophodno je ujednačiti tekst kao u tački a).

3. U članu 30. stav (1) tačka d) dodati član 107. Odluke i navesti član 492. do 494.

Obrazloženje: Član 107. Odluke se odnosi i na provoznu sažetu deklaraciju. Jedinstvena pravila.

4. U članu 30. stav (1) tačka e), da se spoje tačke e) i f), te da tačka e) glasi: „ako ne obavijesti carinski organ o prispjeću robe za koju ima odobrenje za deklarisanje na osnovu postupka kućnog carinjenja ili tu robu ne upiše u svoju evidenciju ili je ne upiše blagovremeno odnosno pravilno, nadzornom carinskom organu ne stavi na raspolaganje sva dokumenta u vezi sa puštanjem robe u odobreni postupak (član 203. i 210. Odluke).

Obrazloženje: Član 210. Odluke odnosi se na sva pojednostavljena kućnog carinjenja.

5. U članu 30. stav (1) tačka g), da se spoje tačke g) i h), i nova tačka da glasi: „ako ne ispunjava obaveze iz člana 222. do 225. Odluke“.

Obrazloženje: Neophodno je spojiti tačku g) i tačku h) i na taj način obuhvatiti sve obaveze iz navedenih članova.

6. U članu 30. stav (1) tačka j) dodati riječi „provoznom ili odredišnom“.

Obrazloženje: Da se ne bi morao Zakon mijenjati kada BiH pristupi Konvenciji o provozu.

7. U članu 30. stav (1) dodati novu tačku koja bi glasila: „ako imalac odobrenja ne poštuje obaveze iz odobrenog pojednostavljenog postupka u okviru postupka provoza (član 288. Odluke).“

Obrazloženje: Navedenim Zakonom nije obuhvaćen provoz odnosno ovlašćeni pošiljalac i ovlašćeni primalac.

8. U članu 30. stav (1) dodati novu tačku koja bi glasila: „ako deklarant u odobrenom roku za dopunu nepotpune prijave ne dostavi sve podatke ili dokumenta koji su nedostajali u trenutku prihvatanja nepotpune prijave (član 74. ZCP BiH, član 192. do 197. Odluke)“.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 30

Prijedlozi pod brojem 1., 3., 6. i 7. su prihvaćeni i uvršteni u tekst nacrtu zakona.

Prijedlog pod brojem 2. da se izmijeni odredba člana 30. stav (1) tačka b) prednacrtu Zakona, djelimično je prihvaćen, na način da je prihvaćeno da se umjesto teksta „ako AEO“ upiše tekst „ako imalac odobrenja za ovlaštenog privrednog subjekta (AEO)“, dok nije prihvaćen ostatak prijedloga da se iza riječi „carinski organ“ izvrši brisanje riječi „koji je izdao odobrenje“, iz razloga što bi time odredba bila neprecizno postavljena, jer bi se podrazumijevao svaki carinski organ, a ne onaj koji je izdao odobrenje, a što bi bilo u suprotnosti sa odredbom člana 41. Odluke o sprovođenju Zakona o carinskoj politici u BiH.

Prijedlozi pod brojem 4. i 5. nisu prihvaćeni, iz razloga što su radnje koje čine bića predmetnih prekršaja jasnije formulisane na način propisan kao u prednacrtu zakona, te posebno imajući u vidu da je upoređivanjem sa zakonima zemalja okruženja utvrđeno da su predmetne prekršajne odredbe i u zakonima tih zemalja takođe na isti način razdvojene u više tačaka.

Prijedlog pod brojem 8. nije prihvaćen, iz razloga što nema svrhe kažnjavanja za ne dostavljanje podataka i dokumenata kod nepotpune prijave, obzirom da ispunjenje tih uslova ne zavisi od deklaranta, a posebno iz razloga što je carinski dug obezbijeđen.

Prijedlozi i komentari na Član 31

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 31

Prijedlozi i komentari na Član 32

Prijedlozi:

1. U stavu 1. pod b) brisati riječi „pravilno sastavljen“ i „ili ga ne podnese“.

Obrazloženje: Široko postavljena i suvišna norma. Greške se često dešavaju u formi matematičkih grešaka, kod permutacije brojeva i slično. Ovakve greške se dešavaju kod svih, pa i organa uprave, gdje je ZUP-om upravo predviđena mogućnost ispravke rješenja u vidu zaključaka, kada se radi o očiglednim pogreškama u brojevima, navodima i slično. Također i u knjigovodstvenim standardima je predviđena mogućnost i postupak ispravke uočene pogreške. Iz prethodno navedenog razloga, nema potrebe za ovakvom zakonskom odredbom kada se potkradu očite pogreške u sastavljanju razdužnog lista.

2. U članu 32. stav (1) tačka b) brisati tekst „pravilno sastavljen“.

Obrazloženje: Nosilac odobrenja za unutrašnju obradu je obavezan da u roku podnese razdužni list a u slučaju da isti nije pravilno popunjen carinski organ ga kao takvog neće prihvatiti i tražiće da se uredi u skladu sa članom 128. Zakona o upravnom postupku.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 32

Prijedlozi pod brojem 1. i 2. su prihvaćeni i uvršteni u tekst nacrt zakona.

Prijedlozi i komentari na Član 33

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 33

Prijedlozi i komentari na Član 34

Prijedlozi:

1. U članu 34. stav (1) dodati riječi: „člana 12. stav (1) tačka a)“.

Obrazloženje: Prednacrt zakona za prekršaje iz člana 12. ne predviđa zaštitnu mjeru. Obzirom da su u pomenutoj odredbi sadržani najčešći carinski prekršaji, te da je dosadašnji zakon o carinskim prekršajima iz člana 6. stav 1, obavezno predviđao zaštitnu mjeru, mišljenja smo da je neophodno razmotriti ovu odredbu iz člana 12. stav 1. prednacrt zakona. Sva netačna prijavljivanja u pogledu tarifnog broja, vrijednosti, porijekla, kvalitete, količine, u većini slučajeva prouzrokuju plaćanja uvoznih dažbina u manjem iznosu.

2. U članu 34. stav (2) dodati riječi: „člana 12. stav (1) tačka a)“.

3. Dodati novi član 34a. koji bi glasio: Stav (1) Predmeti koji su upotrebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili koji su nastali izvršenjem prekršaja mogu se oduzeti ako su svojina okrivljenog. Stav (2) Predmeti iz stava (1) ovog člana mogu se oduzeti i kada nisu svojina okrivljenog ako to zahtijevaju interesi opšte sigurnosti, čuvanja života i zdravlja ljudi, sigurnost robnog prometa ili razlozi javnog morala kao i u drugim slučajevima predviđenim zakonom. Stav (3) Sud koji donosi rješenje o prekršaju određuje u skladu sa posebnim propisima, da li će se oduzeti predmeti uništiti, prodati ili predati odgovarajućem ovlaštenom organu. Sredstva ostvarena prodajom uplaćuju se na račun UIO. Stav (4) Predmeti koji se zakonom mogu oduzeti ili se oduzimaju, oduzeće se i kada se prekršajni postupak ne završi odlukom kojom se okrivljeni oglašava odgovornim ako to zahtijevaju interesi opšte sigurnosti ili razlozi morala i u drugim slučajevima određenim posebnim zakonom. Stav (5) O oduzimanju predmeta iz stava (4) ovog člana donosi se

posebno rješenje. Stav (6) Oduzimanjem predmeta ne dira se u pravo trećih lica na naknadu štete od okrivljenog.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 34

Prijedlozi pod brojem 1. i 2. nisu prihvaćeni, iz razloga što odredba člana 12. stav (1) tačka a) ima za cilj spriječavanje i sankcionisanje eventualnih grešaka prilikom sačinjavanja carinske deklaracije, zbog čega nije potrebno propisati zaštitnu mjeru oduzimanja robe te uvrstiti predmetnu odredbu u član 34. kako se predlaže, a ovo shvatanje je zauzeto i u zakonima zemalja okruženja.

Prijedlog pod brojem 3. nije prihvaćen iz razloga što predlagač svoj prijedlog zasniva na prepisivanju odredbe koja je u identičnom obliku sadržana u procesnim zakona o prekršajima entiteta, a koja odredba propisuje proceduru i pravila oko oduzimanja predmeta.

Prijedlozi i komentari na Član 35

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 35

Prijedlozi i komentari na Član 36

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 36

Prijedlozi i komentari na Član 37

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 37

Prijedlozi i komentari na Član 38

Prijedlozi:

1. U članu 38. stav (2) tačka c) brisati „i dr.“.

Obrazloženje: Jedinstvena pravila ili odrediti šta se još cijeni.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 38

Prijedlog je prihvaćen te je izvršeno brisanje riječi „i dr.“.

Prijedlozi i komentari na Član 39

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 39

Prijedlozi i komentari na Član 40

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 40

Prijedlozi i komentari na Član 41

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 41

Prijedlozi i komentari na Član 42

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Član 42

Prikupljeni prijedlozi i komentari na priloge iz online konsultacija

Novi prijedlozi

01/4

SEKTOR ZA POSLOVNE USLUGE

Broj: 02/4- 02-2-463-19 /21

Banja Luka, 11.05., 2021. godine

01/4-3

M. Muminović

12.05.21.

OK

RADNA GRUPA ZA IZRADU ZAKONA
O CARINSKIM PREKRŠAJIMA BiH
- ovdje-

PREDMET: Odgovor na zahtjev za dostavom podataka, *dostavlja se*

Dana 10.05.2021. godine, Sektor za poslovne usluge – Odsjek za finansijsko upravljanje zaprimio je vaš zahtjev za dostavom podataka koji se odnose na prihode po osnovu novčanih kazni naplaćenih za carinske prekršaje shodno Zakonu o carinskim prekršajima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 88/05) u protekle tri kalendarske godine, a koji podaci su traženi u vezi sa mišljenjem Ministarstva finansija i trezora BiH broj: 05-02-2-2788-3/21 od 29.04.2021. godine, datim na nacrt novog Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine.

S tim u vezi dostavljamo vam tražene podatke kako slijedi:

Godina	Novčane kazne za carinske prekršaje za pravna lica (vrsta prihoda 716121)	Novčane kazne za carinske prekršaje za fizička lica (vrsta prihoda 716122)	Ukupni prihodi po osnovu svih indirektnih poreza	Učešće prihoda 716121 u ukupnim prihodima (4=1/3*100)	Učešće prihoda 716122 u ukupnim prihodima (5=2/3*100)
-	1	2	3	4	5
2018.	176.417,71	273.596,07	7.596.483.309,41	0,0023%	0,0036%
2019.	164.404,42	288.025,84	7.986.568.284,43	0,0021%	0,0036%
2020.	89.886,78	126.895,83	7.229.479.384,03	0,0012%	0,0018%

S poštovanjem,

Dostaviti:

- ☐ naslovu
- 02/4-2-9
- a/a

POMOĆNIK DIREKTORA

Dr. Elvir Muminović

*Bosna i Hercegovina
Upravni odbor
Uprave za indirektno - neizravno
oporezivanje*

*Босна и Херцеговина
Управни одбор
Управе за индиректно опорезивање*

Одјелjenje за макроекономску анализу – Одјелјење за макроекономску анализу

PROJEKCIJE PRIHODA OD INDIREKTNIH POREZA ZA PERIOD 2021-2024

Banjaluka, april 2021. godine

SADRŽAJ

Sažetak	3
I OSNOVNI SCENARIO PROJEKCIJA INDIREKTHNIH POREZA	5
1. Osnove i pretpostavke projekcija prihoda od indirektnih poreza iz osnovnog scenarija	5
1.1. Projekcije makroekonomskih pokazatelja, DEP, mart 2021	5
1.2. Tekuće politike u oblasti indirektnog oporezivanja	6
1.3. Trendovi naplate indirektnih poreza.....	6
1.3.1. Naplata u 2020. godini	7
1.3.2. Naplata u periodu januar – mart 2021.g.....	8
2. Projekcije prihoda od indirektnih poreza 2021-2024.....	19
2.1. Projekcije za 2021. godinu	21
2.1.1. PDV.....	21
2.1.2. Akcize i putarina	21
2.1.3. Carine	23
2.2. Projekcije za period 2022-2024.....	23
3. Razlike u odnosu na prethodne projekcije prihoda od indirektnih poreza.....	24
3.1. Revizija projekcija međunarodnih institucija.....	25
3.2. DEP, revizija projekcija makroekonomskih pokazatelja za BiH	26
3.3. OMA, revizija projekcija prihoda od indirektnih poreza	29
4. Rizici	30
II PROGRAMSKI SCENARIO PROJEKCIJA INDIREKTHNIH POREZA	31

LISTA TABELA I GRAFIKONA

Tabele

Tabela 1. Projekcija rasta BDP-a, DEP, mart 2021	5
Tabela 2. Udio prihoda od indirektnih poreza sa JR UIO u BDP-u i ukupnoj potrošnji	7
Tabela 3. Projekcije prihoda od indirektnih poreza (2021-2024), april 2021. godine	20
Tabela 4. Projekcije prihoda od indirektnih poreza u % BDP-a (2021-2024), april 2020	21
Tabela 5. Razlike izvršenja za 2020. godinu u odnosu na projekcije iz oktobra 2020	29

Grafikoni

Grafikon 1. Faze liberalizacije vanjske trgovine BiH	6
Grafikon 2. Neto prihodi od indirektnih poreza na JR UIO, 2006-2019	7
Grafikon 3. Mjesečna neto naplata prihoda (u mil KM)	8
Grafikon 4. Promjene u naplati indirektnih poreza (kv/kv)	9
Grafikon 5. Trendovi u naplati prihoda od carina, m/m	10
Grafikon 6. Kvartalne promjene u naplati carina (kv/kv)	10
Grafikon 7. Trendovi u naplati bruto PDV-a, m/m	11
Grafikon 8. PDV na uvoz i domaći PDV, trendovi u 2021	11
Grafikon 9. Kvartalni trendovi u naplati komponenti bruto PDV-a (kv/kv)	12
Grafikon 10. Povrati PDV-a (m/m)	12
Grafikon 11. Kvartalne promjene u isplatama povrata PDV-a (kv/kv)	13
Grafikon 12. Trendovi u naplati neto PDV-a (m/m)	14
Grafikon 13. Kvartalne promjene u naplati PDV-a (kv/kv)	14
Grafikon 14. Kretanje naplate prihoda od akciza, 2021 (m/m)	15
Grafikon 15. Ukupne akcize (kv/kv)	15
Grafikon 16. Prihodi od akciza na duhan (kv/kv)	16
Grafikon 17. Akcize na derivate nafte (kv/kv)	17
Grafikon 18. Putarina (kv/kv)	17
Grafikon 19. Akcize na kavu (kv/kv)	18
Grafikon 20. Akcize na pivo, bezalkoholna pića, alkohol i alkoholna pića i vino (kv/kv)	18
Grafikon 21. Projekcija prihoda od akciza na duhan	24
Grafikon 22. Procjene EK za rast BDP-a u EU i EA, 2020 i 2021	25
Grafikon 23. Procjene MMF-a za rast BDP-a u Eurozoni, 2020 i 2021	26
Grafikon 24. DEP: posljednje i prethodne projekcije BDP i komponenti za 2020 (lijevo) i 2021 (desno)	28

Sažetak

Pandemija novog virusa uzrokovala je je zdravstvene i ekonomske šokove širom svijeta

Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije, do 4. aprila 2021. godine je 130,5 miliona ljudi u svijetu evidentirano sa zarazom novim virusom korona, sa 2,8 miliona smrtnih ishoda. U Evropi je do istog datuma zaraženo 45,9 mil ljudi. Kriza uzrokovana pandemijom koronavirusa je dosta drugačija od prethodnih kriza sa kojima su se ekonomije susretale. Kao u slučaju ratova ili političkih kriza postoji ogromna neizvjesnost u pogledu trajanja i intenziteta šoka uzrokovanog pandemijom. Pored toga, ekonomska politika ima dosta drugačiju ulogu u trenutnim uslovima nego u prethodnim krizama. U „normalnim“ krizama se ekonomskim politikama nastoji u što bržem roku stimulisati agregatna tražnja. U sadašnjem slučaju je kriza u mnogome uzrokovana prijeko potrebnim mjerama zaštite. Veliki broj zemalja je proveo mjere kako bi se zaustavilo širenje virusa u vidu zatvaranja granica, zatvaranja škola i vrtića, karantina, izolacije, ograničavanja putovanja, mjera socijalnog distanciranja i dr. Sa druge strane, vlade također preduzimaju mjere očuvanja ekonomije, kao što su porezne olakšice, mjere očuvanja radnih mjesta i dr. Ogromna neizvjesnost u ekonomiji zbog pandemije dovela je do odlaganja investicija u privredi. Sa druge strane došlo je do smanjenja privatne potrošnje zbog mjera zaštite od širenja virusa, te zbog gubitka radnih mjesta ili rasta štednje usljed predostrožnosti zbog povećane mogućnosti takvog ishoda.

Pandemije koronavirusa dovela je do pada globalne ekonomije i ekonomije EU u 2020. godini. Procijenjena stopa realnog pada BiH ekonomije u 2020. godini iznosi 4,1% (DEP, mart 2021).

Pandemija koronavirusa dovela je do pada globalne ekonomije u 2020. godini. U posljednim projekcijama EK (zimске projekcije iz 2021) predviđala se realna stopa rasta BDP-a u EU i Eurozoni u 2020. godini od -6,3% i -6,8%, respektivno. U istom dokumentu je također procijenjena negativna realna stopa rasta svjetske ekonomije (isključujući EU) u iznosu od -3,4%. Posljednje projekcije MMF-a koje datiraju iz aprila 2021. godine također predviđaju negativnu stopu rasta svjetske ekonomije u 2020. godini, i to u iznosu od -3,3%. Što se tiče njihovih prognoza za Eurozonu, projekcija realnog rasta BDP-a za 2020. iznosila je -6,6%. Prema projekcijama Direkcije za ekonomsko planiranje iz marta 2021. godine, u Bosni i Hercegovini je BDP u 2020. godini pao za 4,1%, u realnom smislu. Posljedični pad prihoda od indirektnih poreza u BiH iznosio je čak 9,3% u odnosu na prihode iz prethodne godine.

DEP procjenjuje realni rast BDP u Bosni i Hercegovini od 2,3% u 2021. u odnosu na prethodnu godinu

Direkcija za ekonomsko planiranje BiH procjenjuje da će neizvjesnost uzrokovana pogoršanjem epidemiološke situacije prolongirati očekivani proces ekonomske stabilizacije i oporavka u drugu polovinu 2021. godine. U DEP-ovom dokumentu iz marta 2021. godine se navodi da je stabilizacija uslovljena efikasnijim djelovanjem u borbi protiv pandemije koronavirusa, materijalizacijom pretpostavki ekonomskih kretanja u okruženju i učinkovitijim djelovanjem nadležnih institucija u procesu kreiranja i implementacije ekonomskih politika u Bosni i Hercegovini, te da se, imajući u vidu sve navedene okolnosti i efekat niske osnovice iz prethodne godine, u Bosni i Hercegovini na kraju 2021. godine može očekivati realni rast BDP od 2,3% u odnosu na prethodnu godinu.

Na nivou prvog kvartala 2021 ostvaren je pad naplate indirektnih poreza od 4,5%

U prvom kvartalu 2021. je ostvaren pad naplate indirektnih poreza od 4,5%. Imajući u vidu da je neto naplata indirektnih poreza u martu dostigla naplatu iz marta 2020., kao i visoke stope rasta uvoza i izvoza, može se zaključiti da se ekonomija i potrošnja BiH polako oporavlja. Na to ukazuje i sve manji deficit po vrstama prihoda u odnosu na naplatu u 2020. Gubici prihoda tri mjeseca su minimalni: PDV-a -9,7 mil KM, carina -2,1 mil KM i putarine -4,3 mil KM. Zabrinjava naplata akciza, koja je za 61,1 mil KM manja nego u prvom kvartalu 2020. Pri tome, za razliku od ostalih vrsta prihoda, koje su pod snažnim uticajem makroekonomskih faktora - kretanja ekonomije, uvoza, izvoza, potrošnje, kretanje naplate akciza na duhanske prerađevine je velikim dijelom pod uticajem eksternih faktora, poput poslovnih politika duhanskih kompanija (npr. cjenovna politika), pandemije i uvedenih ograničenja pri unosu u EU.

OMA procjenjuje stopu rasta prihoda od indirektnih poreza u 2021. godini u iznosu od 2,1%, te stabilne stope rasta u narednom periodu

Projekcije prihoda za 2021. godinu ne može se osloniti na sezonsku shemu naplate prihoda, s obzirom da je ona izašla iz svih ranijih okvira zbog efekata koronavirusa u prethodnoj i tekućoj godini. Prema projekcijama DEP-a, oporavak ekonomije se očekuje u drugoj polovini godine, i to pod uslovima ostvarenja pretpostavki u pogledu materijalizacije ekonomskih kretanja u okruženju i implementacije mjera u zemlji. Imajući u vidu sve navedene specifičnosti projektirana stopa rasta prihoda od indirektnih poreza za 2021. godinu iznosi 2,1%. Projektirane stope rasta prihoda od indirektnih poreza za 2022., 2023., i 2024. godinu iznose 3,4%, 3,5% i 4,4%, respektivno.

Postoje visoki rizici za ostvarenje projekcija prihoda od indirektnih poreza

Imajući u vidu ogromne nepoznanice u trenutku izrade projekcija o jačini i trajanju šoka uzrokovanog pandemijom virusa korona ističemo da postoje značajni rizici za ostvarenje projekcija prihoda od indirektnih poreza, pri čemu preovladavaju rizici lošijeg ishoda. Ostvarenje projektiranog nivoa prihoda od indirektnih poreza podložno je svim rizicima za ostvarenje projektiranih makroekonomskih pokazatelja (DEP) kao i rizicima koji se odnose na samu naplatu prihoda od indirektnih poreza i borbu protiv sive ekonomije.

Programski scenario (Poglavlje II) daje okvirnu procjenu efekata izmjena Zakona o akcizama (usvojenih od UO UIO) na naplatu indirektnih poreza

Za razliku od osnovnog scenarija projekcija prihoda od indirektnih poreza koje se zasnivaju na pretpostavci da neće biti izmjena u politikama u oblasti indirektnog oporezivanja, programski scenario projekcija zasniva se na pretpostavci da će doći do izmjene akcizne politike u pogledu propisanih rokova plaćanja akciza na duvan. U zakonskoj proceduri je promjena režima naplate akciza na uvozne duhanske prerađevine koja podrazumijeva naplatu pri uvozu duhanskih prerađevina umjesto u momentu preuzimanja akciznih markica. Prema projekcijama OMA iz programskog scenarija (Poglavlje II) , prelazak sa starog na novi režim naplate prouzrokovao bi velike jednokratne gubitke prihoda od akciza.

I OSNOVNI SCENARIO PROJEKCIJA INDIREKTNIH POREZA

1. Osnove i pretpostavke projekcija prihoda od indirektnih poreza iz osnovnog scenarija

Projekcije indirektnih poreza temelje se na projekcijama makroekonomskih pokazatelja DEP-a iz marta 2021. godine, a uzimaju u obzir trendove naplate indirektnih poreza, te tekuće vladine politike u oblasti indirektnog oporezivanja (osnovni ili *baseline* scenario).

1.1. Projekcije makroekonomskih pokazatelja, DEP, mart 2021

U Tabeli 1. predstavljene su posljednje projekcije Direkcije za ekonomsko planiranje BiH (DEP, mart 2021) nominalnog i realnog rasta BDP-a za period 2020-2024. Pošto u vrijeme izrade DEP-ovih projekcija iz marta 2021. nisu objavljeni zvanični podaci Agencije za statistiku BiH za 2020. godinu za bruto društveni proizvod Bosne i Hercegovine, DEP je prognozirao BDP za 2020 (projektirana stopa rasta BDP-a iznosi -4,1%, u realnom smislu).

Tabela 1. Projekcija rasta BDP-a, DEP, mart 2021

Projektirana stopa rasta BDP-a	zvanični podaci	projekcije				
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nominalni rast	4,8	-3,7	3,1	4,7	4,5	5,5
Realni rast	2,9	-4,1	2,3	3,1	3,3	3,6

Izvor: DEP, mart 2021

1.1.1. Projekcije za 2021. godinu

DEP procjenjuje da će neizvjesnost uzrokovana pogoršanjem epidemiološke situacije prolongirati očekivani proces ekonomske stabilizacije i oporavka u drugu polovinu 2021. godine. U tekstu njihovih projekcija se navodi da je stabilizacija uslovljena efikasnijim djelovanjem u borbi protiv pandemije koronavirusa, materijalizacijom pretpostavki ekonomskih kretanja u okruženju i efikasnijem djelovanjem nadležnih institucija u procesu kreiranja i implementacije ekonomskih politika u Bosni i Hercegovini, te da se, imajući u vidu sve navedene okolnosti i efekat niske osnovice iz prethodne godine, **u Bosni i Hercegovini na kraju 2021. godine može očekivati realni rast BDP od 2,3% u odnosu na prethodnu godinu.** Prema istim projekcijama se očekuje da bi, usljed poboljšanja privredne aktivnosti u glavnim trgovinskim partnerima i jačanju izvozne tražnje, Bosna i Hercegovina na kraju 2021. godine mogla ostvariti realni rast ukupnog izvoza od 4,7%, dok očekivani realni rast uvoza u 2021. godini iznosi 3%. Pod pretpostavkom stabilizacije proizvodnje i postepenog oporavka zaposlenosti, te povećanja priliva doznaka građana iz inostranstva, realni rast privatne potrošnje bi trebao iznositi oko 2%. Također se navodi da bi nastavak podrške zdravstvu i privredi u borbi sa pandemijom mogao dovesti do povećanja javne potrošnje od minimalno 1,3% u 2021.

1.1.2. Projekcije za period 2022-2024

Ključno uporište za DEP-ove projekcije ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini u periodu 2022-2024 predstavljaju predviđena kretanja privredne aktivnosti u eksternom okruženja (DEP se poziva na projekcije referentnih međunarodnih institucija), kao i doprinos internih dinamika u kreiranju ekonomskog rasta. U DEP-ovom dokumentu iz marta 2021. se navodi da, osim preduslova poboljšanja u vanjskom okruženju, jako bitan uslov za oporavak ekonomskog rasta u zemlji tokom srednjoročnog perioda predstavlja i institucionalni kapacitet zemlje u provođenju

strukturalnih reformi. Pod pretpostavkom materijalizacije navedenih okolnosti, prema projekcijama DEP-a u periodu 2022-2024 u Bosni i Hercegovini se očekuje nešto snažniji ekonomski oporavak sa prosječnom stopom realnog ekonomskog rasta od preko 3% na godišnjem nivou (Tabela 1).

1.2. Tekuće politike u oblasti indirektnog oporezivanja

Obaveze i sistem plaćanja PDV-a regulišu se Zakonom o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni glasnik BiH", br. 9/05, 35/05, 100/08 i 33/17). Politika akciza regulisana je Zakonom o akcizama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 49/09, 49/14, 60/14 i 91/17). Politika akciza na duhan u 2021. godini utvrđena je Zakonom o akcizama i Odlukom¹ Upravnog odbora UIO. Budući da je zakonski plafon ukupne akcize na cigarete od 176 KM/1000 cigareta dostignut za sve cjenovne kategorije cigareta u 2019. godini okončana je harmonizacija sa standardima EU u sferi oporezivanja cigareta, dok se na oporezivanje rezanog duhana primjenjuje politika prema izmjenama Zakona iz 2014. godine.² Zakonom³ o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini uređuju se osnovni elementi carinske politike, te opšta pravila i postupci koji se primjenjuju na robu koja se unosi i iznosi iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.

Grafikon 1. Faze liberalizacije vanjske trgovine BiH

Izvor: Antić, D. „Liberalizacija vanjske trgovine BiH (2007-2017): implikacije i komparativna analiza“, OMA Bilten 152/153, mart/april 2018, www.oma.uino.gov.ba.

1.3. Trendovi naplate indirektnih poreza

Prikupljeni prihodi od indirektnih poreza su, nakon dugoročnog trenda rasta,⁴ pali u 2020. godini usljed efekata pandemije koronavirusa. U 2006. godini je prikupljeno 4,12 mlrd KM neto prihoda od indirektnih poreza na JR UIO, a u 2019. godini je iznos neto naplaćenih prihoda uvećan za čak 58,7% (6,54 mlrd KM) u odnosu na 2006. godinu.⁵

¹Odluka o utvrđivanju specifične i minimalne akcize na cigarete i iznos akcize na duhan za pušenje za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH br. 78/20).

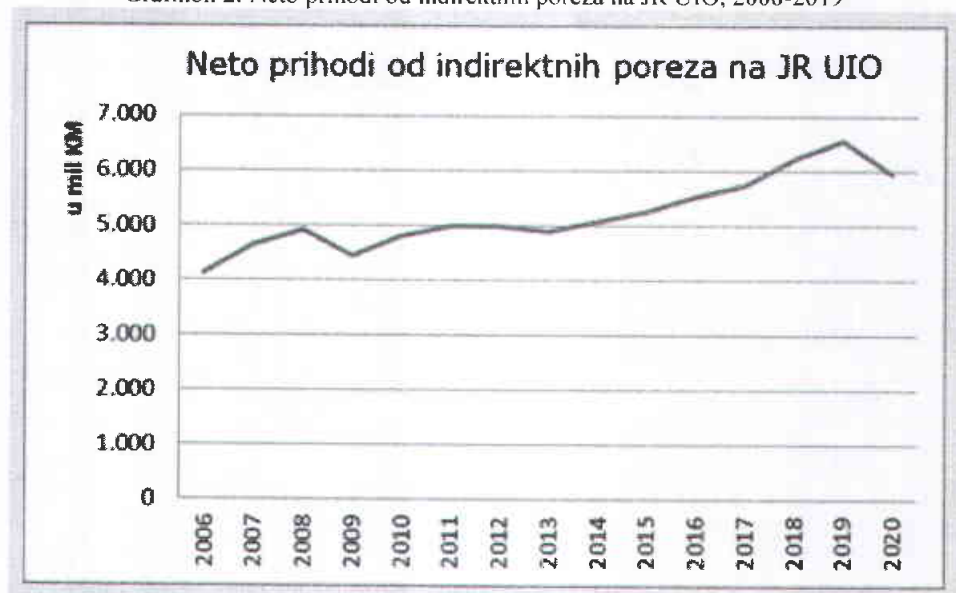
²Nova politika je u primjeni od 01.08.2014. (Izmjene Zakona o akcizama u BiH „Službeni glasnik BiH“ br. 49/14)

³Novi Zakon o carinskoj politici ("Službeni glasnik BiH" br. 58/15) primjenjivaće se od 1.7.2021. godine ("Službeni glasnik BiH" br. 21/20), a do tog datuma se primjenjuje stari Zakon o carinskoj politici ("Službeni glasnik BiH" br. 57/04, 51/06, 93/08, 54/10 i 76/11). Izuzetak je član 207. novog Zakona koji se primjenjuje od 25.04.2018.g.

⁴ U skoro svim godinama od osnivanja UIO do 2019. godine zabilježen je rast prikupljenih prihoda na JR UIO. Izuzeci su bili „krizna“ 2009. godina kada je ostvaren snažan pad prihoda od 9,9%, te stagnacija i blaži pad prihoda u 2012. i 2013. godini, respektivno (Grafikon 2).

⁵ Treba napomenuti da ovi iznosi ne uključuju zaostale uplate indirektnih poreza na račune entiteta, koji su u početnim godinama nakon uvođenja PDV-a bili značajniji.

Grafikon 2. Neto prihodi od indirektnih poreza na JR UIO, 2006-2019

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH, izračun OMA

Udio indirektnih poreza sa JR UIO u BDP-u je varirao proteklih godina (Tabela 2). Nakon pada ovog udjela sa 18,7% u 2008. godini na 17,0% u kriznoj 2009. godini, u periodu od 2010. do 2019. godine se kretao u rasponu između 17,3% (2013) i 18,5% (2011). Procjenjuje se da je u 2020. godini opao na 17,2%.⁶ Udio indirektnih poreza sa JR UIO u ukupnoj potrošnji je također varirao, a od 2014. do 2019. godine imao je neprekidni trend rasta. U 2019. godini je iznosio 19,6%. Procjenjuje se da je u 2020. godini opao na 18,2%.

Tabela 2. Udio prihoda od indirektnih poreza sa JR UIO u BDP-u i ukupnoj potrošnji

(u %)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 pr.
BDP	19,5	19,7	18,7	17,0	18,4	18,5	18,0	17,3	17,8	17,6	17,8	17,6	18,2	18,2	17,2
C	18,4	19,2	17,9	16,5	17,6	17,7	17,4	16,9	17,3	17,8	18,4	18,6	19,5	19,6	18,2

Izvor: Kalkulacija na osnovu podataka UIO i BHAS⁷ i projekcije DEP-a (BDP za 2020)⁸

1.3.1. Naplata u 2020. godini

U 2020. godini je bruto naplata indirektnih poreza bila manja za 757,1 mil KM, odnosno za 9,5% u odnosu na 2019, dok su isplate povrata bile manje za 145,7 mil KM. Zbog smanjenih isplata povrata pad neto prihoda od indirektnih poreza je znatno manji nego kad se radi o bruto prihodima i iznosio je 611,4 mil KM, što predstavlja pad neto naplate od 9,3% u odnosu na 2019. Naplata prihoda u 2020. obilježena je efektima pandemije virusa korona. Pregled naplate prihoda po mjesecima ukazuje na divergentne trendove uzrokovane djelovanjem virusa korona na ekonomiju i potrošnju građana. U prva tri mjeseca zabilježen je rast bruto prihoda i minimalne oscilacije kod isplata povrata, da bi, nakon zatvaranja granica i ekonomije zbog širenja virusa korona, bio ostvaren snažan pad bruto naplate, koji je manjim dijelom ublažen smanjenjem isplata povrata. Određeno poboljšanje u junu i julu anulirano je u ostatku godine, uglavnom zahvaljujući padu bruto naplate.

Koronavirus se pojavio u BiH početkom marta, a značajnije restriktivne mjere vlasti BiH su uvele krajem tog mjeseca. U prvom kvartalu kretanje naplate prihoda od indirektnih poreza još uvijek je

⁶ Podaci za 2020. godinu su projekcije, s obzirom da još nisu objavljeni zvanični podaci makroekonomskih pokazatelja od strane BHAS, nego su korištene projekcije DEP-a.

⁷ BDP prema rashodovnom principu, Agencija za statistiku BiH, februar 2021.

⁸ DEP, projekcije iz marta 2021.

bilo pod uticajem nastavka pozitivnih kretanja u ekonomiji u BiH iz 2019. godine. Iz tog razloga u prvom kvartalu ostvaren je rast neto naplate indirektnih poreza od 4,4%. Uvođenje restriktivnih mjera na granicama, zatvaranje određenih djelatnosti, te ograničavanje kretanja stanovništva donijeli su pad uvoza i potrošnje, pogotovo zbog nemogućnosti dolaska nerezidenata (dijaspore, turista, osoba u tranzitu i pograničnom pojasu), što je rezultiralo padom neto naplate u drugom kvartalu od 20,1%. Iako se očekivalo da će u ljetnim mjesecima doći do relaksiranja mjera u pogledu ulaska i izlaska iz zemlje do toga nije došlo, kako u zemljama EU i u okruženju, tako i od strane BiH, što je rezultiralo padom neto naplate u trećem kvartalu od 12,7%. Određeno popuštanje mjera i zabrana od strane BiH u četvrtom kvartalu donijelo je slabiji oporavak potrošnje, što se odrazilo manjim padom prihoda u odnosu na prethodne kvartale u visini od 8,1%.

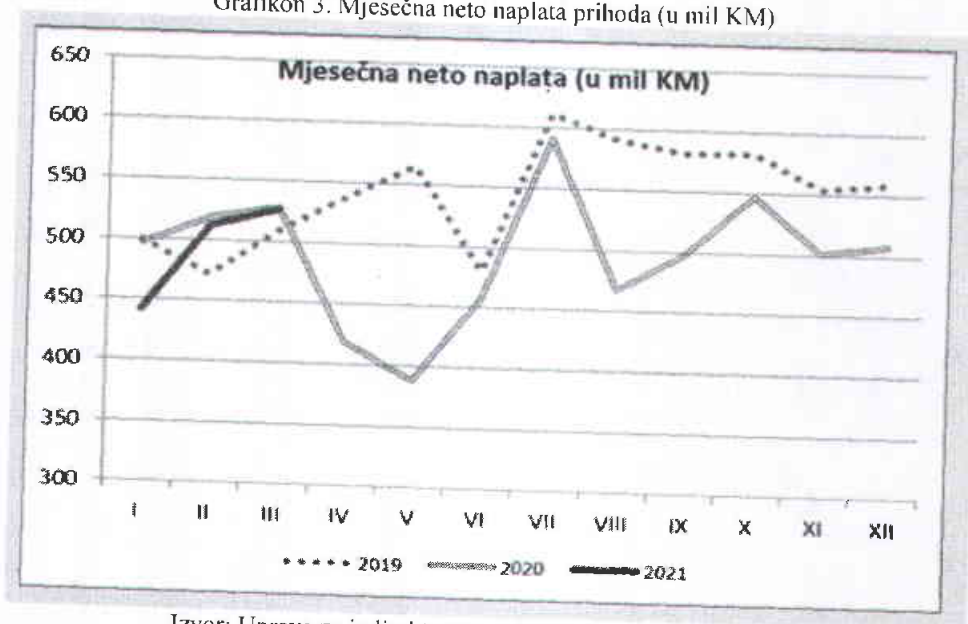
U cjelini, veličinu razmjere uticaja koronavirusa na naplatu indirektnih poreza pokazuje činjenica da je nominalna neto naplata u 2020. bila tek nešto viša u odnosu na naplatu u 2017. godini. Međutim, treba imati u vidu pozitivne efekte u prvom kvartalu 2020. koji su ublažili pad prihoda, tako da se tek isključivanjem prvog kvartala mogu sagledati prave razmjere djelovanja koronavirusa u 2020. U periodu april - decembar 2020. neto naplata indirektnih poreza je u poređenju sa istim periodom 2019., 2018. i 2017. godine bila manja za 13,5%, 9,5% i 2,4% respektivno.⁹

1.3.2. Naplata u periodu januar – mart 2021.g.

Ukupna naplata

Značajniji negativni efekti COVID-19 virusa na naplatu prihoda od indirektnih poreza su zabilježeni od aprila 2020., nakon uvođenja restriktivnih mjera od strane vlasti BiH i EU kojima je ograničen uvoz dobara iz Kine i azijskih zemalja, kao i kretanje osoba unutar i između država. Imajući to u vidu naplata prihoda u prva dva mjeseca 2020. godine odražava trendove iz prethodnih nekoliko godina koje je karakterizirao stabilan rast indirektnih poreza. Od aprila 2020. naplata prihoda od indirektnih poreza je konstantno u negativnoj zoni rasta (Grafikon 3), a negativni trendovi su nastavljeni i u prvim mjesecima 2021. godine.

Grafikon 3. Mjesečna neto naplata prihoda (u mil KM)

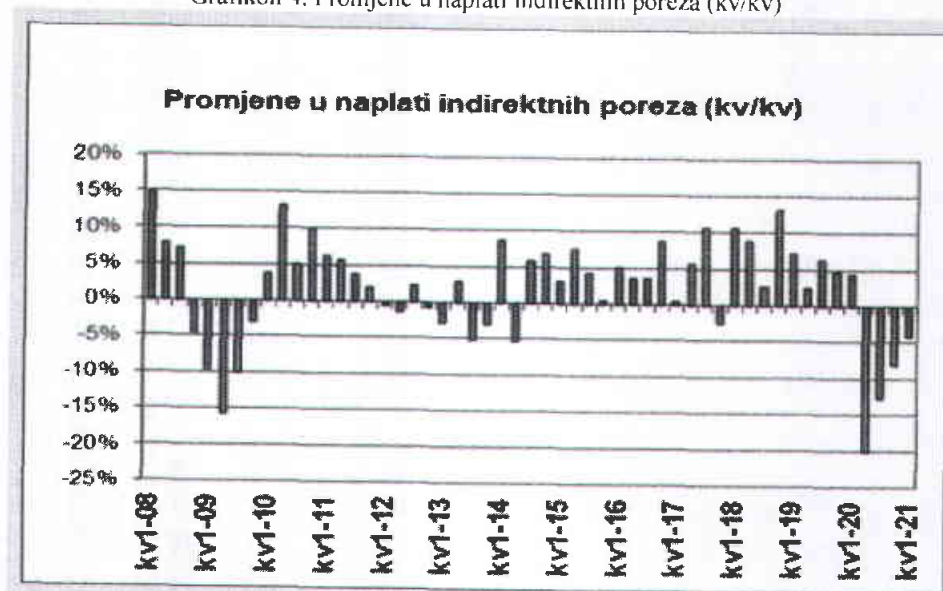
Izvor: Uprava za indirektno oprezivanje BiH, izračun OMA

⁹ Više o naplati prihoda od indirektnih poreza u 2020. godini u OMA biltenu br. 187-188, januar/februar 2021. godine, www.oma.uino.gov.ba

U januaru je zabilježen pad neto prihoda od 11,1%, a u februaru 3%. S obzirom na višu statističku osnovicu za poređenje sa prvim kvartalom 2020. manji pad prihoda u februaru 2021. mogao se smatrati prvim signalom oporavka prihoda. Pozitivni trendovi u naplati nastavljeni su i u martu 2021. Prema preliminarnom izvještaju UIO o gotovinskom toku u martu 2021. naplata neto prihoda od indirektnih poreza je bila na nivou naplate ostvarenoj u istom mjesecu 2020. (Grafikon 3).

Pozitivni trendovi u martu su poboljšali kumulativnu naplatu indirektnih poreza u prvom kvartalu 2021. Prema preliminarnom izvještaju UIO bruto naplata je u navedenom periodu bila manja za 58,9 mil KM, dok su isplate povrata bile veće za 10,5 mil KM. U konačnici, u prvom kvartalu 2021.g. neto naplata indirektnih poreza je bila manja za 69,4 mil KM u odnosu na isti kvartal 2020., što predstavlja pad od 4,5%.

Grafikon 4. Promjene u naplati indirektnih poreza (kv/kv)

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH, izračun OMA

Pregled kvartalnih trendova ukazuje na oporavak naplate indirektnih poreza, premda su stope i dalje u negativnoj zoni rasta (Grafikon 4). U prethodnoj godini pozitivni kvartalni rast je ostvaren samo u prvom kvartalu, a pojavom pandemije COVID-19 virusa već u drugom kvartalu je zabilježen pad od -20,1%. Popuštanjem restriktivnih mjera sredinom godine u trećem kvartalu pad prihoda je iznosio -12,7%. Postepen oporavak ekonomije u BiH rezultirao je nižim padom prihoda u četvrtom kvartalu u odnosu na prethodna dva kvartala od -8,1%, da bi već u prvom kvartalu 2021. pad bio prepolovljen na -4,5% (Grafikon 4). Pri tome treba imati u vidu i visoku statističku osnovicu za poređenje naplate prihoda u prvom kvartalu 2021.g. sa istim kvartalom 2020. koja je povećala pad naplate.

Trendovi po vrstama prihoda

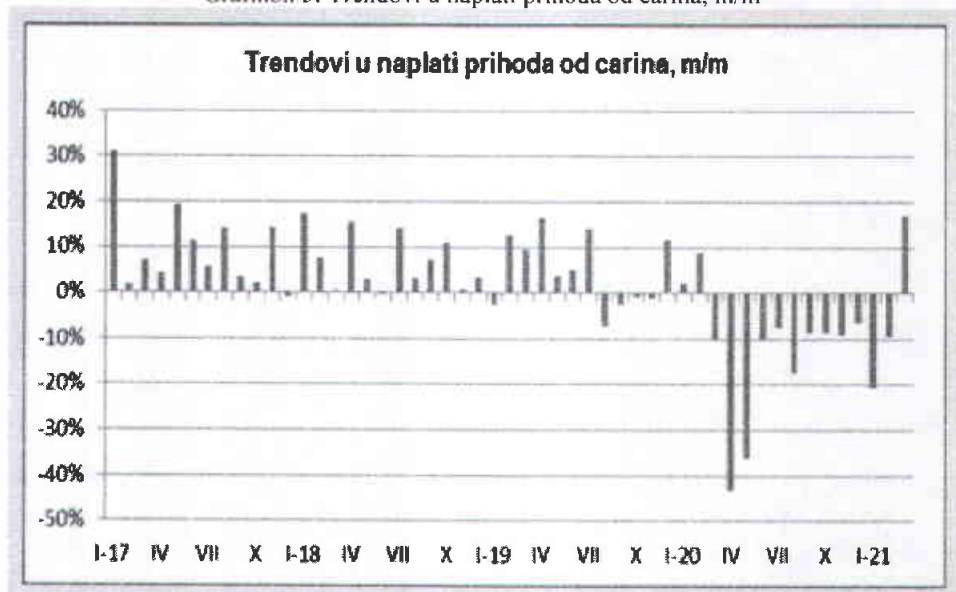
Iz analize po vrstama prihoda isključeni su neusklađeni prihodi, kod kojih u IT sistemu UIO nije usklađena uplata prihoda sa prijavom/deklaracijom. Prema preliminarnom izvještaju UIO u prvom kvartalu 2021. evidentirano je 16,3 mil KM neusklađenih prihoda.

Carine

Negativni trendovi u naplati prihoda od carina iz 2020. godine nastavljeni su i u prva dva mjeseca u 2021. U januaru 2021. zabilježen je pad prihoda od carina od -20,7%, a u februaru -9,4%. Međutim,

preokret je nastupio u martu 2021., kada je ostvaren rast prihoda od carina od čak 17,2%, što je posljedica snažnog rasta uvoza u martu od 19,1%¹⁰ (Grafikon 5). Naplata prihoda od carina determinirana je kretanjem uvoza roba iz EU u dijelu koji je pod režimom carina i uvoza roba iz trećih zemalja. Rast uvoza u 2021., budući da odražava rastuće potrebe male i otvorene ekonomije, poput BiH, kao i potrošnju građana koja se ne može zadovoljiti na domaćem tržištu, predstavlja signal oporavka ekonomije u BiH.

Grafikon 5. Trendovi u naplati prihoda od carina, m/m

Izvor: Uprava za indirektno oprezivanje BiH, izračun OMA

Snažan oporavak naplate prihoda od carina u martu je značajno poboljšao kumulativnu naplatu. U prvom kvartalu zabilježen je pad prihoda od carina od -3% u odnosu na isti kvartal 2020., što predstavlja najmanji kvartalni pad u posljednjih godinu dana od pojave pandemije (Grafikon 6).

Grafikon 6. Kvartalne promjene u naplati carina (kv/kv)

Izvor: Uprava za indirektno oprezivanje BiH, izračun OMA

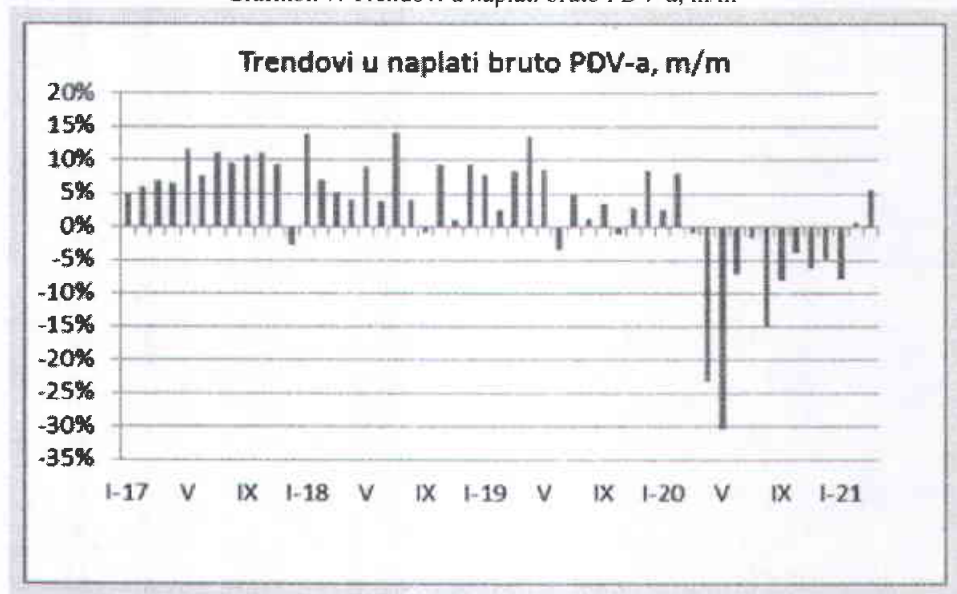
¹⁰ Izvor: UIO.

PDV

Prvi skromni signali oporavka naplate bruto PDV-a, nakon dužeg perioda negativnih trendova uzrokovanih pandemijom COVID-19 virusa, zabilježeni su već u februaru 2021., da bi u martu bio ostvaren rast od 5,7% (Grafikon 7). Nominalno, naplata bruto PDV-a u prvom kvartalu 2021. godine je dostigla naplatu iz prvog kvartala 2020. godine.

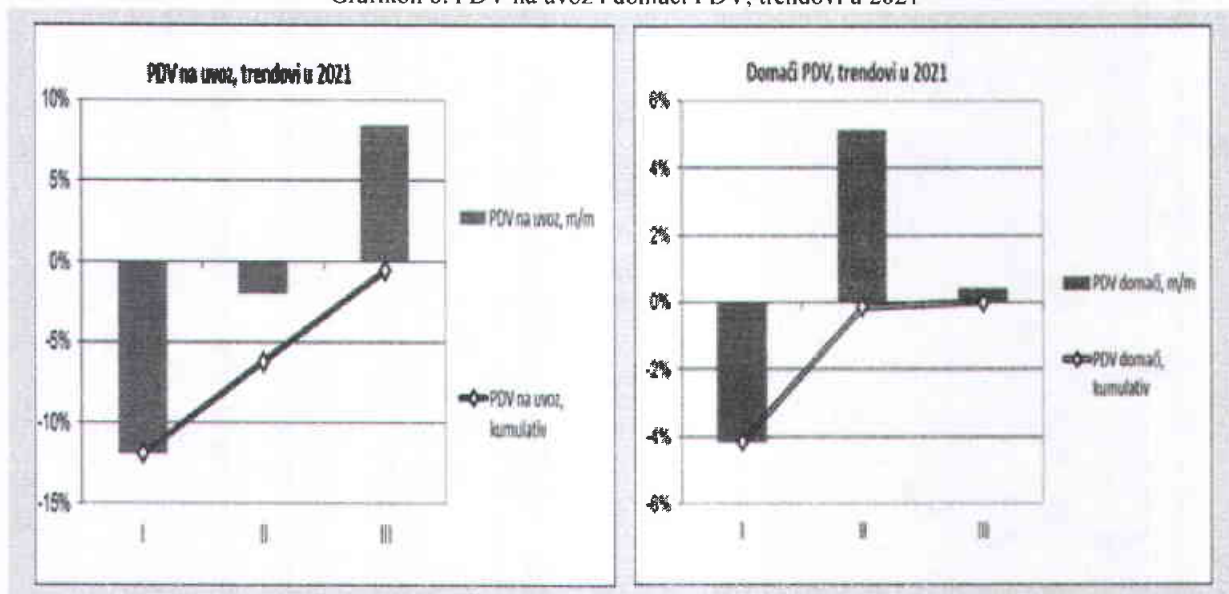
Grafikon 7. Trendovi u naplati bruto PDV-a, m/m

Izvor: Uprava za indirektno opreživanje BiH, izračun OMA

Pozitivni trendovi u naplati bruto PDV-a u prvom kvartalu 2021. rezultat su oporavka PDV-a na uvoz. U martu 2021. ostvaren je rast ove komponente bruto PDV-a od 8,4% (Grafikon 8, lijevo), dok je rast domaćeg PDV-a bio daleko skromniji, svega 0,4% (Grafikon 8, desno). Nakon konačnog usklađivanja neusklađenih prihoda može se očekivati i nešto viši rast domaćeg PDV-a, budući da se značajan dio neusklađenih prihoda odnosi na uplate/prijave PDV-a.

Grafikon 8. PDV na uvoz i domaći PDV, trendovi u 2021

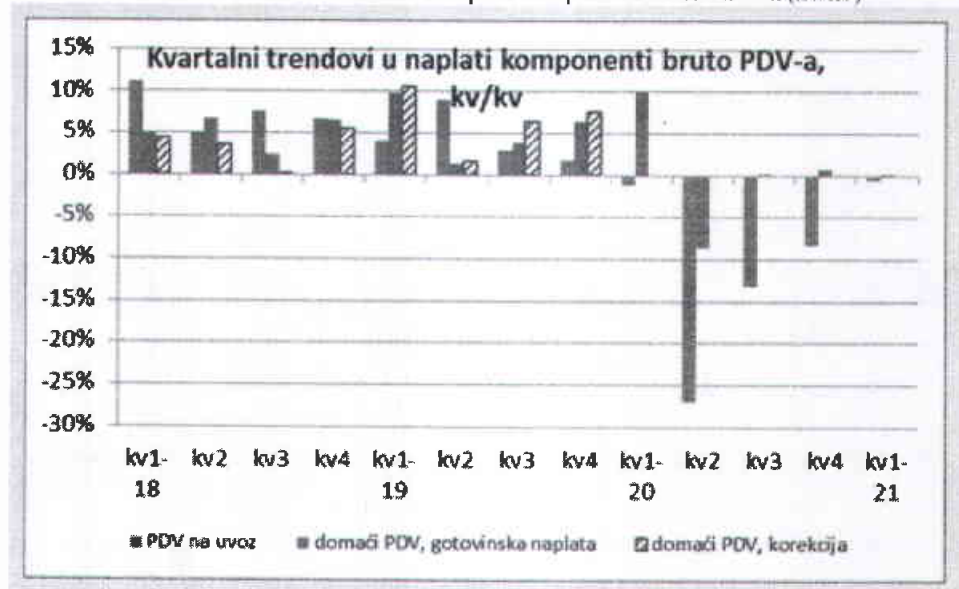

Izvor: Uprava za indirektno opreživanje BiH, izračun OMA

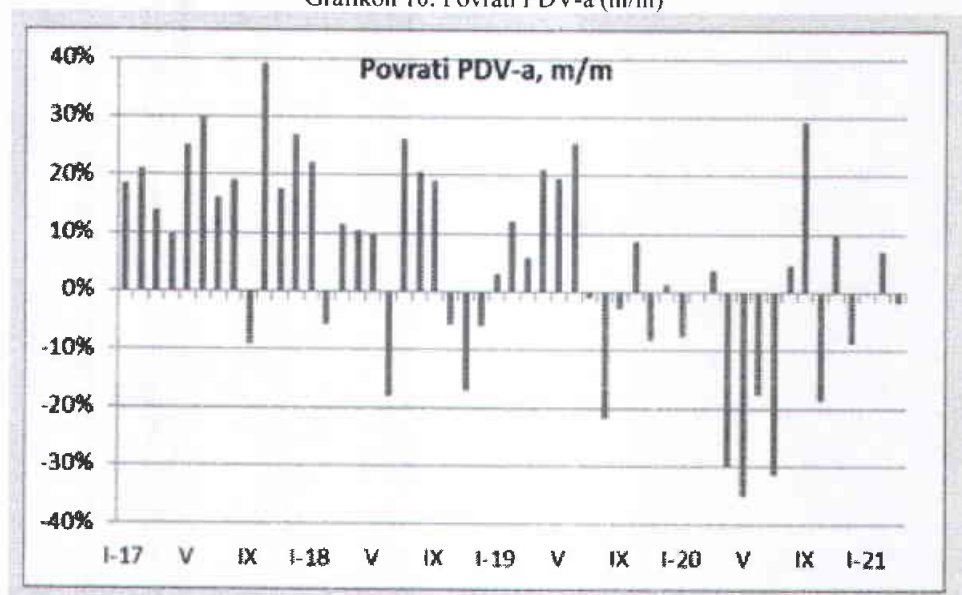
Kvartalno poređenje komponenti bruto PDV-a ukazuje na rapidan oporavak PDV-a na uvoz, kao posljedice rasta uvoza posljednjih nekoliko mjeseci, posmatrano u odnosu na dubioze u 2020. (Grafikon 9). S druge strane, kvartalne stope rasta domaćeg PDV-a su prilično stabilne u posljednja tri kvartala, u rasponu od nultog rasta do skromnih +0,8%. Može se zaključiti da oporeziva potrošnja građana nije bila pogođena pojavom pandemije, čak je ostvaren i skroman rast, koji bi mogao i biti veći nakon konačnog usklađivanja prihoda za prvi kvartal 2021. S obzirom na okolnosti vjerovatno je došlo samo do promjene strukture potrošnje, a da je, s obzirom na pad ekonomije i zaposlenosti, potrošnja finansirana iz drugih izvora, osim dohotka.

Grafikon 9. Kvartalni trendovi u naplati komponenti bruto PDV-a (kv/kv)

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH, izračun OMA

Grafikon 10. Povrati PDV-a (m/m)

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH, izračun OMA

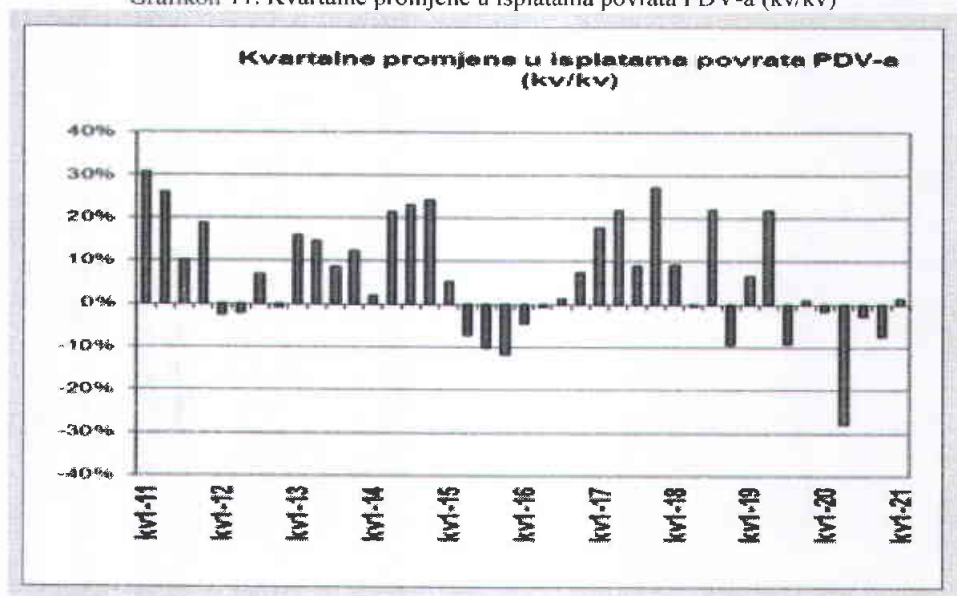
Poređenje isplate povrata PDV-a u prvom kvartalu u 2021.g. sa 2020. ukazuje na smanjenje povrata obveznicima od 2,3% ili 7 mil KM, dok je povrata međunarodnim projektima isplaćeno 13,8 mil KM više nego u istom periodu 2020. Pregled mjesečnih isplata povrata ukazuje na naglo povećanje

isplata povrata u februaru 2021. (Grafikon 10), što se može povezati sa snažnim rastom izvoza u decembru 2020. od 14,8%¹¹.

Glavni generatori povrata PDV-a su izvoz, uvoz i investicije. S obzirom na rast uvoza i izvoza u martu 2021.¹² u aprilu i maju 2021. se mogu očekivati povećane isplate povrata PDV-a¹³. Rast izvoza, iako se smatra značajnim faktorom oporavka ekonomije, u prvi mah ima neutralan efekat po naplatu neto PDV-a i ukupnih neto indirektnih poreza, jer se ukupan PDV-a plaćen u prometnom lancu do izvoza na kraju vraća izvozniku putem povrata. Time se *de facto* anulira naplaćeni PDV iz prethodnih faza prometa. Međutim, rast izvoza pokreće rast domaće proizvodnje, zaposlenosti i dohotka, te se može očekivati i rast potrošnje, a time i naplate indirektnih poreza u narednim mjesecima, ukoliko se pozitivan trend izvoza nastavi u narednim mjesecima 2021. godine.

Pregled kvartalnih trendova isplate povrata PDV-a pokazuje da je, nakon pada koji je zabilježen u cijeloj 2020. godini, u prvom kvartalu 2021. ostvaren rast od 1,4% u odnosu na prvi kvartal 2020. (Grafikon 11). Istovremeno je prosječna stopa izdvajanja iz bruto PDV-a za isplatu povrata u prvom kvartalu 2021. bila veća za 0,5 p.p. u odnosu na isti kvartal 2020.

Grafikon 11. Kvartalne promjene u isplatama povrata PDV-a (kv/kv)

Izvor: Uprava za indirektno opreživanje BiH, izračun OMA

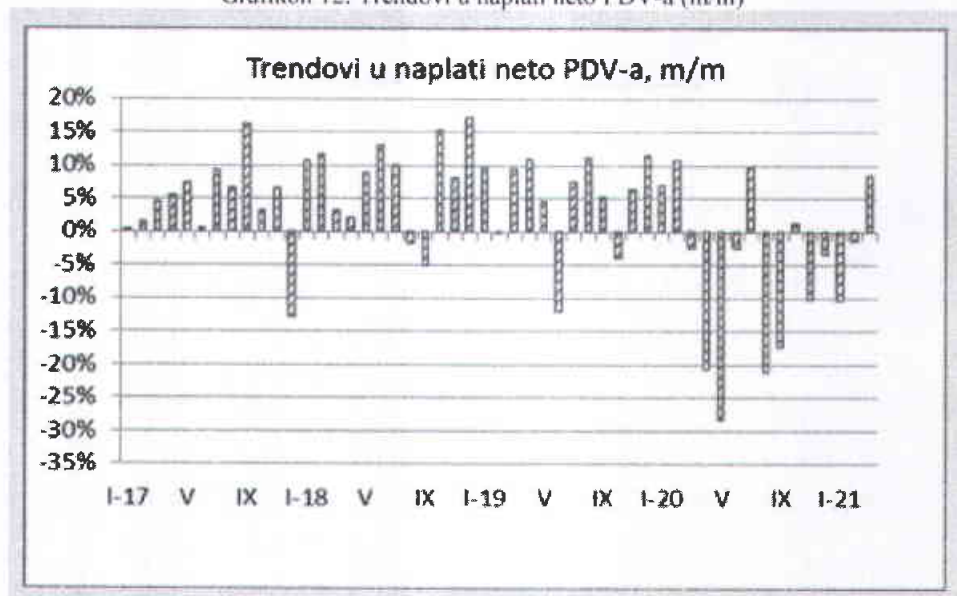
Rast isplata povrata u prva dva mjeseca 2021. negativno je djelovao na naplatu neto PDV-a, tako da je pad neto naplate bio veći od pada bruto naplate. Međutim, nakon sedam mjeseci negativnog rasta smanjene isplate povrata u martu, uz snažan rast bruto naplate, rezultirale su visokom stopom rasta neto PDV-a od 8,6% (Grafikon 12).

¹¹ Izvor: Agencija za statistiku BiH.

¹² Prema podacima UIO u martu 2021. je ostvaren rast izvoza od 35,3%.

¹³ Potrebno je imati u vidu zakonske rokove isplate povrata pretežitim izvoznicima i ostalim obveznicima, najdalje dva mjeseca nakon podnošenja PDV-e prijave

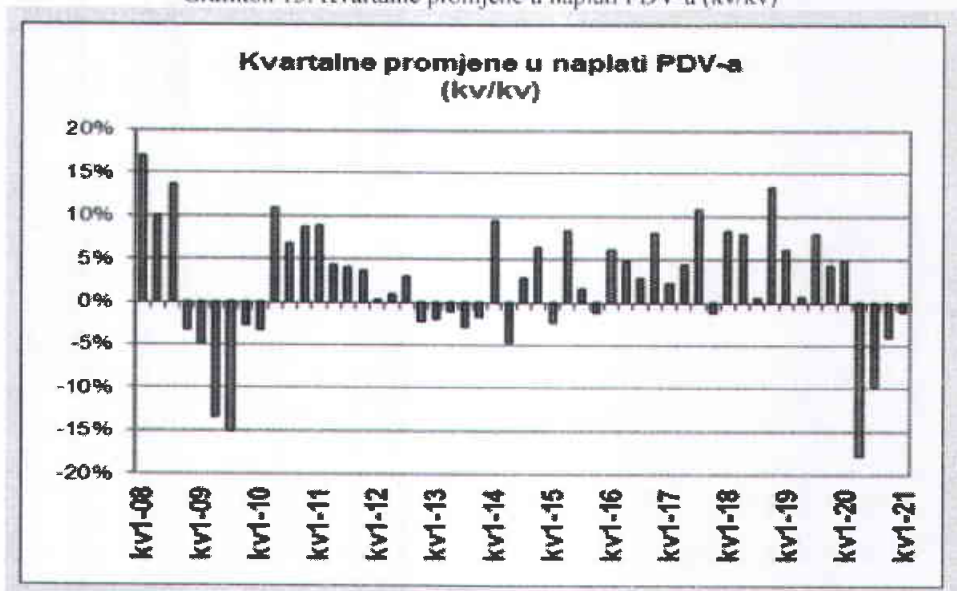
Grafikon 12. Trendovi u naplati neto PDV-a (m/m)

Izvor: Uprava za indirektno oprezivanje BiH, izračun OMA

Pozitivni trendovi u martu ipak nisu bili dostatni da bi se ostvario pozitivan rast neto PDV-a na nivou kvartala, te je zabilježen pad od 1% u odnosu na prvi kvartal 2020. (Grafikon 13). Iz pregleda kvartalnih trendova u naplati neto PDV-a može se uočiti znatan oporavak u naplati neto PDV-a i pored činjenice da je još uvijek u negativnoj zoni rasta. Međutim, nakon konačnog usklađivanja neusklađenih prihoda može se očekivati da će naplata neto PDV-a u prvom kvartalu 2021. dostići naplatu iz istog kvartala 2020. godine.

Grafikon 13. Kvartalne promjene u naplati PDV-a (kv/kv)

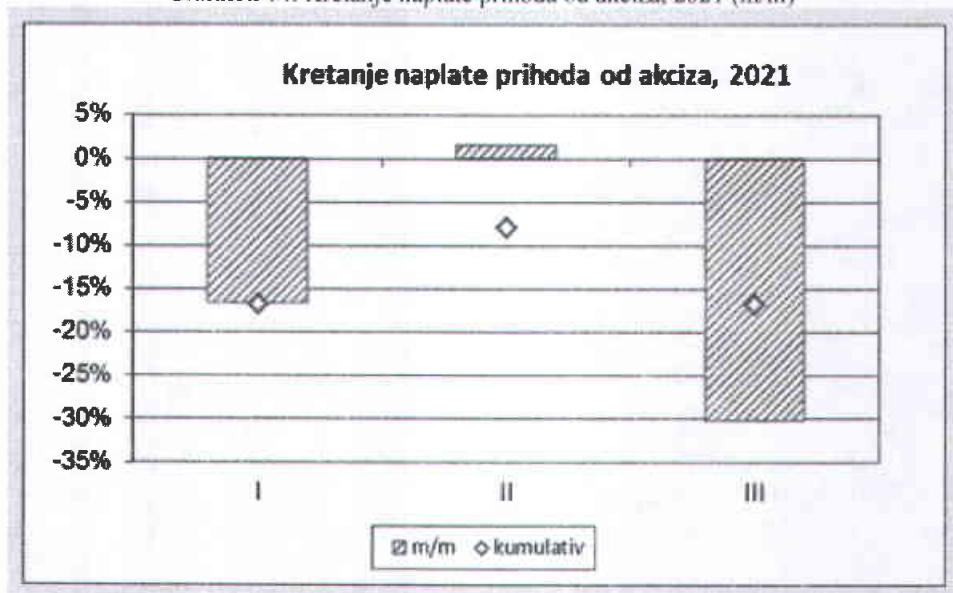
Izvor: Uprava za indirektno oprezivanje BiH, izračun OMA

Akcize i putarina

Za razliku od prihoda od PDV-a i carina naplata prihoda od akciza u prvom kvartalu 2021. i dalje zadržava negativni trend iz 2020. godine. Iako je u februaru 2021. zabilježen rast naplate akciza od 1,4%, prvi put nakon deset mjeseci, u martu je ostvaren ogroman pad od 30% (Grafikon 14). Glavni

razlog visokog pada naplate akciza je ekstremno visoka statistička osnovica u prvom kvartalu 2020. godine. Pojavom koronavirusa duhanske kompanije nisu revidirale poslovne planove, što je rezultiralo povećanjem količina akciznih markica i, posljedično, većim uplatama akciza u martu 2020¹⁴.

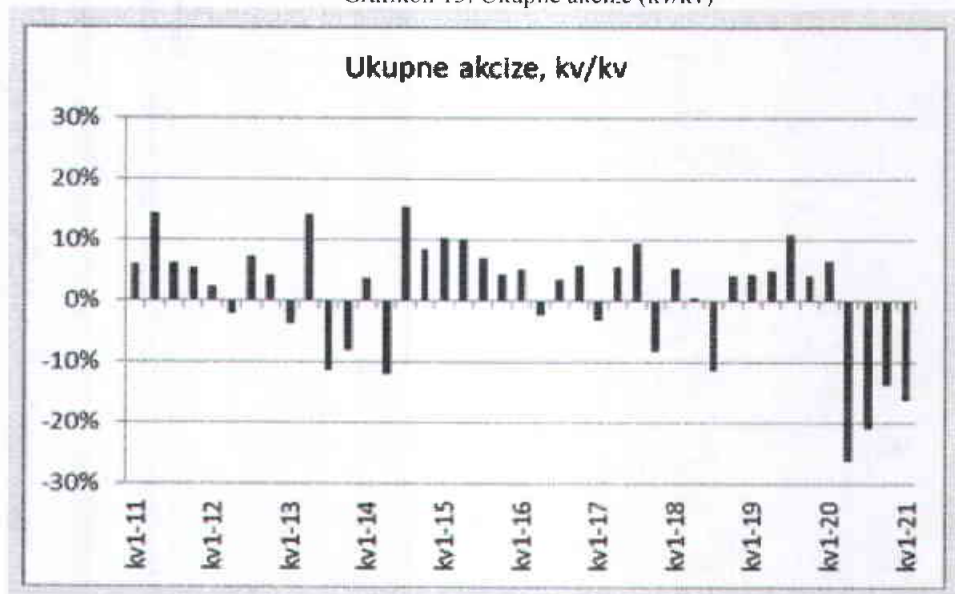
Grafikon 14. Kretanje naplate prihoda od akciza, 2021 (m/m)

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH, izračun OMA

Kvartalni pregled pokazuje kontinuirani negativni trend u naplati akciza u posljednja četiri kvartala (Grafikon 15). Ogroman pad prihoda akciza u martu 2021. pogoršao je kumulativne trendove, te je na nivou kvartala zabilježen pad naplate od -16,7% (Grafikon 15).

Grafikon 15. Ukupne akcize (kv/kv)

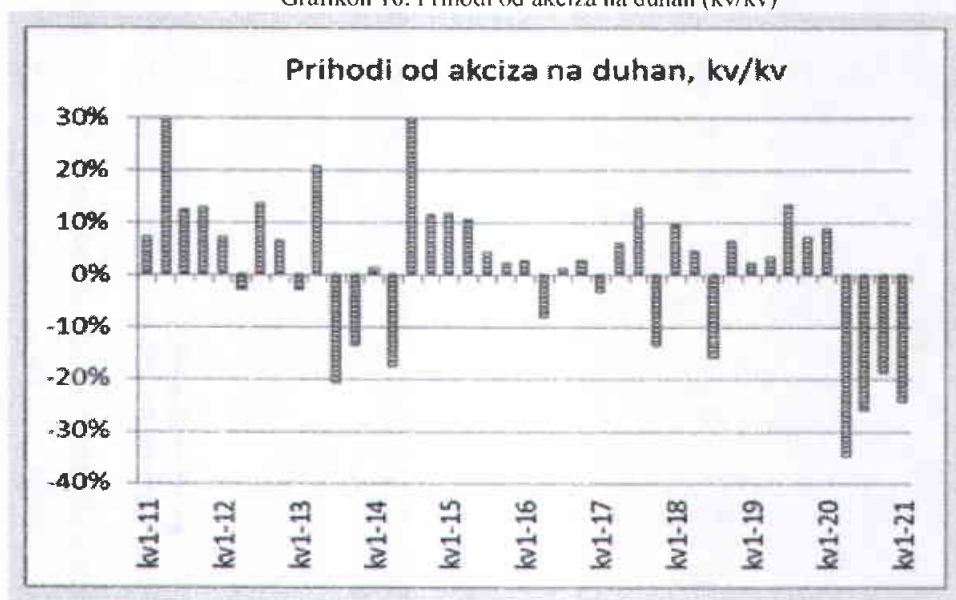
Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH, izračun OMA

¹⁴ U prvom kvartalu 2020. naplaćeno je 32% ukupno naplaćenih akciza na duhanske prerađevine u 2020., što je za 10 p.p. iznad prosječnog udjela prvog kvartala u godišnjoj naplati akciza u periodu 2005-2019.

S obzirom da je politika oporezivanja cigareta nepromijenjena od 2019. godine važan faktor naplate prihoda od akciza postaje poslovna politika malobrojnih velikih duhanskih kompanija, u pogledu količina i dinamike preuzimanja akciznih markica, te cjenovna politika, koja se ogledala u povećanju maloprodajnih cijena najjeftinijih kategorija cigareta u 2020. i 2021.¹⁵ Osim cijena, na ogroman pad potrošnje cigareta nerezidenata (dijaspore, turisti, osobe u tranzitu, osobe u pograničnom pojasu) djelovale su restrikcije u kretanju građana između zemalja, koje su uvedene u vrijeme pandemije COVID-19 virusa. Ostali faktori pada potrošnje duhanskih prerađevina u vezi sa pandemijom su rastući broj oboljelih sa respiratornim oboljenjima, odliv stanovništva iz BiH i nemogućnost njihove posjete BiH. Navedeni faktori negativno su djelovali i na naplatu akciza na duhanske prerađevine u prvom kvartalu 2021. godine. Duhanske kompanije su, bez obzira na katastrofalnu prodaju u 2020., povećale maloprodajne cijene cigareta početkom 2021., u prosjeku za 1,6%. Pored pooštavanja restrikcija kretanja građana EU, dodatno, na prodaju cigareta nerezidentima u BiH u prvom kvartalu 2021. negativno su utjecale odluke Hrvatske i EU o ograničenju unosa cigareta iz trećih zemalja.

Grafikon 16. Prihodi od akciza na duhan (kv/kv)

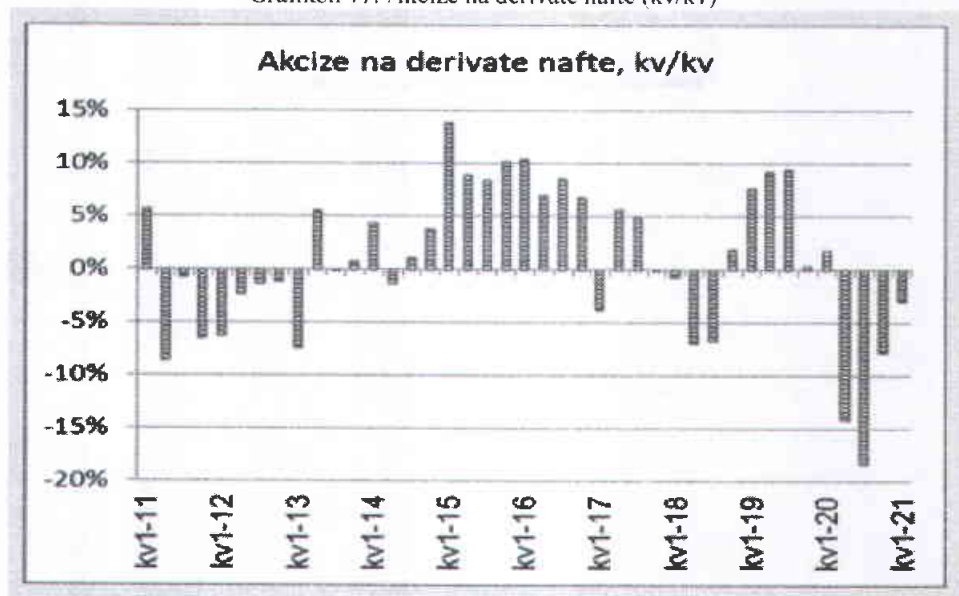
Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH, izračun OMA

Pobrojani faktori, uz visoku statističku osnovicu iz prvog kvartala 2020, su kumulativno doveli do velikog pada naplaćenih akciza na duhanske prerađevine u prvom kvartalu 2021. od -24,2%, što predstavlja pogoršanje u odnosu na četvrti kvartal 2020. (Grafikon 16).

Početak 2021. godine donio je nastavak negativnih trendova u naplati prihoda od akciza na derivate nafte. No, u februaru je ostvaren rast prihoda od 5,8%, a u martu pad od -1,5%. Zbog loše naplate u januaru na nivou kvartala 2021. zabilježen je pad naplate akciza od -2,9% u odnosu na isti kvartal 2020. S obzirom na višu statističku osnovicu i pored trenda rasta maloprodajnih cijena derivata nafte u BiH može se zaključiti da se ekonomija i potrošnja derivata nafte postepeno oporavlja (Grafikon 17).

¹⁵ Više: Antić.D. (2021). „Politika oporezivanja duhanskih prerađevina u Bosni i Hercegovini u periodu 2009-2021“, http://www.oma.uino.gov.ba/publikacije/ANALIZA_2021_BOS.pdf

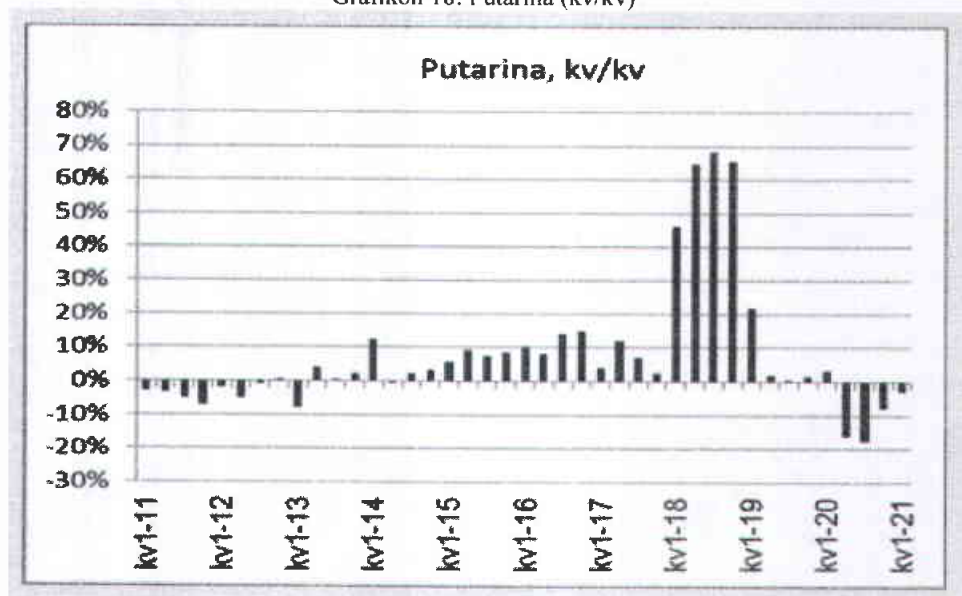
Grafikon 17. Akcize na derivate nafte (kv/kv)

Izvor: Uprava za indirektno opreživanje BiH, izračun OMA

Trendovi u naplati prihoda od putarine prate trendove u naplati akciza na derivate nafte. U prvom kvartalu pad bruto prihoda od putarine je iznosio -3% (Grafikon 18). Razlike u odnosu na stope rasta prihoda od akciza na derivate nafte potiču od oslobađanja plaćanja putarine za rudnike, željeznice i termoelektrane, te u različitom obuhvatu derivata u osnovicama za obračun akciza i putarine.

Grafikon 18. Putarina (kv/kv)

Izvor: Uprava za indirektno opreživanje BiH, izračun OMA

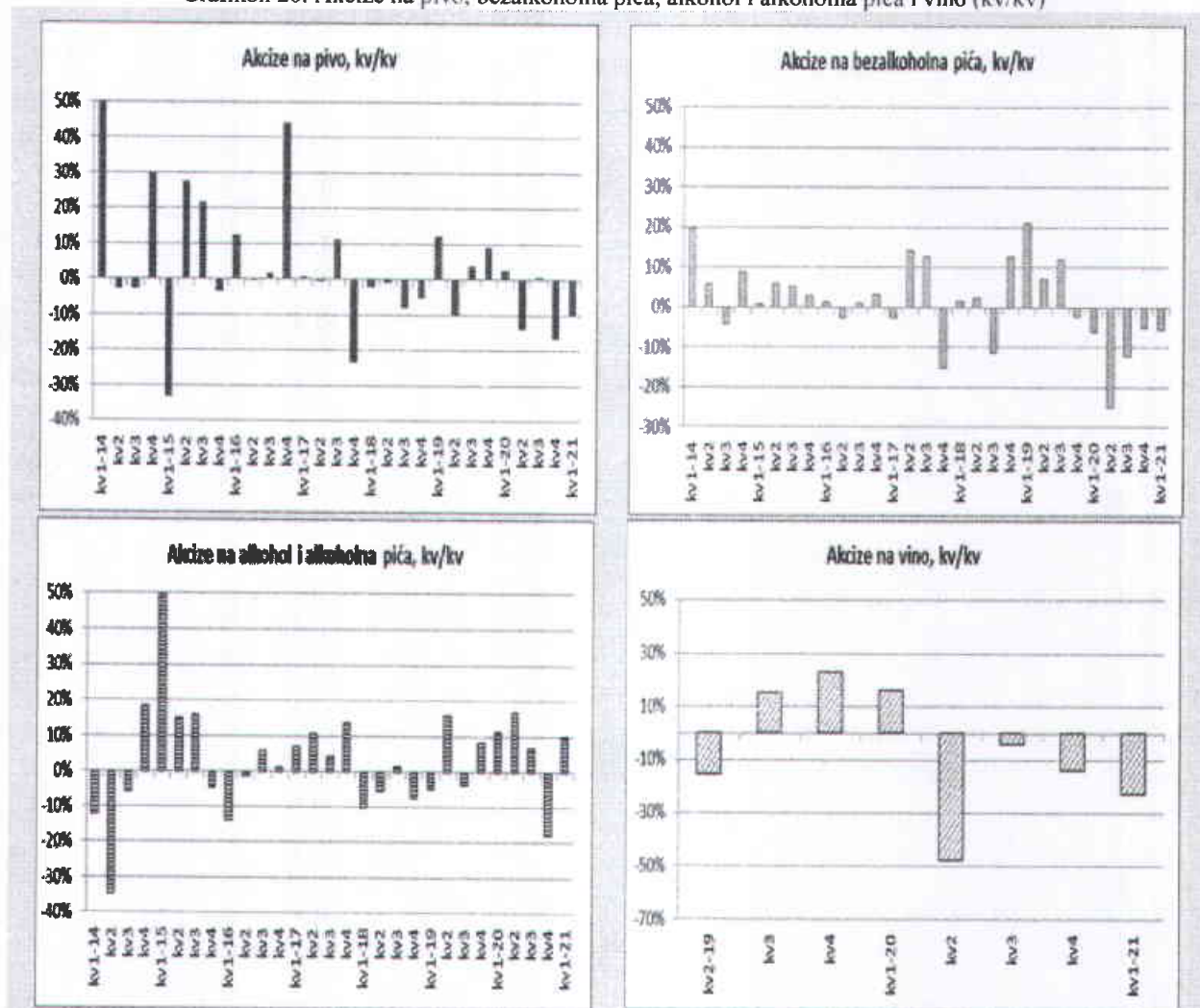
Nakon skromnog rasta naplate prihoda od akciza na kavu u četvrtom kvartalu 2020. u prvom kvartalu 2021. ostvaren je veliki pad prihoda od 12,8% (Grafikon 19).

Grafikon 19. Akcize na kavu (kv/kv)

Izvor: Uprava za indirektno oprezivanje BiH, izračun OMA

Grafikon 20. Akcize na pivo, bezalkoholna pića, alkohol i alkoholna pića i vino (kv/kv)

Izvor: Uprava za indirektno oprezivanje BiH, izračun OMA

U prvom kvartalu 2021. ostvaren je rast prihoda od akciza na bezalkoholna pića od 6,2% i prihoda od akciza na alkohol i alkoholna pića od 10,9%, čime su zaustavljeni negativni trendovi iz 2020. (Grafikon 20). S druge strane, nastavljaju se negativni trendovi u naplati akciza na pivo i vino, kod kojih je zabilježen pad od -4,7% i -19%, respektivno (Grafikon 20).

2. Projekcije prihoda od indirektnih poreza 2021-2024

Projekcije prihoda za period 2021-2024 dostupne su u Tabeli 3. Kako bi se osigurala uporedivost projektiranih i naplaćenih prihoda od indirektnih poreza, projekcije prihoda od indirektnih poreza prikazane su na gotovinskoj osnovi u skladu sa izvještajima UIO o naplati po vrstama prihoda.

U Tabeli 4. su prikazane projekcije prihoda u % BDP-a.

Tabela 3. Projekcije prihoda od indirektnih poreza (2021-2024), april 2021. godine

Vrsta prihoda (neto)	u mil KM					Projektirana stopa rasta			
	Izvršenje	Projekcija				2021	2022	2023	2024
		2020	2021	2022	2023				
PDV	3.748,5	3.842,5	3.977,5	4.120,8	4.309,9	2,5%	3,5%	3,6%	4,6%
Akize	1.303,5	1.313,3	1.347,0	1.383,5	1.430,3	0,7%	2,6%	2,7%	3,4%
Carine	262,2	269,9	285,7	305,4	328,8	2,9%	5,9%	6,9%	7,7%
Putarina	583,7	595,6	614,1	634,4	657,2	2,0%	3,1%	3,3%	3,6%
Ostalo	32,3	32,3	32,5	32,7	32,9	0,0%	0,6%	0,6%	0,6%
UKUPNO	5.930,3	6.053,6	6.256,8	6.476,8	6.759,0	2,1%	3,4%	3,5%	4,4%
Namjenska putarina *)	-364,7	-372,3	-383,8	-396,5	-410,8	2,1%	3,1%	3,3%	3,6%
SREDSTVA ZA RASPODJELU	5.565,6	5.681,3	5.873,0	6.080,3	6.348,3	2,1%	3,4%	3,5%	4,4%

Napomena:

*) Namijenska putarina je do 1.2.2018. iznosila 0,10 KM/litar derivata nafte, namijenjen u cijelosti za izgradnju autoputeva, a od 1.2.2018. 0,25 KM/litar derivata nafte, za izgradnju autoputeva (0,20 KM/litri) i izgradnju i rekonstrukciju ostalih puteva (0,05 KM/litri).

Tabela 4. Projekcije prihoda od indirektnih poreza u % BDP-a (2021-2024), april 2020

Vrsta prihoda (neto)	u % BDP-a				
	Izvršenje	Projekcija			
		2020	2021	2022	2023
PDV	10,8%	10,8%	10,7%	10,6%	10,5%
Akcize	3,8%	3,7%	3,6%	3,6%	3,5%
Carine	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%
Putarina	1,7%	1,7%	1,6%	1,6%	1,6%
Ostalo	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
UKUPNO	17,2%	17,0%	16,8%	16,6%	16,5%
Namjenska putarina	-1,1%	-1,0%	-1,0%	-1,0%	-1,0%
SREDSTVA ZA RASPODJELU	16,1%	16,0%	15,8%	15,6%	15,5%

Izvor podataka za BDP: Projekcije DEP-a (Makroekonomske projekcije 2021-2024, mart 2021), BDP po rashodnom pristupu

2.1. Projekcije za 2021. godinu

Projekcije prihoda za 2021. godinu ne može se osloniti na sezonsku shemu naplate prihoda, s obzirom da je ona izašla iz svih ranijih okvira zbog efekata koronavirusa u prethodnoj i tekućoj godini. Raspon mjesečnih stopa rasta prihoda u 2020. godini bio je veći nego ikada,¹⁶ od +10,1% u februaru do čak -33,1% u maju.¹⁷ U prvim mjesecima 2021. godine nastavljeni su negativni trendovi iz prethodne godine, a stope rasta prihoda kretale su se od -11,1% januaru do stagnacije prihoda u martu, ukazujući na oporavak naplate. Prema projekcijama DEP-a, oporavak ekonomije se očekuje tek u drugoj polovini godine, i to pod uslovima ostvarenja pretpostavki iz osnovnog scenarija u pogledu materijalizacije ekonomskih kretanja u okruženju i implementacije mjera u zemlji. Imajući u vidu sve navedene specifičnosti i ogromne nepoznanice u pogledu razvijanja epidemiološke situacije u zemlji i okruženju, te trenutnu nepovoljnu epidemiološku situaciju u zemlji, a vodeći se principom opreznosti, projektirana stopa rasta prihoda od indirektnih poreza od indirektnih poreza za 2021. godinu iznosi 2,1%.

2.1.1. PDV

Analiza trendova naplate u tekućoj godini ukazuje na oporavak prihoda od PDV-a (Dio 1.3.2. Projekcija). Iako pozitivni trendovi u martu nisu bili dostatni da bi se ostvario pozitivan rast neto PDV-a na nivou kvartala, nakon konačnog usklađivanja neusklađenih prihoda može očekivati da će naplata neto PDV-a u prvom kvartalu 2021. dostići naplatu iz istog kvartala 2020. godine. Projekcija prihoda od PDV-a zasnovana je na DEP-ovim projekcijama makroekonomskih indikatora (potrošnje, uvoza, izvoza) prema kojim se očekuje oporavak ekonomije u drugom dijelu godine. Projektirani iznos prihoda od PDV-a je 3.842,5 mil KM, što je za 2,5% više od ostvarenja u 2020. godini.

2.1.2. Akcize i putarina

Projektirani iznos ukupnih prihoda od akciza u 2021. godini iznosi 1.313,3 mil KM, što je za 0,7% više od ostvarenja u 2020.

¹⁶ Izuzetak je 2007. godina, zbog specifičnosti u baznoj 2006. godini, koja je godina uvođenja PDV-a

¹⁷ Poređenja sa istim mjesecom prethodne godine.

Projektirani iznos prihoda od putarine iznosi 595,6 mil KM, što je za 2,0% više od ostvarenja u 2020, a zasnovan je na tekućim trendovima naplate, prognozama makroekonomskih indikatora (DEP, mart 2021), te trendovima u kretanju potrošnje derivata.¹⁸

Prihodi od akciza na derivate nafte

Prethodne godine su naročito obilježile snažne promjene na tržištu derivata nafte zbog efekata izmjena Zakona o akcizama iz 2017. godine (u primjeni od 1.2.2018.g.)¹⁹. U periodu 2017-2019 je došlo do značajnih promjena u strukturi osnovice akciza²⁰ na derivate nafte. Usprkos nižoj stopi akcize (0,3 KM/l), visoko učešće dizela u osnovici uz stabilne stope rasta potrošnje, dovelo je do toga da je ova vrsta derivata generirala najveći iznos rasta prihoda od akciza na derivate u periodu 2017-2019. Komponenta potrošnje bezolovnog benzina (kao i njegovo učešće u osnovici za akcize) se smanjila, te je imala negativan utjecaj na stopu rasta prihoda u navedenom periodu. Ukupna osnovica za akcize, odnosno količina oporezovanih derivata porasla je za svega 1,5% u periodu 2017-2019. Pandemija virusa korona donijela je dalje turbulencije na tržište derivata nafte. Karantini i izolacije, smanjenje poslovnih i privatnih putovanja, zabrane okupljanja, međugradskog prevoza i kretanja zbog policijskog sata dovelo je do gubitka prihoda od akciza u periodu u kojem se provode restrikcije. Potrošnja osnovnih životnih namirnica je rigidna nadole, dok se za potrošnju brojnih drugih dobara (npr. namještaj) pretpostavlja da će se dijelom nadoknaditi u periodu nakon popuštanja mjera. Sa druge strane, značajan dio potrošnje derivata nafte u periodu provođenja mjera zaštite bio je trajno izgubljen i nenadoknadiv. U 2020. godini je došlo do snažnog pada potrošnje derivata nafte, pri čemu je potrošnja dizel goriva je pala za 8,6% a bezolovnog benzina za čak 19%. Potrošnja lož ulja je pala za 5,1%.

Projektirani iznos neto prihoda od akciza na derivate nafte za 2021. godinu iznosi 478,8 mil KM, što je za 2% više od ostvarenja u 2020. Projekcija je, kao i u slučaju putarine, zasnovana na tekućim trendovima naplate koji ukazuju na blagi oporavak (Dio 1.3.2. Projekcija), prognozama ekonomskog oporavka u drugom dijelu godine prema projekcijama makroekonomskih indikatora (DEP, mart 2021), niskoj osnovici u 2020. godine zbog dijela trajno izgubljene potrošnje, te prognozama cijena sirove nafte.²¹

¹⁸ Više o potrošnji derivata u nastavku u dijelu koji se odnosi na prognoze akciza na derivate nafte, a o obuhvatu osnovice i ranijim trendovima potrošnje derivata u Regoje, A. „Efekti izmjena Zakona o akcizama iz 2017. godine na potrošnju derivata i prihode od indirektnih poreza“ OMA Bilten br. 181/182 i Regoje, A. „Statistička analiza potrošnje derivata nafte“, OMA Bilten br. 183/184.

¹⁹ Izmjene politike akciza na derivate nafte i putarine iz 2017. godine odnosile su se na: povećanje stope akcize na lož ulje sa 0,30 na 0,45 KM/l; uvođenje akcize na biogoriva i biotečnosti (0,30 KM/l); rast stope namjenske putarine sa 0,10 na 0,25 KM/l (uz razdvajanje stopa i sredstava prema namjeni za autoputeve i druge puteve); te promjene obuhvata osnovice za putarinu u smislu uključivanja u osnovicu biogoriva i biotečnosti, te tečnog naftnog plina za pogon motornih vozila („Službeni glasnik BiH“ 91/17)

²⁰ Pojam „osnovica“ za akcize i putarinu i „potrošnja“ derivata podrazumijeva količine izračunate od strane OMA. Uključuje količinu uvezenih derivata nafte i biogoriva i količinu domaćih derivata i biogoriva stavljenih u promet. Količine iz akciznih prijava uzete sa vremenskim pomakom *m-1*, kako bi osnovica bila ispravno prikazana u skladu sa odredbama Zakona o nastanku obaveze i plaćanju akcize.

²¹ DEP-ove projekcije inflacije se, između ostalog, oslanjaju na projekcije cijena sirove nafte izrađene od strane međunarodnih referentnih institucija. U njihovom dokumentu iz marta 2021, DEP se poziva na posljednje projekcije EK (zimске projekcije iz 2021) prema kojim se očekuje se da će nakon izrazito niskih cijena sirove nafte iz 2020. godine u 2021. godini doći do povećanja cijena nafte na 54,7 \$/barelu (26% g/g). Pozivaju se i na projekcije ECB i MMF-a koji također predviđaju rast cijena u 2021.

Prihodi od akciza na duhan

Polazište za projekcije prihoda od akciza na duhanske preradevine za 2021. jesu trendovi na tržištu duhanskih preradevina i naplata prihoda od akciza u 2020. i tekući trendovi u prvom kvartalu 2021. Očekuje se da će se maloprodajne cijene cigareta iz prvog kvartala zadržati i u nastavku godine, u prosjeku rast od 1,6% u odnosu na 2020., zbog realne opasnosti da bi dalji rast maloprodajnih cijena brendova cigareta, pogotovo onih najjeftinijih, doveo do značajnog pada potrošnje građana sa nižim dohocima i njihove migracije na crno tržište²². Budući da su ograničenja u vrijeme pandemije u 2020. godini maksimalno reducirala potrošnju nerezidenata, vrijednost tržišta duhanskih preradevina u toj godini odražava uglavnom domaću potrošnju cigareta. U 2021. godini ograničenja potrošnje nerezidenata su i dalje prisutna, kako zbog nastavka pandemije, tako i zbog ograničenja unosa duhanskih preradevina koja su u međuvremenu uvedena pri unosu u Hrvatsku i ostale članice EU. S obzirom na projekcije privatne potrošnje, a imajući u vidu očegledan značaj potrošnje nerezidenata u strukturi ukupne potrošnje cigareta, tržište cigareta u nastavku godine bi trebalo rasti, ali po skromnijoj stopi u odnosu na makroekonomske projekcije potrošnje. Očekuje se i postepena stabilizacija tržišta duhana za pušenje, ali bez većeg utjecaja na naplatu akciza zbog niskog pondera. Pod navedenim pretpostavkama, rast prihoda od akciza u nastavku godine trebao bi anulirati pad prihoda u prvom kvartalu, tako da bi ukupna naplata akciza na duhanske preradevine u 2021. trebala biti na nivou naplate iz 2020. godine.

2.1.3. Carine

Prema podacima Agencije za statistiku BiH u prva dva mjeseca mjeseca je uvoz roba u BiH pao za 6,3%. U vrijeme izrade projekcija dostupni su podaci UIO, prema kojim je u martu ostvaren rast uvoza od visokih 19,1% što je dovelo rast uvoza na nivou prvog kvartala u pozitivnu zonu od +2,5%. Na nivou godine DEP prognozira rast ukupnog uvoza po stopi od 4,8%. Imajući u vidu trendove naplate i projekcije DEP-a, za 2021. godinu se projektira naplata carina u iznosu od 269,9 mil KM, što je za 2,9% više od naplate u prethodnoj godini.

2.2. Projekcije za period 2022-2024

Projektirane stope rasta prihoda od indirektnih poreza za 2022., 2023., i 2024. godinu iznose 3,4%, 3,5% i 4,4%, respektivno. Projekcija prihoda u navedenom periodu zasnovana je na projektiranim relevantnim makroekonomskim pokazateljima, istorijskoj sezonskoj shemi naplate i projekcijama pojedinih kategorija prihoda za 2020. godinu.

Za razliku od projektiranog pada indirektnih poreza u BDP-a u periodu 2022-2024²³ (Tabela 4, Dio 2), projektirani udio prihoda (OMA) u potrošnji (DEP) u navedenom periodu se kreće na konstantnom nivou od oko 18%.

Najveći generator apsolutnog rasta prihoda od indirektnih poreza u navedenom periodu je PDV, s obzirom na njegovo značajno učešće u prihodima, te planiranim stabilnim stopama rasta. U sve tri navedene godine prihodi od PDV-a generišu oko dvije trećine apsolutnog godišnjeg projektiranog rasta prihoda.

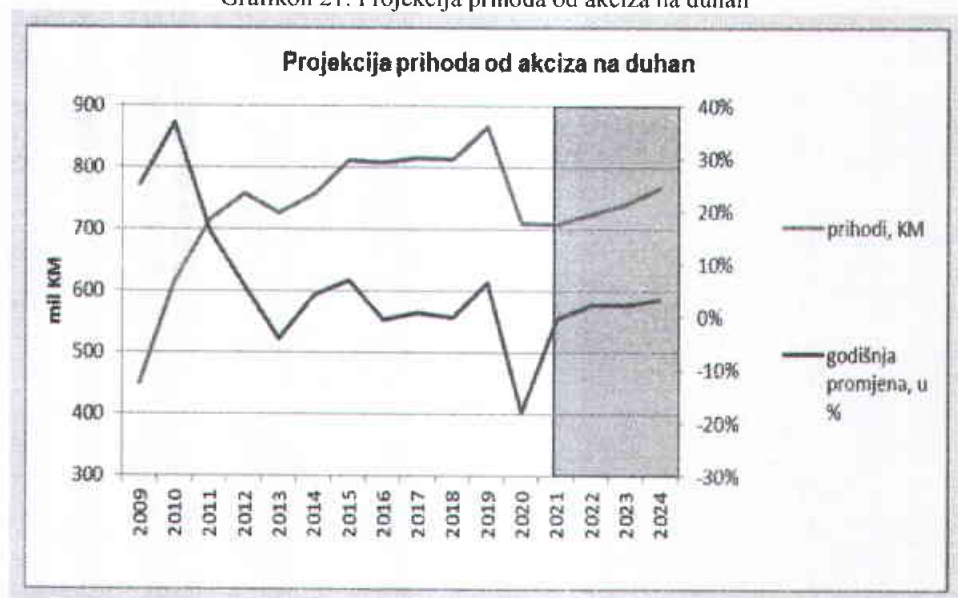
²² Više: Politika oporezivanja duhanskih preradevina u Bosni i Hercegovini u periodu 2009-2021, link: http://www.oma.uio.gov.ba/publikacije/ANALIZA_2021_BOS.pdf

²³ Pad indirektnih poreza u BDP-u se objašnjava padom projektiranog udjela potrošnje u BDP-u u periodu 2021-2024 (DEP) i činjenici da se određene kategorije prihoda ne naplaćuju *ad valorem*.

Zbog neizvjesnosti u vezi sa okončanjem pandemije COVID-19 virusa u periodu 2022-2024 očekuje se skromniji oporavak naplate akciza na duhanske prerđevine. Budući da cijeli horizont projekcija podrazumijeva nepromijenjenu politiku oporezivanja cigareta u narednim godinama duhanske kompanije će pokušati da oporavak ekonomije i potrošnje građana iskoriste za konsolidaciju svoje dobiti. Iz tog razloga očekuje se blagi rast maloprodajnih cijena cigareta. Rast maloprodajnih cijena cigareta će ipak dovesti do rasta poreznog opterećenja duhana za pušenje²⁴, što će se negativno odaziti na legalnu potrošnju duhana. Vrijednost tržišta duhanskih prerđevina će i u narednom srednjoročnom periodu uglavnom odražavati domaću potrošnju cigareta, imajući u vidu da će relaksiranje kretanja izvan BiH dovesti do daljnjeg odliva radnosposobnog stanovništva i cijelih porodica, čija će potrošnja cigareta u najvećem dijelu biti izgubljena. Ne očekuje se oporavak potrošnje nerezidenata (dijaspore, turista, u tranzitu) ukoliko se zadrže postojeća ograničenja unosa duhanskih prerđevina u Hrvatsku i ostale članice EU, jer će njihova potrošnja cigareta biti određena samo potrošnjom u vrijeme dok borave u BiH. U takvim okolnostima očekuje se da će vrijednost tržišta duhanskih prerđevina rasti po nižim stopama u odnosu na makroekonomske projekcije potrošnje. Pod navedenim pretpostavkama u 2022., 2023. i 2024. godini očekuje se skromniji rast prihoda od akciza na duhanske prerđevine od 2,3%, 2,4% i 3,4%, respektivno. Prema projekcijama u 2024. vrijednost tržišta će iznositi tek 91% vrijednosti tržišta iz rekordne 2019., količine cigareta 82%, a prihodi od akciza 88% prihoda iz 2019. Očigledno je da bez brzog oporavka ekonomije, zaposlenosti i dohotka, uz intenziviranje napora u borbi protiv crnog tržišta, neće biti moguće dostići rekordnu naplatu prihoda od akciza iz 2019. godine.

Grafikon 21. Projekcija prihoda od akciza na duhan

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje BiH, izračun OMA

3. Razlike u odnosu na prethodne projekcije prihoda od indirektnih poreza

Projekcije prihoda od indirektnih poreza usko su vezane za DEP-ove projekcije BDP-a i njegovih komponenti. Svako odstupanje izvršenja parametara iz nacionalnih računa od njihovih projektiranih vrijednosti predstavlja rizik za projekcije prihoda.

²⁴ Razlog je metodologija izračuna stopa akcize na duhan za pušenje, koji, prema važećem Zakonu, zavisi od prosječne ponderirane cijene cigareta.

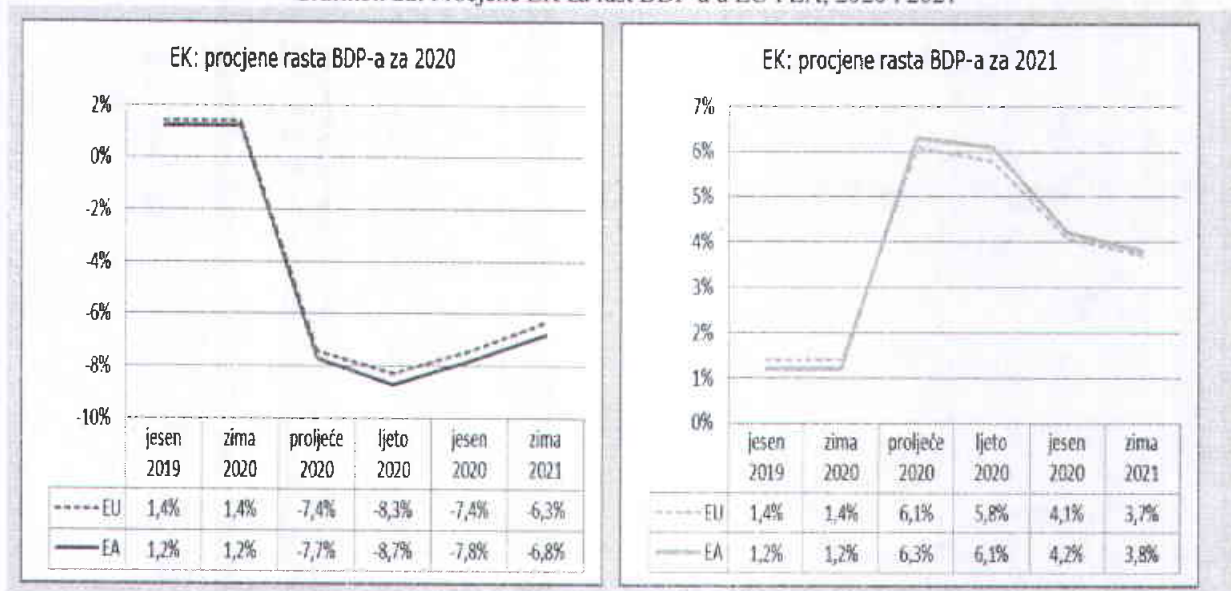
Sa druge strane, projekcije makroekonomskih pokazatelja DEP-a glavno uporište imaju u projekcijama međunarodnih institucija, te će stoga ovdje biti kratko predstavljene projekcije Evropske komisije (EK) i Međunarodnog monetarnog fonda (MMF), te njihova revizija u periodu prije i poslije izbijanja pandemije koronavirusa.

3.1. Revizija projekcija međunarodnih institucija

Projekcije Evropske komisije

Evropska komisija (EK) objavljuje makroekonomske projekcije za EU i njene članice četiri puta godišnje, a nazivaju se po godišnjim dobima objave.²⁵ U izvještaju EK iz jula 2020. godine²⁶ je navedeno je da se Evropska unija suočava sa najdubljom recesijom nakon Drugog svjetskog rata, te da je, tokom perioda sprovođenja najstrožijih restrikcija, ekonomija Eurozone poslovala sa svega 70 do 75 procenata svog kapaciteta. Iz Grafikona 22. se mogu vidjeti posljednjih šest projekcija EK rasta ekonomije EU za 2020 i 2021. godinu. Na x osi je predstavljeno vrijeme izrade projekcija EK, a na y osi projektirana stopa rasta BDP-a za 2020. godinu (lijevo) i 2021. godinu (desno). Može se zaključiti da su projekcije rasta BDP-a u EU za 2020. godinu snižene sa +1,4% (jesenje projekcije iz 2019) do -6,3% (zimске projekcije iz 2021). Smjer revizije projekcija rasta BDP-a EU za 2021. godinu išao je u suprotnom pravcu, sa +1,4% (jesenje projekcije iz 2019) do +5,8% (ljetne projekcije iz 2020), da bi u posljednje dvije objave EK izvršila reviziju stope rasta naniže, i to na +4,1% u jesenjim projekcijama 2020., te dalje na +3,7% zimskim projekcijama 2021.

Grafikon 22. Procjene EK za rast BDP-a u EU i EA, 2020 i 2021

Izvor: Prezentacija OMA-e na osnovu projekcija EK

U posljednim projekcijama EK²⁷ se navodi da su prognoze podložne velikim rizicima zbog neizvjesnosti u pogledu razvoja pandemije i procesa vakcinacije. Zbog ogromne neizvjesnosti

²⁵ EK godišnje objavljuje dvije sveobuhvatne projekcije (proljetna i jesenja), i dvije privremene projekcije (zimská i ljetna); <https://ec.europa.eu/>

²⁶ European Commission, European Economic Forecast, Summer 2020 - interim

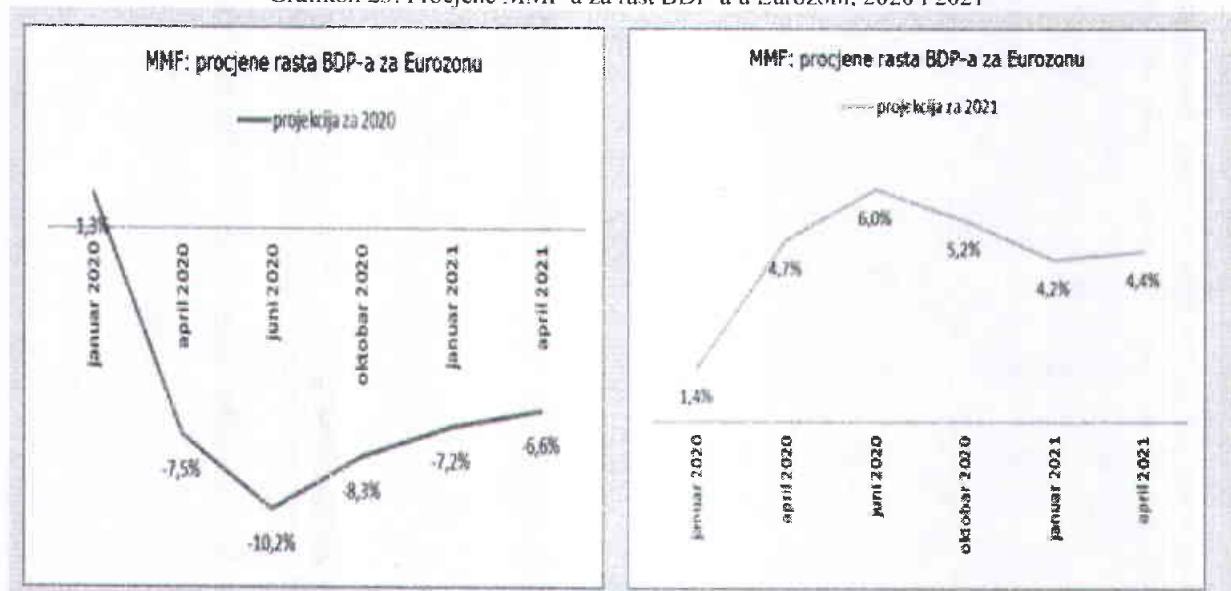
²⁷ European Commission, European Economic Forecast, Winter 2021 - interim

izrađena su i dva alternativna scenarija²⁸, koji prikazuju alternativne pravce razvoja ekonomije EU na osnovu različitih postavki.

Projekcije Međunarodnog monetarnog fonda

Posljednje projekcije MMF-a datiraju iz aprila 2021. godine.²⁹ Aprilskim projekcijama predviđen je nešto manji pad svjetske ekonomije u 2020. godini (-3,3%) u odnosu na odgovarajuću projektiranu stopu rasta u januaru (-3,5%). Za 2021. godinu je projektirana viša stopa rasta svjetske ekonomije (6%), u odnosu na odgovarajuću projektiranu stopu rasta u januaru (5,5%). Što se tiče projekcija realnog rasta BDP-a za Eurozonu one su također korigovane naviše (Grafikon 23). Prema aprilskim projekcijama u 2020. godini je u Eurozoni ostvaren realni pad BDP-a od -6,6% dok se za u 2021. godini očekuje rast od +4,4 %.

Grafikon 23. Procjene MMF-a za rast BDP-a u Eurozoni, 2020 i 2021

Izvor: Prezentacija OMA-e na osnovu projekcija MMF-a

Prema posljednjim projekcijama MMF-a u BiH je u 2020. godini ostvaren realni pad BDP-a od 5,5%, dok se za 2021. prognozira rast od 3,5%.³⁰

3.2. DEP, revizija projekcija makroekonomskih pokazatelja za BiH

Direkcija za ekonomsko planiranje BiH (DEP) je od septembra prošle godine više puta revidirala projekcije makroekonomskih pokazatelja za 2020. godinu. Prije pojave koronavirusa (projekcije iz septembra 2019. godine) za 2020. godinu je planirana realna stopa rasta BDP-a od +3,5%. Sa pojavom pandemije koronavirusa, u aprilu prošle godine DEP je drastično snizio projekciju realnog rasta BDP-a za 2020. godinu na -2,3%. U mjesecu maju je ta projekcija dalje revidirana na -2,9%, a u septembru na -3,0%. Pošto još uvijek nisu objavljeni zvanični podaci Agencije za statistiku BiH za 2020. godinu za bruto društveni proizvod Bosne i Hercegovine, DEP je i u svojim posljednjim projekcijama iz marta 2021. godine prognozirao BDP za 2020. Prema posljednjim projekcijama bi stopa rasta BDP-a trebala iznositi -4,1%, u realnom smislu. Na lijevoj strani Grafikona 24. su

²⁸ Upside i downside scenariji projekcija EK dostupni su na str 21.-22. zimskih projekcija iz 2021.

²⁹ IMF, World Economic Outlook, April 2021

³⁰ Ibid, str 132.

predstavljene DEP-ove projekcije za 2020. godinu izrađene u periodu od septembra 2019. godine, prije pandemije koronavirusa pa sve do posljednjih projekcija iz marta 2021. godine (vrijeme izrade projekcija dato je na x osi grafikona). Na y osi grafikona prikazane su projektirane stope rasta BDP-a, uvoza, izvoza i potrošnje. Iz grafikona se mogu jasno vidjeti korekcije projekcija komponenti BDP-a u proteklom periodu. Kao posljedica efekata pandemije koronavirusa, u periodu izrade projekcija od septembra 2019. do marta 2021. godine su projekcije nominalne stope rasta BDP-a revidirane za -8,1 p.p. U istom periodu je stopa rasta uvoza revidirana naniže za 21,5 p.p., izvoza za 26,7 p.p., a privatne potrošnje za 6,6 p.p. (Grafikon 24, lijevo). Projekcije rasta investicija su revidirane za -22,8 p.p., sa +10,2% na -12,6%. Jedino su projekcije vladine potrošnje revidirane naviše sa +2,1% na +2,9% jer su „novonastale okolnosti usljed pandemije virusa Covid-19 zahtjevale pojačan angažman institucija u Bosni i Hercegovini kroz povećanje izdataka za zaštitu javnog zdravstva, saniranje ekonomskih posljedica krize i podršku privredi“.³¹

Za razliku od projekcija za 2020. godinu, projektirane stope rasta BDP-a i njegovih komponenti za 2021. godinu nisu tako značajno revidirane (Grafikon 24, desno). U periodu izrade projekcija od septembra 2019. do marta 2021. godine, projekcije nominalne stope rasta BDP-a za 2021. godinu snižene su za 1,9 p.p., dok su projekcije realne stope rasta BDP snižene za 1,3 p.p. U istom periodu izrade projekcija su projektirane stope rasta uvoza i izvoza svaki put revidirane naniže, i to ukupno za 3 p.p. i 4,2 p.p., respektivno.

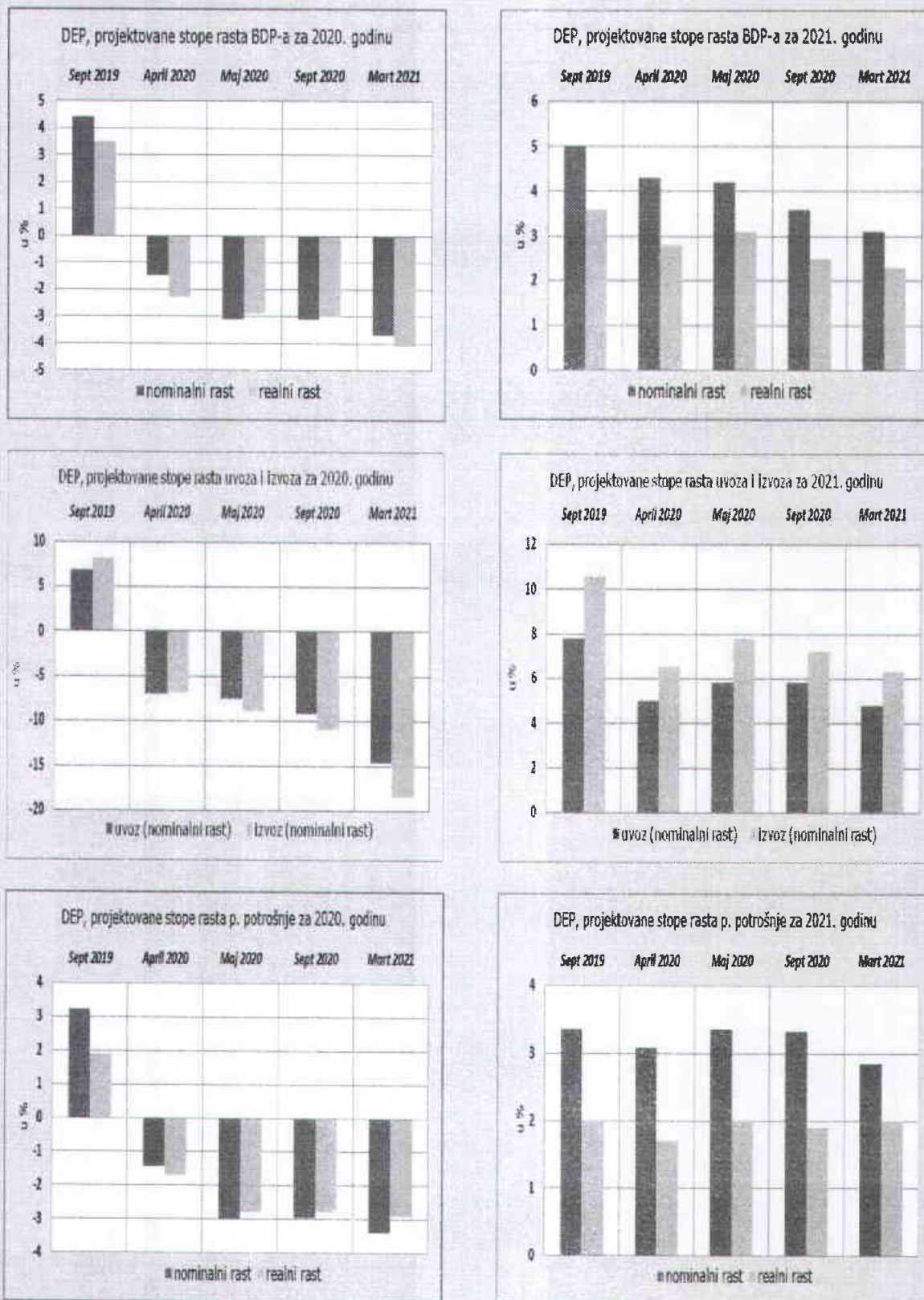
U odnosu na projekcije iz septembra 2020., projekcije nominalne stope rasta BDP-a za 2021. snižena je za 0,5 p.p., a realne za 0,2 p.p. Projekcije nominalne i realne stope rasta BDP-a za 2022. nisu revidirane u odnosu na septembar prošle godine, dok su projekcije oba pokazatelja za 2023. godinu snižena za 0,1 p.p.

---

³¹ DEP, Makroekonomske projekcije 2022-2024, mart 2021

Grafikon 24. DEP: posljednje i prethodne projekcije BDP i komponenti za 2020. (lijevo) i 2021. (desno)

Izvor: Prezentacija OMA-e na osnovu projekcija DEP-a od septembra 2019. do marta 2020.g.

3.3. OMA, revizija projekcija prihoda od indirektnih poreza

Razlike izvršenja za 2020. godinu u odnosu na projekcije iz oktobra 2020

Projekcije prihoda od indirektnih poreza za 2020. godinu iz oktobra 2020.g. premašene su za 100,1 mil KM (Tabela 5). Određeno popuštanje mjera i zabrana u četvrtom kvartalu donijelo je slabiji oporavak potrošnje, što se odrazilo manjim padom prihoda u odnosu na prethodne kvartale. Prebačaj prihoda u odnosu na oktobarske projekcije je rezultat skromnog oporavka uvoza i prihoda u četvrtom kvartalu u odnosu na dotadašnje trendove, a koji su bili dostupni u vrijeme njihove izrade.

Tabela 5. Razlike izvršenja za 2020. godinu u odnosu na projekcije iz oktobra 2020

	(u mil KM)	PDV	Akcize	Carine	Putarina	Ostalo	Ukupno
(1)	Projekcija za 2020. g.	3.673,1	1.303,3	259,0	567,3	27,6	5.830,2
(2)	Izvršenje u 2020. g.	3.748,5	1.303,5	262,2	583,7	32,3	5.930,3
	Razlika (2)-(1)	75,4	0,3	3,3	16,5	4,7	100,1

Tri četvrtine prebačenog iznosa odnosi se na neto prihode od PDV (75,4 mil KM). Do većeg izvršenja prihoda od neto PDV-a u odnosu na projekcije došlo je zbog poboljšanja trendova uvoza i naplate prihoda u četvrtom kvartalu 2020. U drugom kvartalu 2020., kada su bile na snazi restriktivne mjere u vezi kretanja stanovništva i rada maloprodajnih objekata, zabilježen je pad neto prihoda od PDV-a od 17,8% u odnosu na isti kvartal 2019. godine. Relaksiranje mjera u trećem kvartalu nije donijelo značajnije poboljšanje, jer su ostale na snazi restrikcije za nerezidente, tako da je ostvaren pad naplate neto PDV-a od 9,8%. Iako je i u četvrtom kvartalu naplata neto PDV-a zabilježila pad, zabilježen je značajan oporavak naplate u odnosu na prethodna dva kvartala. PDV na uvoz pao je za 8,4%, što je znatno niža stopa pada u odnosu na drugi i treći kvartal 2020. (stope pada 26,9% i 13,2%, respektivno). Kod domaćeg PDV-a je u četvrtom kvartalu zabilježen skroman rast naplate od 0,8%, što je također značajan oporavak nakon pada od 8,6% u drugom i stagniranja u trećem kvartalu. Na kraju, uz pad povrata od 7,3%, pad neto prihoda od PDV-a u četvrtom kvartalu 2020.g. iznosio je 4,1%, što se pokazalo znatno uspješnijom naplatom od projekcija koje su vršene u mjesecu oktobru, na osnovu podataka do septembra 2020.

U 2020. godini je naplaćeno 1.303,5 mil KM prihoda od akciza, što je gotovo identičan iznos u odnosu na projekcije prihoda od akciza iz oktobra 2020. (1.303,3 mil KM). Treba, ipak, naglasiti da, kada se uđe u analitiku projekcija akciza Odjeljenja, onda se može zaključiti da je došlo do prebačaja akciza na naftu i naftne derivate, te manjeg izvršenja naplate akciza na duhan u odnosu na projekcije iz oktobra. Naplata prihoda od akciza na duhanske prerađevine u 2020. godini bila je za 13,2 mil KM manja od projekcija iz oktobra 2020. godine. Postoje dva razloga za razlike između projektiranih i naplaćenih akciza na duhanske prerađevine. U vrijeme revidiranja projekcija očekivalo se relaksiranje mjera i ograničenja vezanih za pandemiju koronavirusa, kako u BiH, tako i u EU. Međutim, pojava drugog vala pandemije, koji je bio mnogo snažniji od prvog vala, rezultirao je zaključavanjem velikog broja zemalja na duži period, što je onemogućilo dolazak dijaspor i nerezidenata u BiH, koji su značajan faktor potražnje za cigaretama. Drugi razlog za razlike je vezan za činjenicu da je gotovinski tok naplate akciza na duhanske prerađevine u cijelosti zavisao od politika duhanskih kompanija i da se uplate akciza vrše *ax ante*, znatno prije stvarnog uvoza i potrošnje. Stoga se prilikom izrade projekcija prihoda od akciza na duhanske prerađevine u najvećoj mjeri koristi pretpostavka da duhanska industrija neće mijenjati svoje politike iz prethodnih godina. Krajem 2019. godine zbog najave rasta maloprodajnih cijena cigareta kompanije su preuzele veći broj akciznih markica kako bi se zadovoljila očekivana veća potražnja cigareta po starim cijenama. Iako je krajem 2020. najavljen rast maloprodajnih cijena za određene brendove

cigareta to nije rezultiralo dodatnim preuzimanjem akciznih markica i povećanim uplatama akciza, jer su kompanije procijenile da zbog svih ograničenja vezano za pandemiju neće biti povećane potražnje za cigaretama. Sa druge strane, naplata akciza na naftu i naftne derivate u 2020. godini bila je veća od projekcija iz oktobra 2020. godine, zahvaljujući oporavku naplate u četvrtom kvartalu. U prvom kvartalu 2020. ostvaren je rast naplate prihoda od akciza od 1,8%, dok je u drugom i trećem zabilježen pad od 14,1% i 18,3%. Oporavak naplate akciza u novembru je značajno poboljšao kvartalne trendove, tako da je u četvrtom kvartalu pad prihoda od akciza iznosio 7,8%. U apsolutnom iznosu, na godišnjem nivou naplata je je iznosila 469,5 mil KM, što je za 15,8 mil KM više od projekcije iz oktobra.

Naplata putarine u 2020. godini iznosila je 583,7 mil KM, što je za 16,5 mil KM više od projekcija iz oktobra. Kao i u slučaju akciza na derivate nafte, prebačaj je rezultirao iz poboljšanja trendova naplate u zadnjem kvartalu 2020. godine. U prvom kvartalu je ostvaren rast prihoda od putarine od 3,5%, a u drugom i trećem pad od 16,1% i 17,8%. Oporavak naplate putarina u novembru rezultirao je manjim padom naplate putarine u četvrtom kvartalu od 7,7%.

Prihodi od carina naplaćeni su u iznosu od 262,2 mil KM u 2020. godini, što je za 3,3 mil KM više od oktobarskih projekcija. Prebačaj je, i u ovoj kategoriji prihoda, rezultat skromnog oporavka uvoza i prihoda od carina u četvrtom kvartalu.

Razlike projekcija za 2021-2023 u odnosu na projekcije iz oktobra 2020

U skladu sa tekućim trendovima naplate prihoda i revizijom projekcija makroekonomskih pokazatelja (DEP), OMA kontinuirano revidira svoje projekcije prihoda od indirektnih poreza. U odnosu na projekcije iz oktobra 2020., rađenih na osnovu tada projektiranog iznosa naplate za 2020. godinu i projektiranog nominalnog rasta BDP-a od 3,6% i njegovih komponenti (DEP, septembar 2020), projektirani iznos naplate indirektnih poreza za 2021. godinu je sada revidiran za 61,3 mil KM. Revizija projekcija ne potiče od revizije projekcija makroekonomskih pokazatelja (projekcije rasta BDP-a su čak blago snižene u odnosu na projekcije iz septembra 2021, Grafikon 24), nego od prebačaja prihoda u 2020. godini, koja predstavlja osnovicu za projekcije za naredne godine. Revidirani iznos je ukupan rezultat korekcija naviše na prihodima od PDV-a, akciza na derivate nafte i putarine, te korekcije naniže na projekcijama akciza na duhan. Revizije na projekcijama prihoda od carina i ostalih kategorija akciza nisu imale značajan uticaj na ukupnu korekciju projekcije prihoda od indirektnih poreza za 2021.

Projekcije za 2022. i 2023. godinu su također revidirane naviše za 54.2 mil i 46.1 mil KM respektivno, također zbog revidiranja u osnovicama.

4. Rizici

Imajući u vidu ogromne nepoznanice u trenutku izrade projekcija o jačini i trajanju šoka uzrokovanog pandemijom virusa korona, te korištene pretpostavke (DEP, makroekonomske projekcije), **ističemo da postoje značajni rizici za ostvarenje projekcija prihoda od indirektnih poreza, pri čemu preovladavaju rizici lošijeg ishoda.** S obzirom na osnovne postavke projekcija indirektnih poreza i ukupne ekonomske uslove u BiH i u svijetu, ostvarenje projektiranog nivoa prihoda od indirektnih poreza u periodu 2021-2024 je podložno sljedećim rizicima: (1) svim rizicima za ostvarenje projektiranih makroekonomskih pokazatelja (DEP) i (2) rizicima koji se odnose na samu naplatu prihoda od indirektnih poreza i borbu protiv sive ekonomije.

Projekcije prihoda od indirektnih poreza su usko vezane za projekcije makroekonomskih pokazatelja DEP-a. Svi rizici koje DEP pominje u svojim projekcijama po automatizmu predstavljaju i rizike za projekcije prihoda od indirektnih poreza, pošto svako odstupanje realizacije DEP-ovih parametara od njihovih projektiranih vrijednosti neizbježno dovodi i do odstupanja realizovanih od projektiranih prihoda od indirektnih poreza. U DEP-u navode³² da se rizici za njihove projekcije mogu klasifikovati u dvije grupe, i to na vanjske i unutrašnje, pri čemu su vanjski rizici dosta izvjesniji i utjecajniji na kretanje ekonomskog rasta u BiH. Epidemija virusa korona je primarni rizik za realizaciju DEP-ovih projekcija. U vanjske rizike ubrajaju eventualno produžavanje krize izazvane koronavirusom i dodatno slabljenje privredne aktivnosti u zemljama EU koje bi se onda direktno odrazilo na ekonomski rast BiH. Kao unutrašnje rizike za ostvarenje svojih projekcija u DEP-u navode složen sistem donošenja odluka u BiH i spor tempo provođenja strukturalnih reformi u zemlji. Također navode da bi eventualna kašnjenja u implementaciji interventnih mjera usljed pandemije virusa korona, parcijalno provođenje programom predviđenih strukturalnih reformi, kao i migracije mladog i obrazovanog stanovništva moglo ugroziti njihove projekcije makroekonomskih indikatora.

U rizike koji mogu ugroziti izvršenje projekcija naplate prihoda od indirektnih poreza u sferi politike i administriranja indirektnim porezima možemo ubrojati sljedeće:

- Slabljenje borbe protiv crnog tržišta duhanskih prerađevina nakon okončanja harmonizacije poreznog opterećenja cigareta u BiH sa standardima EU;
- Slabljenje borbe protiv PDV prevara, pogotovo u sferi povrata, koji, u situaciji pada zaposlenosti i nelikvidnosti obveznika postaju atraktivni za prevare;
- Izmjene politike indirektnog oporezivanja koje bi mogle dovesti do značajnog pada prihoda, kao što su diferencirane stope PDV-a i akciza;
- Promjena režima naplate akciza na uvozne duhanske prerađevine čiji su efekti posebno prikazani ispod u Poglavlju II- Programski scenario projekcija.

II PROGRAMSKI SCENARIO PROJEKCIJA INDIREKTNIH POREZA

Programski scenario projekcija indirektnih poreza podrazumijeva primjenu izmjena Zakona o akcizama u području duhanskih prerađevine, koje su usvojene od strane Upravnog odbora UIO³³.

Da bi se izmjene Zakona primjenjivale nužno da je izmjene usvoji Vijeće ministara, a potom i Parlament BiH, a nakon toga, u skladu sa odredbama Zakona Upravni odbor UIO ima rok od 60 dana da izmijeni provedbene propise. S obzirom na sve navedene nepoznanice u pogledu izvjesnosti usvajanja izmjena Zakona i njihove primjene u ovom momentu moguće je **okvirno procijeniti efekte izmjena na naplatu indirektnih poreza.**

Izmjene se odnose na rokove obračuna obaveze za akcize i rokove plaćanja akciza. Efekti primjene novih pravila u vezi rokova plaćanja akciza nisu značajni kada se radi o domaćim duhanskim prerađevinama zbog niskog pondera domaće akcize u strukturi ukupno naplaćenih prihoda od akciza. Međutim, izmjene Zakona imaju značajne negativne posljedice na dinamiku uplate akciza na uvezene duhanske prerađevine. Primjenjujući važeće odredbe Zakona između momenta preuzimanja akciznih markica i plaćanja akciza od strane uvoznika i momenta uvoza obilježenih duhanskih prerađevina protekne najmanje dva mjeseca. Pomjeranje momenta plaćanja akciza na uvozne duhanske prerađevine na momenat plaćanja uvoznih dažbina proizvodi „prazan“ interval u

³² DEP, mart 2021

³³ Izmjene su usvojene na sjednici UO UIO održanoj 22.3.2021.

dinamici naplate akciza na duhanske preradevine od najmanje dva mjeseca od momenta primjene izmjena Zakona.

Prelazak sa starog na novi režim naplate će prouzročiti velike **jednokratne gubitke** prihoda od akciza. Statička procjena gubitaka prihoda od akciza bazira se na prosječnoj mjesečnoj uplati akciza na uvezene duhanske preradevine u 2020. Prema navedenoj procjeni **gubitak prihoda od akciza na duhanske preradevine zbog pomjeranja rokova za plaćanje za uvoznike iznosiće najmanje 110 mil KM.**

Iznos gubitaka može biti i veći ukoliko je interval između plaćanja akcize pri preuzimanju markica i uvoza duži od dva mjeseca, te ukoliko se povećaju količine uvezenih duhanskih preradevina u odnosu na bazičnu 2020. Gubici se mogu samo očekivati u godini u kojoj započne primjena novih pravila, a u narednim godinama se uspostavlja nova dinamika uplate akciza prema novim pravilima. Međutim, moguće je da se negativni efekti odraze na naplatu akciza i u dvije fiskalne godine, ukoliko se primjena novih pravila započne krajem jedne fiskalne godine. U svakom slučaju, s obzirom na značajan udio akciza na duhanske preradevine u ukupnim indirektnim porezima, **primjene izmjena Zakona mogu izazvati poremećaj u financiranju budžeta svih nivoa vlada u BiH.**

OBRAZAC broj 1 – PRETHODNA PROCJENA UTICAJA PROPISA**UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE**Broj: 01-02-2-1439-27/18Banja Luka, 06.12.2018. godine

PRETHODNA PROCJENA UTICAJA PROPISA	
NOSILAC NORMATIVNOG POSLA	Uprava za indirektno oporezivanje
VRSTA PROPISA	zakon
NAZIV PROPISA	Zakon o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine
1. Navedite pravni osnov za donošenje propisa. Član IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine	
2. Da li je prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa u skladu sa strateškim dokumentima, politikama i prioritetima Vijeća ministara i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, i ako da, navedite s kojim? Srednjoročni program rada Savjeta ministara BiH predviđa donošenje ovog zakona u 2018. godini. Međutim, uslov za donošenje ovog zakona je prethodno donošenje i usvajanje Odluke o sprovođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini. Budući da predmetna Odluka još uvijek nije donijeta, nije se pristupilo niti proceduri donošenja Zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine.	
3. U skladu sa članom 9. Aneksa I ukratko opišite stanje i problem koji se namjerava riješiti. Zakon o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br.88/05) koji je u primjeni, donijet je prije stupanja na snagu novog prekršajnog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini, odnosno prije stupanja na snagu procesnih zakona o prekršajima Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta BiH. Ovim zakonima, u odnosu na procesne zakone koji su bili u primjeni u vrijeme kada je donijet sada važeći Zakon o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine, uspostavljena su znatno drugačija pravila koja se odnose ne samo na pokretanje i vođenje prekršajnog postupka, već i na organe nadležne za procesuiranje učinioca svih prekršaja, pa tako i učinioca carinskih prekršaja. Imajući u vidu navedeno, u novom Zakonu o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine nema mjesta odredbama o nadležnosti komisija za prekršaje pri regionalnim centrima Uprave za indirektno oporezivanje za vođenje prekršajnog postupka u prvom stepenu i donošenje rješenja, jer je stvarna i mjesna nadležnost za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka propisana procesnim zakonima tj. zakonima o prekršajima na nivou entiteta i Brčko distrikta, kao i Zakonom o prekršajima na nivou BiH. Za prekršaje iz oblasti carina i poreza mjesna nadležnost sudova propisana je zakonima o sudovima na nivou entiteta. Takođe, novim zakonom ne mogu se propisivati prekršaji učinjeni u pokušaju, kao ni naplata kazne na licu mjesta koja je važećim Zakonom o carinskim prekršajima BiH propisana za prekršaj iz člana 16. stav 2). Ovo iz razloga što je Zakonom o prekršajima („Službeni glasnik BiH“, br. 41/07, 18/12, 36/14 i 81/15) predviđeno da pokušaj izvršenja prekršaja nije kažnjiv, a naplata kazne na licu mjesta, kao pravni osnov za njezino propisivanje posebnim zakonom, nije predviđena istim zakonom, već je, u slučaju kada je za prekršaj propisana fiksna novčana kazna, predviđena mogućnost izdavanja prekršajnog naloga.	
4. Ukoliko imate saznanja da je isti problem postojao u zemljama Evropske unije, odnosno susjednim zemljama ukratko navedite na koji način je riješen. Navedite najmanje dvije zemlje Evropske unije i dvije susjedne zemlje. Na nivou Evropske unije nema jedinstvenog zakona kojim je regulisana materija carinskih prekršaja, već je svakoj zemlji članici ostavljena mogućnost da sama može uvoditi sankcije za kršenje određenih obaveza koje proizilaze iz carinskog zakonodavstva EU.	
5. Utvrdite opći cilj u skladu sa članom 10. Aneksa I. Cilj donošenja ovog Zakona je usklađivanje oblasti carinskih prekršaja sa odredbama novog Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj: 58/15) i odredbama nove Odluke o sprovođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini.	
6. Navedite u nekoliko tačaka ključna pitanja/mjere koje će biti obuhvaćene propisom ili provedene putem nenormativnih aktivnosti i mjera.	

1. Definišu se radnje koje čine carinske prekršaje, počinioci prekršaja, sankcije i zaštitne mjere, 2. Obezbeđuje se poštovanje odredbi Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini i odredbi Odluke o sprovođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini, 3. Vršiti se usklađivanje sa važećim prekršajnim zakonodavstvom u Bosni i Hercegovini		
7. Ukratko opišite postupak i rezultate prethodnih konsultacija u skladu sa članom 6. stav (5) i po potrebi članom 20. Aneksa I. Prijedlog prednacrtu Zakona dostavljen organizacionim jedinicama UIO na davanje eventualnih primjedbi, prijedloga, sugestija.		
8. Procjena uticaja ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca u fiskalnom, ekonomskom, socijalnom i okolišnom smislu: (DA – značajan ili vrlo značajan uticaj ili NE – vjerovatno mali uticaj)		
NE-vjerovatno mali uticaj		
a) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan uticaj na budžet Bosne i Hercegovine, budžete entiteta, kantona, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i jedinica lokalne samouprave?		NE-vjerovatno mali uticaj
b) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan ekonomski uticaj iz člana 13. Aneksa I?		NE-vjerovatno mali uticaj
c) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan socijalni uticaj iz člana 14. Aneksa I?		NE-vjerovatno mali uticaj
d) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan okolišni uticaj iz člana 15. ovog Aneksa I?		NE-vjerovatno mali uticaj
e) Da li će jedno ili više ključnih pitanja/mjera zahtijevati provođenje administrativnih postupaka vezano za interesne strane i sa kojim ciljem i hoće li navedena rješenja dodatno povećati administrativne prepreke za poslovanje?		NE
f) Da li će za realizaciju jednog ili više ključnih pitanja/mjera iz tačke 6. ovog obrasca biti potrebno osnivanje novih ili reorganizovanje postojećih organa Bosne i Hercegovine ili će biti potrebna saradnja više organa uprave Bosne i Hercegovine, entiteta, kantona, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i jedinica lokalne samouprave?		NE
Na osnovu prethodne procjene uticaja propisa utvrđeno je da NE POSTOJI potreba provođenja postupka sveobuhvatne procjene uticaja propisa.		

DIREKTOR

Dr. Miro Džakula

Broj: 05-07-1-1899-1/21
Sarajevo, 16. 6. 2021. godine

UPRAVA ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE BiH
- n/r direktoru -
Bana Lazarevića b. b., 78000 Banja Luka

PREDMET: Obavijest, dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 40. sjednici održanoj 16. 6. 2021. godine, razmotrilo je Nacrt zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine te s tim u vezi zaključilo:

- usvaja se Prijedlog zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine;
- zadužuje se Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine da putem Generalnog tajništva Vijeća ministara Bosne i Hercegovine Prijedlog zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, uz prijedlog da se razmatra po hitnom zakonodavnom postupku, u skladu s poslovničkim odredbama oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.
- Istovremeno, predlagač je u obvezi da u popratnom dopisu i obrazloženju Prijedloga zakona, prilikom upućivanja u parlamentarnu proceduru, obrazloži razmatranje Prijedloga navedenog zakona po hitnom postupku.

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

- naslovu
- u spis broj: 05-02-1-1701/21
- a/a

